

POLONICA • MILITARIA • BATALISTYKA

Aukcja 30 października 2018 Warszawa

SICUT PATRI BATORRY

POLONICA • MILITARIA • BATALISTYKA

30 PAŹDZIERNIKA 2018 (WTOREK) GODZ. 19

WYSTAWA OBIEKTÓW

24 – 30 PAŹDZIERNIKA 2018 R.

PONIEDZIAŁEK – PIĄTEK W GODZINACH OD 11 DO 19

SOBOTA W GODZINACH OD 11 DO 16

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY

DOM AUKCYJNY DESA UNICUM

UL. PIĘKNA 1A, WARSZAWA

KOORDYNATORZY AUKCJI

Magdalena Kuś, m.kus@desa.pl, 22 163 66 44, 795 122 718

Roman Kaczkowski, r.kaczkowski@desa.pl, 22 163 67 15, 795 122 712

ZLECENIA LICYTACJI

zlecenia@desa.pl, tel. 22 163 67 00

INDEKS

- Aumiller Józef 96
- Brukwicki Jerzy 109
- Celiński Sławomir 31
- Cwietkow Iraida 104
- David d'Angers Pierre Jean 67
- Dawidowicz Mikołaj 84
- Geppert Eugeniusz 118
- Gottlieb Leopold 114-115
- Grevedon Henri 59
- Gumper Piotr 108
- Hartsook Fred 143
- Hofman Wlastimil 117
- Janowski Stanisław 113
- Jarnuszkiewicz Czesław 126
- Jasiński Zdzisław 139
- Kintopf Lucjan 134
- Kokietek Tadeusz 3
- Konieczny Marian 174
- Korpala Tadeusz 25
- Kossak Juliusz 1
- Kossak Wojciech 72
- Kowalczewski Paul Ludwig 53
- Krudowski Franciszek 142
- Kurzawa Antoni 29
- Laszczka Konstanty 163
- Lewandowski Gerald 105
- Łopieński Grzegorz 160
- Małeta Jan 94
- Manuel Henri 100
- Mehoffer Józef 4
- Mrożewski Stefan 111
- Niewska Olga 98
- Oleszczyński Władysław 82
- Olszewski Czesław 101
- Pinedo Emile 43
- Polityński Karol Gustaw 116
- Raszka Jan 91
- Robakowski Feliks (Robak) 99
- Siedlecki Franciszek 102
- Siemaszko Adam 97
- Trzeszczkowski Antoni 2
- Uniechowski Antoni 7-10
- Wierciak Zygmunt 12-13
- Will Thorn Abraham 26
- Winterowski Leonard 110
- Wróblewski Ignacy 112

OKŁADKA FRONT poz. 72 Wojciech Kossak, Lud Warszawy idący do powstania listopadowego • **II OKŁADKA** poz. 31 Waza z przedstawieniem Stefana Batorego i Leszka Czarnego, Nieborów • **STRONA 2** poz. 152 Makata, Buczacz • **STRONA 4** poz. 1 Juliusz Kossak, Jeźdźcy, 1860 r.

IV OKŁADKA poz. 134 Lucjan Kintopf Projekt kilimu-gobelinu "Tysiąc lat orla - godła Polski", 1973 r.

Polonica • Militaria • Batalistyka. Aukcja 30 października 2018 r. • ISBN 97-883-66038-52-3 • Kod aukcji 563WYP037

Nakład 2 500 egzemplarzy • **Koncepcja graficzna** Monika Wojnarowska • **Opracowanie graficzne** Krzysztof Załęski

Zdjęcia Marcin Koniak i Paweł Bobrowski • **Konsultacja merytoryczna** dr Tomasz Mleczek

PRENUMERATA KATALOGÓW prenumerata@desa.pl

DRUK ArtDruk Kobyłka

ZARZĄD DESA UNICUM SA

JULIUSZ WINDORBSKI
Prezes Zarządu

JAN KOSZUTSKI
Wiceprezes Zarządu

MAŁGORZATA KULMA
Członek Zarządu, Główna Księgowa

IZA RUSINIAK
Członek Zarządu, Dyrektor
Departamentu Projektów Aukcyjnych

AGATA SZKUP
Członek Zarządu, Dyrektor
Departamentu Sprzedaży

SEKRETARIAT ZARZĄDU

tel. 22 163 66 65
biuro@desa.pl

DZIAŁ MARKETINGU

Agata Scheffner, Dyrektor Marketingu
tel. 514 446 830, a.scheffner@desa.pl

Marta Wiśniewska, Koordynator ds. marketingu
tel. 795 122 709, m.wisniewska@desa.pl

Paulina Predygier, Digital Manager
tel. 22 163 67 61, 539 196 530, p.predygier@desa.pl

PUBLIC RELATIONS

Joanna Andruszko, Business & Culture
tel. 793 919 167, pr@desa.pl

DZIAŁ IT

Piotr Gołębiowski, Koordynator Projektów IT
tel. 502 994 225, p.golebiowski@desa.pl

Wojciech Kosmala, Asystent Projektów IT
tel. 664 150 861, w.kosmala@desa.pl

DZIAŁ PRAWNY

Wojciech Dziakowski, Aplikant Radcowski
tel. 22 163 67 86, 664 981 452, w.dziakowski@desa.pl

DZIAŁ KSIĘGOWOŚCI

Małgorzata Kulma, Główna Księgowa
tel. 22 163 66 80, m.kulma@desa.pl

Marlena Ulejczyk, Zastępca Głównej Księgowej
tel. 22 163 66 81, m.ulejczyk@desa.pl

Katarzyna Krzyżanowska, Księgowa
tel. 22 163 66 83, k.krzyzanowska@desa.pl

DZIAŁ HR

Joanna Antosik, Specjalista ds. kadr i płac
tel. 22 163 66 90, j.antosik@desa.pl

DZIAŁ LOGISTYCZNY

Milena Lutomska, Dyrektor Działu
tel. 795 122 714, m.lutomska@desa.pl

Kacper Tomaszewicz, Kierownik
ds. transportów i logistyki
tel. 795 122 708, k.tomaszewicz@desa.pl

KONTA BANKOWE

mBank S.A. Swift: BREXPLPWWA3
PLN: 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002
EUR: 43 1140 2062 0000 2380 1100 1005
USD: 16 1140 2062 0000 2380 1100 1006

DESA UNICUM SA

ul. Piękna 1A, 00-477 Warszawa, tel. 22 163 66 00, e-mail: biuro@desa.pl
NIP: 527 26 44 731 REGON: 142733824 KRS 0000718495
Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy, kapitał zakładowy 85 055 000 zł

DEPARTAMENT PROJEKTÓW AUKCYJNYCH

IZA RUSINIAK
Dyrektor Departamentu
Projektów Aukcyjnych
i.rusiniak@desa.pl
22 163 66 40, 664 981 463

ANNA SZYKARCZUK
Kierownik Działu
Sztuka Współczesna
a.szykarczuk@desa.pl
22 163 66 41, 664 150 862

TOMASZ DZIEWICKI
Kierownik Działu
Sztuka Dawna
t.dziewicki@desa.pl
22 163 66 46, 735 208 999

ARTUR DUMANOWSKI
Kierownik Działu
Sztuka Najnowsza i Projekty Specjalne
a.dumanowski@desa.pl
22 163 66 42, 795 122 725

MAREK WASILEWICZ
Starszy Specjalista
Sztuka Dawna
m.wasilewicz@desa.pl
22 163 66 47, 795 122 702

BARBARA RYBNIKOW
Starszy Specjalista
Sztuka Współczesna
b.rybnikow@desa.pl
22 163 66 45, 664 150 862

MALGORZATA SKWAREK
Starszy Specjalista
Sztuka Dawna
m.skwarek@desa.pl
22 163 66 50

KATARZYNA ŻEBROWSKA
Starszy Specjalista
Fotografia Kolekcjonerska
k.zebrowska@desa.pl
22 163 66 49, 539 546 701

KAROLINA ŁUŹNIAK
Starszy Specjalista
Sztuka Użytkowa i Komiks
k.luzniak@desa.pl
22 163 66 48, 664 981 453

MAGDALENA KUŚ
Starszy Specjalista
Sztuka Użytkowa
m.kus@desa.pl
22 163 66 44, 795 122 718

CZESZY LISOWSKI
Specjalista
Sztuka Użytkowa, Design
c.lisowski@desa.pl
22 163 66 42

JULIA MATERNA
Asystent
Sztuka Dawna
j.materna@desa.pl
22 163 66 46, 538 649 945

KATARZYNA PISKORZ
Asystent
Sztuka Współczesna
k.piskorz@desa.pl
22 163 66 50, 788 260 055

AGATA MATUSIELAŃSKA
Asystent
Sztuka Współczesna
a.matusielanska@desa.pl
22 163 66 50, 539 546 699

KATARZYNA KOŁTUNICKA
Asystent
Sztuka Młoda i Najnowsza
k.koltunicka@desa.pl
22 163 66 43, 664 150 864

DEPARTAMENT POZYSKIWIANIA OBIEKTÓW

BIURO PRZYJĘĆ: tel. 22 163 66 10, wyceny@desa.pl, pon.-pt. 11-19, sob. 11-16

WYCENY BIŻUTERII: śr. 15-19, czw. 11-15, DESA Biżuteria, Nowy Świat 48, Warszawa, tel. 22 826 44 66, bizuteria@desa.pl

JOANNA TARNAWSKA
Dyrektor Departamentu
j.tarnawska@desa.pl
22 163 66 11, 698 666 189

ELŻBIETA KOPEC
Specjalista
e.kopec@desa.pl
22 163 66 15, 502 994 227

STEFANIA AMBROZIAK
Asystent
s.ambroziak@desa.pl
22 163 66 12, 539 196 531

KAROLINA GREŚ
Asystent
k.gres@desa.pl
22 163 66 14, 698 668 221

OLGA PRZYBYLIŃSKA
Asystent
o.przybylinska@desa.pl
22 163 66 13, 532 759 980

DEPARTAMENT SPRZEDAŻY

AGATA SZKUP
Dyrektor Departamentu Sprzedaży
a.szkup@desa.pl
22 163 67 01, 692 138 853

ALEKSANDRA ŁUKASZEWSKA
Kierownik Galerii
a.lukaszewska@desa.pl
22 163 67 05, 664 981 465

MICHAŁ BOLKA
Doradca Klienta
m.bolka@desa.pl
22 163 67 03, 664 981 449

JAN GROCHOLA
Doradca Klienta
j.grochola@desa.pl
22 163 67 08, 795 121 574

ROMAN KACZKOWSKI
Doradca Klienta
r.kaczkowski@desa.pl
22 163 67 15, 795 122 712

KAROLINA CIESIELSKA
Doradca Klienta
k.ciesielska@desa.pl
22 163 67 12, 668 135 447

MICHAŁ BARCIK
Doradca Klienta
m.barcik@desa.pl
22 163 67 09, 506 252 031

MALGORZATA NITNER
Doradca Klienta
m.nitner@desa.pl
22 163 67 02, 514 446 892

JADWIGA BECK
Doradca Klienta
j.beck@desa.pl
795 122 720

BARBARA RZEŚNA
Doradca Klienta
b.rzesna@desa.pl
22 163 67 10, 664 981 450

BIURO OBSŁUGI KLIENTA

tel. 22 163 66 00, bok@desa.pl pon.-pt. 11-19, sob. 11-16

URSZULA PRZEPÍORKA
Kierownik Działu
u.przepiorka@desa.pl
22 163 66 01

ANNA MAZUREK
Specjalista ds. rozliczeń
a.mazurek@desa.pl
22 163 66 09

MAGDALENA OTARZEWSKA
Asystent ds. rozliczeń
m.otarzewska@desa.pl
22 163 66 03, 506 252 044

MARIA OLSZAK
Asystent ds. rozliczeń
m.olszak@desa.pl
22 163 66 02, 795 122 723

KORA KULIKOWSKA
Asystent ds. rozliczeń
k.kulikowska@desa.pl
22 163 66 20, 788 262 366

DZIAŁ ADMINISTROWANIA OBIEKTAMI

PUNKT WYDAŃ OBIEKTÓW: tel. 22 163 66 20, wydaniam@desa.pl pon.-pt. 11-19, sob. 11-16

KAROLINA ŚLIWIŃSKA
Kierownik Działu
k.sliwinska@desa.pl
22 163 66 20, 795 121 575

PAWEŁ WĄTROBA
Specjalista ds. obiektów
p.watroba@desa.pl
22 163 66 21, 514 446 849

PAWEŁ WOŁYŃSKI
Asystent ds. obiektów
p.wolyinski@desa.pl
22 163 66 21, 506 251 934

AGNIESZKA JARMOSZEWSKA
Asystent ds. obiektów
a.jarmoszevska@desa.pl
22 163 66 21

MARCIN KONIAK
Fotograf
m.koniak@desa.pl
22 163 66 74, 664 981 456

MARLENA TALLINAS
Fotograf
m.talunas@desa.pl
22 163 66 75, 795 122 717

PAWEŁ BOBROWSKI
Fotograf
p.bobrowski@desa.pl
22 163 66 75

STUDIO FOTOGRAFICZNE

DZIEJE DAWNEJ RZECZPOSPOLITEJ

1

JULIUSZ KOSSAK

(1824 - 1899)

Jeźdźcy, 1860 r.

akwarela/papier, 33,5 x 45,5 cm (w świetle passe-partout)

sygnowany i datowany p.d.: 'Juliusz Kossak | 1860'

estymacja: 120 000 - 150 000 PLN

28 000 - 35 000 EUR

LITERATURA:

- Kazimierz Olszański, Juliusz Kossak, wyd. II poszerzone z ilustracjami w tekście, Kraków 2000, poz. 129, s. 74 (il.)

Twórczość akwarelowa zajmuje szczególne miejsce w dorobku Juliusza Kossaka. Jednym z pierwszych epizodów w jego artystycznej edukacji była trwająca 6 lat wędrówka po wschodnich rubieżach dawnej Rzeczypospolitej. W latach 1844-50 jeździł po ziemskich majątkach w Małopolsce, na Podolu, Wołyniu i Ukrainie. Wówczas zawarł znajomość z Piotrem Michałowskim i około 1844 krótko mieszkał w jego majątku w Bolestraszczech. W tym okresie Kossak tworzył przede wszystkim końskie studia, sceny przejażdżek, polowań, wyścigów, także wnętrza stajenne i widoki majątków. „Jeźdźcy” powstał w 1860 roku, gdy Kossak powrócił do Warszawy z Paryża. Był to czas, gdy powoli atmosfera polityczna w stolicy zaczęła gęstnieć: manifestacje religijno-patriotyczne kontrastowały z walkami wywoleńcami Garibaldiego we Włoszech i zjazdem trzech cesarzy, który miał miejsce właśnie w Warszawie. Kossak w tym czasie zwracał się ku tematom związanym z romantyczną wizją szlacheckiego zaścianka. W prezentowanych „Jeźdźcach” wyobraził jarmarczną scenę zakupu osiodłanego konia na tle kresowego miasta z górującą nad nim sylwetą świątyni. Praca może być odczytywana jako alegoria zniewolenia i wezwania do wyzwolenia się.

„(...) młody malarz nie przyjął stylu malowania Michałowickiego, wyrabiał sobie własną wizję odtwarzania świata, własne spojrzenie i wycucie konia, jeźdźca, widzenia scen bitewnych i rodzajowych, przyrody i pejzażu rodzimego. (...) Przede wszystkim koń Kossaka jest w każdej postaci polski, czy to drobny piękny arab, czy rycerski koń bojowy, bachmat czy cugant szlachecki, koń w bitwie, podczas łowów, jarmarków, w stadninie, na wyścigach, na stepie, w pracy na roli, w pańskim zaprzęgu czy w żydowskiej furcie – w każdym typie i charakterze odmienny, ale zawsze polski”.

– KAZIMIERZ OLSZAŃSKI, JULIUSZ KOSSAK, KRAKÓW 2000, s. 21

2

ANTONI TRZESZCZKOWSKI
(1902 - 1974)

Para ilustracji do "Ogniem i mieczem"
Henryka Sienkiewicza

ołówek/papier, 19 x 11,5 cm
opisany u dołu: "ogniem i mieczem" t. II, str. 76'

estymacja: 1 000 - 1500 PLN †
250 - 400 EUR

3

TADEUSZ KOKIETEK
(1920 - 1982)

"Przed bitwą - Husaria i Lisowczycy", 1978 r.

ołówek/papier, 21,5 x 30 cm
sygnowany, datowany i opisany p.d.:
'Ziutkowi | Tadeusz Kokietek | 6. III. 78r.'

estymacja: 800 - 1 000 PLN †
200 - 300 EUR

4

JÓZEF MEHOFFER
(1869 - 1946)

Stefan Batory

ołówek/papier, 20 x 16 cm (arkusz)

estymacja: 4 500 - 6 000 PLN
1 100 - 1 400 EUR

OPINIE:

- potwierdzenie autentyczności Anny Mehoffer z dn. 15 czerwca 2018 r.

5

Karabela polska lub turecka, XVII/XVIII w.

mosiądz, stal, dł. całk.: 93,5 cm, dł. głowni: 82 cm,
szer. głowni u nasady: 3,2 cm

estymacja: 55 000 - 70 000 PLN

13 000 – 17 000 EUR

WYSTAWIANY:

- Tron pamiątek ku czci „Najjaśniejszego, Niezwyciężonego Jana III Sobieskiego Króla Polskiego”
w trzechsetlecie śmierci, 1696-1996, Muzeum Pałac w Wilanowie, 17.06-30.09.1996

LITERATURA:

- Tron pamiątek ku czci „Najjaśniejszego, Niezwyciężonego Jana III Sobieskiego Króla Polskiego”
w trzechsetlecie śmierci, 1696-1996, Muzeum Pałac w Wilanowie, 17.06-30.09.1996, Warszawa
1996, nr kat. 84, s. 228 (il.)

Rękojeść z rogu w kształcie głowy orła, nitowana w 3 miejscach. Okładziny rozdzielone ozdobną listwą mosiężną. Jelec krzyżowy mosiężny, zdobiony, zakończony bułankami. Głownia bojowa z grzbietem w kształcie litery 'S' z trzema bruzdeczkami. Na zewnętrznym płazie znaki sierpów z dwoma punktami. Głownia zakończona wydatnym piórem z tzw. młotkiem.

Karabela to szabla, której początków należy szukać najprawdopodobniej na ziemiach tureckich, jednak broń ta jest uznawana w tradycji za najbardziej polską spośród rodzimych szabel. Posiadała ona zarówno formy kostiumowe w luksusowym wykonaniu jak i prostsze o zastosowaniu typowo bojowym. Pierwsze polskie źródła pisane, wspominające ten oręż pochodzą z lat 1497-98. Są to informacje zawarte w aktach wojennych wyprawy województwa kaliskiego i poznańskiego przeciwko Turkom i Wołochom w latach 1497-98 [Acta expeditionum bellicarum palatinatus Calisiensis et Posnaniensis, [w:] Słownik staropolski t. III, z. 3, s. 240].

6

Kolczuga, XVII w.

żelazo nitowane, lutowane, 75 x 110 cm

waga: 4,73 kg

Kolczuga wykonana techniką splotu 4 w 1 (jedno kółko łapie cztery sąsiadujące). Kółka z drutu żelaznego o średnicy 8 mm nitowane, posiada krótki rękaw i kołnierzyk do sznurowania.

estymacja: 40 000 - 60 000 PLN

10 000 - 14 000 EUR

STAN ZACHOWANIA:

- kilka nieznacznych ubytków w pleciance kolczej

Zbroja kolcza, pancerz czy inaczej kolczuga to rodzaj uzbrojenia ochronnego wykonanego ze stalowych kółek plecionych ze sobą, a potem nitowanych lub zgrzewanych. Najpopularniejszym splotem był tzw. 4 w 1, gdzie jedno kółko łapie 4 sąsiadujące. Taka konstrukcja chroniąca ciało wojownika pojawiła się już w starożytności. Król rzymski kolczugi miał postać tuniki, która poprzez spięcie pasem przenosiła ciężar z barków na biodra, przez co pozwalała legionistom łatwiej władać bronią. Krój celtycki, który pojawił się we wczesnym średniowieczu, charakteryzował się specyficzną 'kurtynką' na ramionach. Obok Celtów tego typu kolczugi były używane przez niektóre plemiona germańskie. W kraju greckim kolczugi miały postać koszulek kolczych, które były spinane na ramionach i po bokach mosiężnymi kłami. Bardzo chętnie używali ich wojownicy bizantyjscy. Kolczuga od czasów starożytności była jednym z podstawowych rodzajów uzbrojenia ochronnego od Europy po Bliski Wschód. Używano jej w starożytnym Rzymie i Persji. W okresie wędrówki ludów stosowały je plemiona germańskie, skandynawskie, słowiańskie i celtyckie. We wczesnym średniowieczu stała się podstawowym wyposażeniem rycerzy i jako taka przetrwała do połowy XIV stulecia. W wieku XV była uzupełnieniem do uzbrojenia płytowego dla rycerzy, jednak biedniejsi wojownicy nadal używali jej jako podstawowej ochrony. Wraz z rozwojem zbroi płytowej zanikała potrzeba używania pełnych kolczug. Zastępuje fragmenty uzbrojenia kolczego, takie jak rękawy, łaty pod pachami, czy spódnicę kolczug. Powrót kolczug następuje w XVI stuleciu, kiedy to znów na polach bitew pojawia się jazda lekko i średniozbrojna – jak polska husaria z bitwy pod Obertynem (ostonę tułowia tej formacji stanowiły koszulki kolczug). W XVII wieku znów staje się podstawowym uzbrojeniem ochronnym dla lżejszych formacji jezdnych, walczących w służbie Korony i Litwy. Przez całą

okres średniowiecza i całą epokę nowożytną kolczuga jest używana przez wojska mongolskie, dostojników tatarskich, wojska tureckie i armie Bliskiego Wschodu. Mimo, iż nie była tak odporna jak uzbrojenie płytowe, kolczuga była znacznie bardziej uniwersalna, mogła służyć jako ochrona podstawowa wojownika lub jako uzbrojenie uzupełniające.

Kolczugi przez wieki przybierały najróżniejsze formy: IX-XI wiek: forma tuniki sięgającej poza kolana, rękawy do łokci, kaptur i nogawice; występują trzy rozcięcia – z przodu i tyłu ułatwiające dosiadanie konia oraz z lewej strony umożliwiające dobywanie miecza; XI wiek: kolczuga ulega wydłużeniu, połę sięgają do połowy łydki, stosunkowo długie rozcięcia z przodu i z tyłu ułatwia dosiadanie konia; XII wiek: zaczęto stosować kolczugi o długich rękawach z rękawicami na końcu. Ochronę nóg zaczynają stanowić nogawice kolcze. Występuje często także kołnierzyk okalający szyję, ramiona, łopatki i górną część torsu; XIII wiek, 2 poł.: kaptury z kolczugi stanowią jej element, kolczugi mocowane za pomocą rzemienia na lewym policzku; 2 poł. XIV wieku: stosunkowo szybkie wypieranie kolczugi przez zbroję płytową, dającą znacznie lepszą ochronę ciała rycerza; XVII wiek: w Polsce kolczuga wraca do łask, w dużej mierze dzięki wpływowi wschodniemu, znajduje zastosowanie wśród chorągwi kozackiej zwanej od lat 70. XVII wieku pancerną (do XVIII wieku); forma uległa niewielkim zmianom, rękawy zostały skrócone (do łokci), pozostało wycięcie z tyłu i z przodu, umożliwiające dosiadanie konia, czasem część tylna była krótsza od przedniej. Współcześnie – plecianka kolcza używana jest jako element ubiorów ochronnych, np. w rzeźniach, jako rękawice ochronne do pracy przy piłach taśmowych oraz jako ochrona dla nurków przed rekinami. Istnieją również kamizelki kuloodporne wzmacniane kolczugą dla lepszej ochrony przed ciosami nożem.

7

ANTONI UNIECHOWSKI

(1903 - 1976)

Ilustracja do "Potopu" Henryka Sienkiewicza, praca dwustronna

tusz/papier, 30 x 41 cm
sygnowany monogramem p.d.: 'AU'

estymacja: 1 500 - 3 000 PLN †
400 - 700 EUR

WYDANIA:

- Henryk Sienkiewicz, Potop, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1949

8

ANTONI UNIECHOWSKI

(1903 - 1976)

Ilustracja do "Potopu" Henryka Sienkiewicza

tusz/papier, 42,5 x 30,5 cm
sygnowany monogramem p.d.: 'AU'

estymacja: 1 500 - 3 000 PLN †
400 - 700 EUR

WYDANIA:

- Henryk Sienkiewicz, Potop, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1949

STAN ZACHOWANIA:

- niewielkie rozdarcia na dolnej i górnej krawędzi

9

ANTONI UNIECHOWSKI
(1903 - 1976)

Szlachcic

tusz/papier, 25 x 18 cm
sygnowany wewnątrz kompozycji: 'AU'

estymacja: 1 500 - 3 000 PLN †
400 - 700 EUR

10

ANTONI UNIECHOWSKI
(1903 - 1976)

Portret szlachcica

tusz/papier, 25 x 18 cm
sygnowany wewnątrz kompozycji: 'AU'

estymacja: 1 500 - 3 000 PLN †
400 - 700 EUR

11

Szabla turecka typu Kilidż, XVIII/XIX w.

róg (?), skóra, stal, dł. całk.: 94 cm, dł. głowni: 80 cm,
szer. głowni u nasady: 2,7 cm, krzywizna głowni: 10 cm

estymacja: 18 000 - 20 000 PLN

4 200 – 4 700 EUR

Okładziny rękojeści najprawdopodobniej z rogu, jelec żelazny ze złotymi zdobieniami, między okładzinami listwa zdobiona złotem. Głownia wykuta ze stali damasceńskiej, delikatna, o mocnej krzywiznie, wykuta gładko bez bruzd i strudzin. Pochwa wykonana z drewnianych trzasek obciągnięta czarną skórą, być może z płaszczki. Trzewik, ryfki, koluszka i szyjka dekorowane złotem w ten sam sposób co, jelec i listwa. Pochwa nacięta od szyjki do wyższej ryfki ze względu na krzywiznę szabli. Na trzewiku delikatna ostroga.

12

ZYGMUNT WIERCIAK
(1881 - 1950)

Polonia

akwarela, gwasz/papier, 25 x 20,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.g.: 'Z.W.'

estymacja: 2 200 - 4 000 PLN [†]
600 - 1 000 EUR

13

ZYGMUNT WIERCIAK
(1881 - 1950)

Bitwa pod Grunwaldem

akwarela, gwasz/papier, 25 x 20,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany l.g.: 'Z.W.'

estymacja: 2 200 - 4 000 PLN †
600 - 1 000 EUR

Napierśnik husarski, lata 50.-60. XVII w.

mosiądz, żelazo kute, 35 x 31 cm
waga: 2,39 kg

estymacja: 110 000 - 120 000 PLN
26 000 - 28 000 EUR

WYSTAWIANY:

„Pasja zbierania”. Kolekcja Ryszarda Z. Janiaka. Zamek Królewski w Warszawie, (26.04.-22.07. 2007), Muzeum Narodowe w Kielcach (27.09.2007-28.02.2008)

LITERATURA:

- Ryszard Z. Janiak, Ryszard de Latour, Anna Kwaśnik-Gliwińska, „Pasja Zbierania”. Kolekcja Ryszarda Z. Janiaka. Katalog wystawy. Zamek Królewski w Warszawie (26.04.-22.07. 2007), Muzeum Narodowe w Kielcach (27.09.2007-28.02.2008), nr kat. 1/2017, s. 200 (il)

Napierśnik husarski adaptowany z napierśnika zbroi kirasjerskiej lub arkebuzerskiej. Wykonany z płyty kutego żelaza o różnicowanej grubości, szlifowanej po stronie zewnętrznej. Krawędzie wzdłuż wykrojów pod szyją i pachami wykończone niewielkim, odgiętym na zewnątrz kantem. Dodatkowo pachy ozdobione są aplikacjami z prostych pasków blachy mosiężnej ze skromną dekoracją w postaci dwóch rzędów gęsto wybijanych kółeczek, mocowanych sześcioma stalowymi nitami. Pod wycięciem szyjnym znajdują się trzy nity stalowe bez mosiężnych rozetek. Na ramionach umieszczono po jednym stalowym nicie, jest to zapewne pozostałość po mocowaniu sprzączek do zapięcia pasów naplecznika z okrągłymi rozetkami z blachy mosiężnej, zdobionymi wzdłuż krawędzi rzędem maleričkih, gęsto wybijanych kółeczek. Pośrodku płyty napierśnika na ości, znajduje się prostokątny, wycięty ażurowo krzyż kawalerski

z wypukłymi krawędziami, zdobionymi rzędami wybijanych kółeczek i kropek. Po jego bokach, na wysokości górnej krawędzi są dwa nity, zdobione podobnie jak pozostałe mosiężnymi rozetkami, zapewne maskujące dawne otwory po znajdujących się w tym miejscach bolcach, służących do zapięcia pasów naplecznika zbroi kirasjerskiej. Na kryzie przy wycięciu szyjnym i tuż pod nią ślad reperowania pęknięcia. Dolna część napierśnika bez ruchomych folg, co świadczy o tym, że do jego wykonania wykorzystano napierśnik zbroi kirasjerskiej lub arkebuzerskiej z połowy XVII wieku. Dolna krawędź zakończona jest jedynie odgiętą kryzą (baskiną), ozdobioną siedmioma stalowymi nitami z mosiężnymi rozetkami, zdobionymi identycznie jak analogiczne elementy na ramionach. Prezentowany w katalogu aukcyjnym napierśnik stanowi niewątpliwą rzadkość na rynku antykarycznym.

15

AUTOR NIEROZPOZNANY

Tablica trumienna z herbem 'Sas', XVIII w.

olej/blacha, 23,5 x 20 cm

estymacja: 2 500 - 4 000 PLN

600 - 1 000 EUR

16

AUTOR NIEROZPOZNANY

Portret trumienny szlachcica z herbem 'Bojarski', XVIII w.

olej/blacha, 31,5 x 32 cm
na odwrociu muzealna etykieta wystawowa z opisem oraz
numer depozytowy zapisany białą farbą: 'ZK/1008'

estymacja: 17 000 - 20 000 PLN

4 000 - 4 700 EUR

17

Siodło w typie husarskim z czaprakiem, około poł. XVII w.

mosiądz złożony, tkanina, drewno, siodło: 31,5 x 41 x 29 cm,
czaprak: 77 x 45 cm

estymacja: 20 000 - 25 000 PLN

4 700 - 5 900 EUR

STAN ZACHOWANIA:

- wypełnienie siodła i jego pokrycie oraz czaprak rekonstruowane
z materiałów współczesnych

Siodło wykonano na wzór orientalny w oparciu o oryginalny stelaż drewniany – terlicę. Konstrukcja stelaża złożonego z łąków i ławek sugeruje, iż mógł on powstać zarówno w XVII jak i w XVIII stuleciu. Błaznane ozdoby łąków są wykonane z blachy mosiężnej o motywach floralnych. Siodła husarskie charakteryzowały się wysokimi przednimi i tylnymi łąkami. Miało to na celu między innymi zapewnienie stabilnej pozycji jeźdźcy i oparcie przy długich przejazdach, jak to miało miejsce choćby pod Kłuszyńcem, gdzie niektórzy husarze pokonali nawet przeszło sto kilometrów w ciągu doby. Przede wszystkim miało dawać stabilność i podparcie przy ataku kopią husarską oraz podczas nagłych zwrotów i manewrów. Taka forma dawnych siodła, nie tylko husarskich, powodowała inny rodzaj dosiadu, niż znany współcześnie. W dawnych siodłach, w tym kulbakach husarskich, poza wysokimi łąkami, wzdłuż grzbietu końskiego, po obu stronach kręgosłupa ułożone były dwie, odpowiednio wyprofilowane ławki, przenoszące ciężar jeźdźcy na konia. Siodła husarskie, jako element wyposażenia stabilnie mocowany na koniu, dawały możliwość mocowania do nich podpiersia, podogonia, olstra czy wytoku na kopię husarską. Inną cechą, ale nie wyznacznikiem siodła husarskich, było bogate zdobnictwo i luksusowy sposób wykonania, świadczące o zamożności i indywidualności każdego jeźdźcy. Oczywiście, jak przy każdym elemencie wyposażenia i uzbrojenia husarskiego, bogactwo zdobnicze i wyposażenia wiązało się z majątkiem „rycerza”. Siodła były obijane aksamitem, bogato haftowane srebrnymi i złotymi nićmi, łąki dekorowano blachą złotą, srebrną, lub mosiężną ze złoceniami i srebrzeniami o motywach floralnych. Dodatkowo blachy były wysadzane drogimi kamieniami.

18

AUTOR NIEROZPOZNANY

Gloryfikacja Jana Sobieskiego na tle bitwy pod Chocimiem, po 1674 r.

miedzioryt/papier, 27 x 34 cm (w świetle passe-partout)
u dołu opis topograficzny

estymacja: 3 000 - 4 000 PLN
700 - 1 000 EUR

LITERATURA:

-porównaj: [red.] Janusz Durko, Album Warszawski. Obraz miasta w zbiorach Muzeum Historycznego m. st. Warszawy, Warszawa 2000, s. 95 (il.)

19

JOHANN SCHANBERG

(1780-1863)

Narada wojenna na wzgórzu Kahlenberg - epizod przed bitwą pod Wiedniem, wg rysunku Johanna N. Geigera (1805-1880)

litografia/papier, 28,5 x 35 cm

estymacja: 1 200 - 2 000 PLN
300 - 500 EUR

Obok króla Jana stoją m.in: hetman wielki koronny Stanisław Jabłonowski, marszałek nadworny koronny Hieronim Augustyn Lubomirski, książę elektor Saksonii Jan Jerzy III Wettyn, austriacki marszałek polny hrabia Eneaszy Sylwiusz de Caprara, elektor Bawarii Maksymilian II Emanuel Wittelsbach, legat papieski Marek z Aviano.

20

Afisz informujący o obchodach 165 rocznicy Odsieczy Wiedeńskiej, Drukarnia Piotra Pillera, Lwów, 1848 r.

druk/papier, 53,4 x 66,7 cm (w świetle passe-partout)

estymacja: 400 - 600 PLN
100 - 200 EUR

STAN ZACHOWANIA:

- rozdarcia krawędzi, ślady napraw

21

Plakieta z królem Janem III Sobieskim, 2 poł. XIX w.

miedź, 40 x 32 cm

napis na otoku: 'JAN III SOBIESKI KRÓL POLSKI UR.1624 UM.1696'

estymacja: 3 800 - 5 000 PLN

900 - 1 200 EUR

22

Medalion upamiętniający trzecieścień rocznicę
Odsieczy Wiedeńskiej, 1983 r.

odlew/brąz, śr.: 15,5 cm

napis na otoku: 'JAN III. ODSIECZ WIEDEŃSKA 1683-1983'

estymacja: 400 - 600 PLN

100 - 200 EUR

23

AUTOR NIEROZPOZNANY

Portret polskiego szlachcica, XIX w.

olej/blacha, 48 x 34 cm

estymacja: 5 000 - 7 000 PLN
1 200 - 1 700 EUR

24

JOHANN CHRISTOPH WEIGEL
(1654 - 1725)

Polski hajduk, wg Caspara Luykena, 1703 r.

miedzioryt kolorowany/papier, 29 x 19,3 cm
u dołu napis: 'Polnischer Heyduck'

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN
300 - 400 EUR

25

TADEUSZ KORPAL
(1889 - 1977)

Śmierć Stefana Czarnieckiego

akwarela, ołówki/papier, 70 x 100 cm
sygnowany l.d.: 'T.Korpala'

estymacja: 6 000 - 8 000 PLN ↑
1 400 - 1 900 EUR

26

Zegar kieszonkowy, Abraham Will Thorn, Toruń, około 1650 r.

brąz złocony, szkło, wys.: 8,2 cm, śr.: 6 cm

estymacja: 90 000 - 120 000 PLN

21 000 - 28 000 EUR

Oprawa mechanizmu w kształcie sześciobocznej szkatułki ze złoconego brązu, wspartej na trzech nóżkach w formie lwów. Podstawę i gzyms otaczają schodkowe profile. W ścianki boczne wmontowano przeszklone otwory, przez które widać fragmenty mechanizmu z rytą dekoracją floralną na bębnach. Płyta wierzchnia z nałożonym pierścieniem, z rzymską podziałką godzinową i jedną ażurową wskazówką. W centralnej części tarczy grawerowane motywy roślinne, wśród których umieszczona jest sygnatura: 'A. WILL | THORN'. Na krawędziach wokół tarczy ryte motywy kwiatowe. Mechanizm o napędzie sprężynowym, z bębniem wyrównawczym i łańcuszkiem Galla. Kok i inne osłony mechanizmu, dekorowane rytymi motywami roślinnymi. Poniżej ryta sygnatura: 'Abraham Will Thorn'.

27

CZESŁAW JANKOWSKI
(1862 - 1941)

Tańcząca para, 1898 r.

akwarela/papier, 45 x 29,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'C. Jankowski | 98 | Paryż'

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN
400 - 500 EUR

28

**"Pasek pisze swe pamiętniki" wg rysunku A. Zaleskiego,
Wydawnictwo Lemercier, Paryż, 1845-1856**

litografia kolorowana/papier, 48 x 36 cm
napis u dołu: 'J. C. PASEK PISZE SWE PAMIĘTNIKI.' oraz
'ALBUM DE WILNA 2me SÉRIE'
praca stanowi okładkę do słynnego wydania: "Album de Wilna"

estymacja: 2 500 - 3 500 PLN
600 - 900 EUR

29

ANTONI KURZAWA
(1842 - 1898)

"Polonez" z cyklu "Tańce polskie", XIX/XX w.

odlew/brąz złocony, 12 x 3,5 x 3,5 cm

estymacja: 3 000 - 5 000 PLN
700 - 1 200 EUR

30

ANTONI KURZAWA
(1842 - 1898)

"Oberek" z cyklu "Tańce polskie", XIX/XX w.

odlew/brąz złocony, 12 x 3,5 x 3,5 cm

estymacja: 3 000 - 5 000 PLN
700 - 1 200 EUR

„Nie wchodząc w subiektywne odczucia piękna majoliki nieborowskiej, trzeba stwierdzić, że wyroby jej były na pewno ważnym wydarzeniem w polskiej ceramice końca XIX w., kiedy to większość wytwórni nastawiona była przede wszystkim na łatwą i opłacalną produkcję, a nie na poszukiwania nowych form artystycznych”.

– M. STARZEWSKA, M. JEŻEWSKA, POLSKI FAJANS, WROCŁAW 1978, s. 85

31

Waza z przedstawieniem Stefana Batorego i Leszka Czarnego, proj. Sławomir Celiński, Fabryka Fajansów Artystycznych i Kafi Piecowych w Nieborowie, 1882-1885

fajans szklwiony, malowany, wys.: 50 cm, szer. z uchwytami: 35 cm
wewnątrz wylewu znak wytwórni: 'MPP' (Michał Piotr Radziwiłł) pod
mitrą książęcą

estymacja: 25 000 - 35 000 PLN
5 800 - 8 200 EUR

LITERATURA:

- porównaj: Majolika z Ćmielowa i Nieborowa w kolekcji Muzeum Narodowego w Krakowie, poz. kat. 4, s. 178-180 (il.)

STAN ZACHOWANIA:

- głowa jednego uchwytu doklejana

„Fabrykę Fajansów Artystycznych i Kaflí Piecowych” w Nieborowie założył książę Michał Piotr Radziwiłł w 1881 roku. Pomieszczenia wytwórni ulokowano w zabudowaniach dawnego browaru, znajdującego się w tamtejszym zespole pałacowym. Manufakturą kierował sprowadzony z Nevers – Stanisław Thiele, znany rzeźbiarz i ceramik, syn polskiego powstańca i emigranta. Do produkcji wykorzystywano lokalny surowiec. Zatrudniano specjalistów, miejscowych rzemieślników i utalentowanych mieszkańców okolicznych wsi. Dekoratorami byli m. in. uczniowie warszawskiej Klasy Rysunkowej Wojciecha Gersona. Inspiracją dla powstających wyrobów były formy dekoracyjne dawnych wytwórni włoskich, francuskich i holenderskich. Projekty modeli tworzyli dyrektor Stanisław Thiele i rzeźbiarz Sławomir Celiński jak również sam Piotr Michał Radziwiłł, który zajmował się też zdobieniem obiektów. Z czasem książę sięgnął do motywów narodowych i patriotycznych, odwołujących się do historii Polski, lokalnego pejzażu i życia codziennego. Należy podkreślić, że to właśnie majolika z Nieborowa jawi się jako jeden z najciekawszych europejskich przykładów ceramiki europejskiej doby historyzmu.

Specjalnością zakładu nieborowskiego były wyroby majolikowe. Uformowane z gliny naczynia pokrywano nieprzezroczystą emalią cynową, dekorowano farbami naszkliwnymi, które po wypaleniu tworzyły jednolicie gładką powierzchnię. W asortymencie wytwórni znajdowały się naczynia serwisowe, piece, kominki, żardiniery, amfory, wazony, ozdobne kafle i talerze. Na wyrobach umieszczano znak fabryczny 'MPR' (Michał Piotr Radziwiłł) pod mitrą książęcą oraz 'ST' (Stanisław Thiele).

Manufaktura bardzo szybko stała się słynna. Już w czerwcu 1884 roku miała miejsce wielka wystawa wyrobów nieborowskich w Hotelu Europejskim w Warszawie. Skład główny firmy otwarto przy ul. hr. Berga 5 w Warszawie, powstały również przedstawicielstwa w Kijowie i St. Petersburgu. W 1885 roku ukazał się katalog wyrobów z Nieborowa, wymieniano w nim blisko 200 różnorodnych produktów. Rok później książę Radziwiłł wycofał się z przedsięwzięcia i część urządzeń odsprzedał Stanisławowi Thiele, który prowadził produkcję do 1897. Od 1903 do 1906 roku manufaktura była dzierżawiona przez ceramika Stanisława Jagmina. Tworzone wówczas wzory oparto na formach celyckich i słowińskich, które rozpowszechniły się dzięki wykopaliskom archeologicznym. W 1931 roku powstał projekt wznowienia produkcji majoliki, ale niestety nie doczekał się realizacji. Od września 1981 roku uruchomiono przy Muzeum w Nieborowie i Arkadii pracownię ceramiczną, w której wytwarzano kopie dawnych wzorów oraz formy o charakterze dekoracyjnym i pamiątkarskim. Nieborowska Manufaktura Majoliki jako jedyna w Polsce kontynuuje do dziś tradycję wyrobu ceramiki artystycznej.

32

Miseczka, Fabryka Fajansów Artystycznych i Kaflí Piecowych w Nieborowie, 1882-1885

fajans szklwiony, malowany, 3 x 10,5 x 15 cm
wewnątrz wylewu znak wytwórni: 'MPR' (Michał Piotr Radziwiłł)
pod mitrą księżęcą

estymacja: 2 500 - 4 000 PLN
600 - 1 000 EUR

STAN ZACHOWANIA:
- delikatne retusze dekoracji malarskiej przy krawędzi

33

Talerz pamiątkowy "Vivat Król Polski Z Narodem",
Villeroy & Boch, pocz. XIX w.

fajans szklwiony, malowany, śr.: 24,5 cm

estymacja: 4 500 - 6 000 PLN
1 100 - 1 400 EUR

Talerz upamiętniający Konstytucję 3 maja. Dekorowany motywem róży, symbolizującym jedność. Do 1939 roku talerz należał do kolekcji rodziny Kwileckich, był przechowywany w pałacu w Kwilczu na Wielkopolsce. Po 1945 roku był w depozycie Muzeum Narodowego w Warszawie. W 1991 roku zwrócony wraz z większym zespołem ceramiki i szkła spadkobiercom przedwojennych właścicieli.

34

Kufel z pokrywą, Niemcy, koniec XIX w.

porcelana malowana, wys.: 17,5 cm, śr.: 10,5 cm
na spodzie znak wytwórni kobaltem podszkliwnie

Na korpusie wizerunek króla Augusta III Sasa, na pokrywie -
czteropolowy herb Rzeczypospolitej z Orłem i Pogonią oraz herb
dynastii Wettynów pod koroną królewską.

estymacja: 4 000 - 6 000 PLN
1 100 - 1 400 EUR

35

**Filizanka ze spodkiem, Państwowa Manufaktura
Porcelany w Miśni, 2 poł. XIX w.**

porcelana malowana i złocona, wys.: 5 cm, śr. filizanki: 6,2 cm,
szer. z uchwytem: 8 cm, śr. spodka: 10,5 cm
na spodzie znak wytwórni kobaltem podszkliwnie

Neobarokowa filizanka ze spodkiem dekorowana
czteropolowym herbem Rzeczypospolitej z Orłem i Pogonią oraz
herbem dynastii Wettynów pod koroną królewską.

estymacja: 3 000 - 5 000 PLN
700 - 1 200 EUR

36

**Neobarokowe puzderko na przybory toaletowe z herbem 'Sas',
2 poł. XIX w.**

srebro, szkło, 5 x 11 x 7 cm, waga pokrywki: 91 g, próba: '3'
na rancie pokrywki znaki złotnicze: austro-węgierska punca
państwowa, próba srebra, złotnik 'VMS'
wieko zdobione aplikacją z polskim herbem 'Sas'

estymacja: 800 - 1 000 PLN
200 - 300 EUR

37

Pudełko na cygara z herbem 'Leliwa', lata 30. XX w.

srebro, drewno, 5,2 x 10,5 x 15,5 cm, waga brutto: 465 g, próba: '3'
na spodzie znaki złotnicze: polska punca państwowa, próba srebra,
znak miejski 'K', złotnik 'AR'
na wieku wygrawerowany polski herb 'Leliwa'
wnętrze wyłożone drewnem mahoniowym

estymacja: 1 800 - 2 500 PLN
500 - 600 EUR

38

**Cukiernica skrzynkowa z herbem 'Lubicz', August Teodor Werner,
Warszawa, 1876 r.**

srebro wewnątrz złoczone, 8,5 x 15,5 x 13 cm, waga: 627 g, próba: '84'
na spodzie i wewnątrz pokrywy znaki złotnicze: złotnik 'T.WERNERiSa',
znak graficzny złotnika, probierz 'OC', data, próba srebra, warszawska
punca probiercza, stosowana w latach 1851-1915
na wieku wygrawerowany polski herb 'Lubicz'

estymacja: 8 000 - 10 000 PLN

1 900 - 2 400 EUR

39

Para kinkietów dwuramiennych z herbem 'Jelita', 1 poł. XIX w.

odlew/mosiądz, 19 x 27 cm

estymacja: 3 000 - 4 500 PLN
700 - 1 100 EUR

40

Kartusz z herbem 'Strzemię', 1 poł. XIX w.

drewno malowane, 30 x 20 cm

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN
400 - 500 EUR

41

Patera z herbem 'Dołęga', Berlin, 1 poł. XIX w.

srebro, wys.: 10,5 cm, śr.: 16 cm, waga: 330 g
na krawędzi stopy znaki złotnicze: znak miejski, litera datująca 'K',
znak probierza 'A'

estymacja: 2 000 - 3 000 PLN

500 - 700 EUR

42

Sygnet z herbem 'Krzywda', XIX/XX w.

srebro, srebro, waga: 9 g, śr.: 2,1 cm
znaki złotnicze: austro-węgierska punca państwowa

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

KSIĘSTWO WARSZAWSKIE

43

EMILE PINEDO
(1840 - 1916)

Napoleon Bonaparte

alabaster, mosiądz, wys.: 32 cm, odstawa: 9,2 x 9,5 cm
sygnowany na podstawie 'Pinedo'

estymacja: 2 500 - 3 500 PLN
600 - 900 EUR

STAN ZACHOWANIA:
- drobne ubytki, przetarcia

44

Kałamarz z orłem, 2 poł. XIX w.

biskwit, 16,5 x 20 x 18 cm

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN
300 - 400 EUR

45

Filizanka z Napoleonem, Limoges, 2 poł. XX w.

porcelana, 5 x 7,5 cm
na spodzie filiżanki znak wytwórni: 'NAPOLEON | premier |
LIMOGES | CASTEL | FRANCE | 22 K GOLD'
na spodzie spodka znak wytwórni: 'Rosenthal | SELB-BAVARIA'

estymacja: 300 - 500 PLN
100 - 200 EUR

STAN ZACHOWANIA:
- spodek dobierany

46

Popiersie Napoleona Bonaparte, Pasawa, Niemcy,
1. poł. XX w.

biskwit, 36,5 x 25 cm
na podstawie znak wytwórni: wycisk w masie
i nr '4284'

estymacja: 6 000 - 8 000 PLN
1 400 - 1 900 EUR

47

Szabla oficera lekkiej kawalerii wzór AN XI, 1806 r.

drewno, mosiądz, stal, dł. całk.: 94 cm,
dł. całk. w pochwie: 101 cm, dł. głowni: 81 cm,
szer. głowni u nasady: 3 cm

estymacja: 25 000 - 30 000 PLN

5 800 - 7 000 EUR

Rękojeść zamknięta, oprawa mosiężna, koszowa. Jelec esowaty, krzyżowy, trójkabłkowy z wąsami. Tyłne ramię zakończone spłaszczoną kulą, zwinięte ku głowni. Przednie, dwukrotnie łukowato zagięte ku górze, tworzy kabłk główny, połączony na zaczep z trzpieniem głowni. Dwa kabłki boczne biegną łukiem po obu stronach zewnętrznego wąsa i łączą się w górnej części z kabłkiem głównym. Jelec, kabłk główny i kabłki boczne w przekroju owalne. Trzon rękojeści drewniany, z dwudziestoma poprzecznymi karbami, oklejony czarną skórą. Uchwyt połączony z trzpieniem głowni jednym, masywnym nitom z mosiężnymi główkami w kształcie oliwki. Głowica pochylona do przodu, nakryta długim, sięgającym jelca kapturkiem. Zwińczona owalnym guzem, nitowanym od góry trzpieniem głowni. Dołem mocowany klinikiem do jelca. Wypukłe, owalnie zakończone wąsy. Między jelcami a nasadą głowni – skórzana podkładka. Głownia stalowa, polewana, o umiarkowanej krzywiznie, obustronnie szlifowana w jedną szeroką bruzdę, wypełniającą niemal całą powierzchnię płazów oraz przygrzbietową bruzdeczkę, tzw. szlif Montmorency. Szlif bruzdy sięga krótkiego obosiecznego pióra. Sztych w linii grzbietu. Pochwa żelazna, polerowana, z dwiema ryfkami, składającymi się z pierścienia z ogniwnikiem i ruchomego koluszka. Pierścienie górą i dołem kanelowane. Szyjka z wyprofilowanymi gniazdam i wąsami oraz asymetrycznym grzebieniem – stalowe.

48

Szabla wzór AN IX, 1802 r.

drewno, mosiądz, stal, dł. całk.: 100,5 cm,
dł. całk. w pochwie: 104,5 cm, dł. głowni: 86,5 cm,
szer. głowni u nasady: 3,5 cm
ślady sygnatury na głowni pod jelcem

estymacja: 20 000 - 25 000 PLN
4 700 - 5 900 EUR

Rękojeść z drewnianym uchwytem, obciągniętym skórą koloru brązowego z dwudziestoma dwoma ukarbowaniami poprzecznymi bez oplotu. Na obu bokach uchwyty mosiężne guzy o wymiarach 2,2 na 1,3 cm. Jelce mosiężne o długości 11 cm w części grzbietowej zakończone łezką pochyloną ku głowni, zaś w części siecznej łukowato zagięte ku głowicy tworzą kabłąk wyposażony w dwa obłęki zewnętrzne, połączone kapturkiem na zaczep hakowy. Jelce zaopatrzone w parę wąsów o długości 6 cm każdy. Podkładka skórzana między jelcami a nasadą głowni. Kapturek mosiężny z fartuchem zamocowany do jelca grzbietowego trzpieniem u fartucha oraz na głowicy przez zanitowany trzpień głowni. Płazy obustronnie szlifowane w brzdę. Na zastawie ślady oksydacji i panoplia w stylu francuskim. Pochwa ze stali polerowanej z dwiema ryłkami skądającymi się z pierścieni z ogniwkami i ruchomymi koluszkami, zakończona stalową ostrogą.

W trudnej sytuacji ekonomicznej Księstwa Warszawskiego największą jednolitością uzbrojenia charakteryzowały się polskie formacje znajdujące się na służbie Napoleona oraz wojskowe oddziały Księstwa Warszawskiego, które reorganizowano w latach 1813-14 poza granicami kraju. Przykładem może tu być słynny pułk szwoleżerów gwardii cesarskiej – 1 pułk lekkokonna gwardii i również słynne oddziały Legii Nadwiślańskiej. Szwoleżerów uzbrojono w szable strzelców konnych gwardii 1802 i AN XI.

49

Blacha na czako granadierów, model z 1854 roku

sztancowanie/mosiądz, 14 x 15 cm
pod orłem nr pułku: '2'

estymacja: 2 500 - 4 000 PLN
600 - 1 000 EUR

50

Figurka - Orzeł, XIX/XX w.

odlew/brąz patynowany, 9 x 19 cm

estymacja: 700 - 900 PLN
200 - 300 EUR

51

Dzwonek z wizerunkiem Napoleona, 2 poł. XIX w.

odlew/brąz, wys.: 11 cm, śr.: 5,3 cm

estymacja: 600 - 800 PLN
200 - 200 EUR

52

Karykatura Napoleona Bonaparte, koniec XIX w.

odlew/brąz patynowany, 10 x 4,5 cm

estymacja: 500 - 700 PLN
200 - 200 EUR

53

PAUL LUDWIG KOWALCZEWSKI
(1865 - 1910)

Popiersie Cesarza Napoleona Bonaparte

odlew/brąz patynowany, marmur, wys.: 28,5 cm, podstawa: 16 x 19 cm
niesygnowany

estymacja: 4 000 - 6 000 PLN
1 000 - 1 400 EUR

Szabla oficerska, Solingen, koniec XVIII w.

stal, mosiądz, dł. całk.: 91 cm, dł. głowni: 75,5 cm,
szer. głowni u nasady: 4 cm

estymacja: 30 000 - 35 000 PLN

7 000 - 8 200 EUR

Szabla honorowa nadana oficerowi saperów (gwardii) za kampanię egipską, trwającą w latach 1798-1801. Wyprawę dowodził Napoleon Bonaparte, wówczas w stopniu generała dywizji. Rękojeść w formie głowy orła, jelec z wolutami opuszczonymi w dół. W środkowej części jelca, w obramowaniu napis: 'CAMPAGNE | EGYPTE'. Głownia szlifowana w jedną szeroką bruzdę z wydatnym piórem i młotkiem, dwustronnie zdobiona typowymi dla XVIII wieku złożonymi pancerzami na szmelcowanym na granatowo tle.

Kampania egipska Napoleona rozpoczęła się 19 maja 1798 roku od wypłynięcia francuskiej floty z Tuluzy i trwała do października 1801 roku, kiedy ostatnie oddziały opuszczały Egipt. Celem kampanii było odcięcie Anglii od jej kolonii w Afryce i Azji. 2 lipca 1798 r. Napoleon zajął Aleksandrię, a 21 lipca wygrał bitwę pod piramidami i wkroczył do Kairu. Flota angielska zniweczyła nadzieje na trwałe opanowanie Egiptu, pokonując Francuzów w bitwie pod Abukirem.

Po kampanii egipskiej zasłużeni oficerowie otrzymywali honorowo nadawane szable o cechach konstrukcyjnych i zdobniczych mocno zorientalizowanych. Podczas kampanii pojawiły się także szable typu mameluk.

55

Plakieta z pomnikiem ks. Józefa Poniatowskiego na Placu Saskim, proj. Antoni Borawski, lata 20. XX w.

odlew/żeliwo, 27 x 25,5 cm
u dołu napis: 'KIAŻĘ JÓZEF PONIATOWSKI', sygnowany
na odwrociu: 'Według Thorvaldsena mod. A. Borawski' oraz
'Spółka | "Pamiętka Polska" | Warszawa | Wierzbowa 2 m. 2 |
Wytworzono w Czerniakowie'

Plakieta jest jedną z nielicznych prac rzeźbiarskich Antoniego Borawskiego, konserwatora i malarza.

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN
400 - 500 EUR

LITERATURA:

porównaj: Małgorzata Dubrowska, Medaliony i plakiety. Katalog zbiorów Muzeum Historycznego m. st. Warszawy, Warszawy 2005, nr kat. 168, s. 84 (il.)

56

Cybuch do fajki z głową ks. Józefa Poniatowskiego, Francja, 2 poł. XIX w.

ceramika, 11 x 10 x 10 cm

estymacja: 1 300 - 1 800 PLN
400 - 500 EUR

57

Talerz okolicznościowy - polski wiarus na warcie, Lebeuf Milliet & Co, Francja, około poł. XIX w.

fajans szklwiony, śr.: 20 cm
napis u dołu: 'POLONAIS DE LA GARDE/ PORTEZ - VOS
ARMES'
na spodzie znak wytwórni: 'LEBEUF MILLIET & Co | MEDAILLES
D'OR | 1834-39 ET 44 | PORCELAINE OPAQUE',
Talerzyk z fajansu, z drukowaną czarno białą dekoracją,
przedstawiającą polskiego żołnierza na warcie na tle namiotu,
w głębi Napoleon na koniu. Na kołnierzu panoplia z wicią
roślinną.

estymacja: 300 - 500 PLN
100 - 200 EUR

STAN ZACHOWANIA:
- pęknięty

58

AUTOR NIEROZPOZNANY

**Śmierć ks. Józefa Poniatowskiego w nurtach Elstery,
wg Horacego Vernet'a (1789 - 1863), 1817 r.**

miedzioryt/papier, 60 x 78 cm

napis u dołu: Jozef Xiążę Poniatowski | ginie przebywając
Elsterę 19 Października 1813'

estymacja: 1 400 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

59

HENRI GREVEDON

(1776 - 1860)

Książę Józef Poniatowski, 1824 r.

litografia/papier, 45,5 x 30,8 cm

sygnowany i datowany na kamieniu l.d.:

'hGravedon - 1824', p.d.: 'J lith. de Delpech.'

opisany u dołu: 'PONIATOWSKI.'

estymacja: 4 000 - 6 000 PLN

1 000 - 1 400 EUR

60

Nóż do papieru z popiersiem ks. Józefa Poniatowskiego,
XIX/XX w.

odlew/mosiądz, 26 x 6 cm

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN
300 - 400 EUR

61

Figurka porcelanowa - Książę Józef Poniatowski,
Rudolstadt - Volkstedt Porzellanfabrik Karl Ens, około 1960

porcelana malowana, 23 x 12 x 9 cm
na spodzie znak wytwórni kobałem podskliwnie, u dołu napis:
'PONIATOWSKI'

estymacja: 1 300 - 2 000 PLN
400 - 500 EUR

62

AUTOR NIEROZPOZNANY

Dobosz i trębacz w mundurach Księstwa Warszawskiego,
pocz. XX w.

akwarela/karton, 39,5 x 29,5 cm

estymacja: 2 500 - 3 500 PLN
600 - 900 EUR

63

Figura księcia Józefa Poniatowskiego, Francja?, 2 poł. XIX w.

odlew/brąz, 33 x 17 x 7,5 cm

estymacja: 4 000 - 6 000 PLN
1 000 - 1 400 EUR

STAN ZACHOWANIA:
- brak czako i szabli

64

**Komplet łyżeczek z popiersiem ks. Józefa Poniatowskiego,
Poznań, 1816 r.**

srebro, dł.: 14 cm, waga: 128 g
na trzonkach znaki złotnicze; znak miejski, złotnik 'J.B.';
litera datująca B, na trzonkach wygrawerowany monogram
właściciela: 'MB' oraz popiersie ks. Józefa Poniatowskiego
w medalionie, pod nim panoplia i dewiza księcia: 'Powierzony |
mi honor | Polaków | nie oddam | chyba w | Boga rzecz'

estymacja: 7 500 - 8 500 PLN
1 800 - 2 000 EUR

65

Szczypce do cukru, 1 ćw. XIX w.

srebro nieoczekowane, 15 x 4,5 cm
napis: 'FRIDE | DEN 30 | MAY.. | 1814', w medalionach
wypukane litery 'B' i 'A'

Pamiątka zawarcia traktatu pokojowego 30 maja 1814
roku w Paryżu, pomiędzy przedstawicielami mocarstw
tworzących VI koalicję antyfrancuską, a nowym rządem Francji
reprezentowanym przez Charles'a Talleyranda.

estymacja: 2 000 - 2 500 PLN
500 - 600 EUR

66

Koszyczek empirowy, 1 ćw. XIX w.

srebro, wys.: 23 cm, śr.: 15,5 cm, waga: 297 g
na krawędzi stopy znaki złotnicze nierozpoznane
na pałku napis '1914 FRIDE D.30 MAI' gotówek pokoju
z gałązką oliwną i szablą wbita w wieniec laurowy

estymacja: 15 000 - 17 000 PLN

3 500 - 4 000 EUR

67

PIERRE JEAN DAVID d'ANGERS

(1788 - 1856)

według

Medalion z Tadeuszem Kościuszko, około poł. XX w.

odlew/brąz patynowany, śr.: 15,5 cm

sygnowany l.d.: 'P.J. David', napis pionowo z prawej:
'KOŚCIUSZKO'

Wizerunek Tadeusza Kościuszki wzorowany na popularnym sztuchu Władysława Oleszczyńskiego z 1829 roku. Medalier Pierre Jean David d'Angers stworzył go najprawdopodobniej po upadku powstania listopadowego w 1831 roku, kiedy zbliżył się do polskich kół emigracyjnych.

estymacja: 500 - 700 PLN

150 - 250 EUR

68

Medalion z Kazimierzem Pułaskim, około poł. XX w.

odlew/brąz, śr.: 16,5 cm

na otoku napis: 'K. PUŁASKI'

estymacja: 600 - 800 PLN

150 - 250 EUR

69

Popiersie Tadeusza Kościuszki, około poł. XX w.

biskwit, 29 x 15 cm
na podstawie napis: 'KOSCIUSZKO'

estymacja: 1 200 - 2 000 PLN
300 - 500 EUR

70

Figura - Przysięga Tadeusza Kościuszki, Francja?, 2 poł. XIX w.

odlew/brąz patynowany, 33 x 17,5 x 8 cm

estymacja: 4 000 - 6 000 PLN
1 000 - 1 400 EUR

STAN ZACHOWANIA:
- brak czapki frygijskiej na kolumnie

**Szabla polska z czasów Insurekcji Kościuszkowskiej w 1794 r.,
koniec XVIII w.**

drewno hebanowe, mosiądz, skóra, stal
dł. całk.: 83 cm, dł. całk. w pochwie: 84,5 cm, dł. głowni: 69 cm,
szer. głowni u nasady: 3 cm

estymacja: 31 000 - 40 000 PLN

7 200 - 9 400 EUR

Szabla oficerska francuska z końca XVIII wieku lub wzorowana na francuskiej, używana przez polskie wojska podczas Insurekcji kościuszkowskiej i w czasach Księstwa Warszawskiego. Rękojeść szabli wykonana z mosiądzu z hebanowym karbowanym trzonem. Trzon rękojeści lekko wygięty w stronę kabląka z wydatną głowicą w kształcie grzybkowatym. Kabłąk jelca zamknięty od strony głowni załamany pod kątem prostym, połączony z głowicą charakterystycznym dla szabel francuskich uskokiem.

Głownia szabli delikatna o lekkiej krzywiznie w części zastawy ostrze szmelcowane – barwione na granatowo zdobione złożonymi panopliami. Głownia u nasady szlifowana w jedną bruzdę. Pochwa szabli skórzana okucia w liczbie trzech wykonane z mosiądzu – szyjka i trzewik.

72

WOJCIECH KOSSAK
(1856 - 1942)

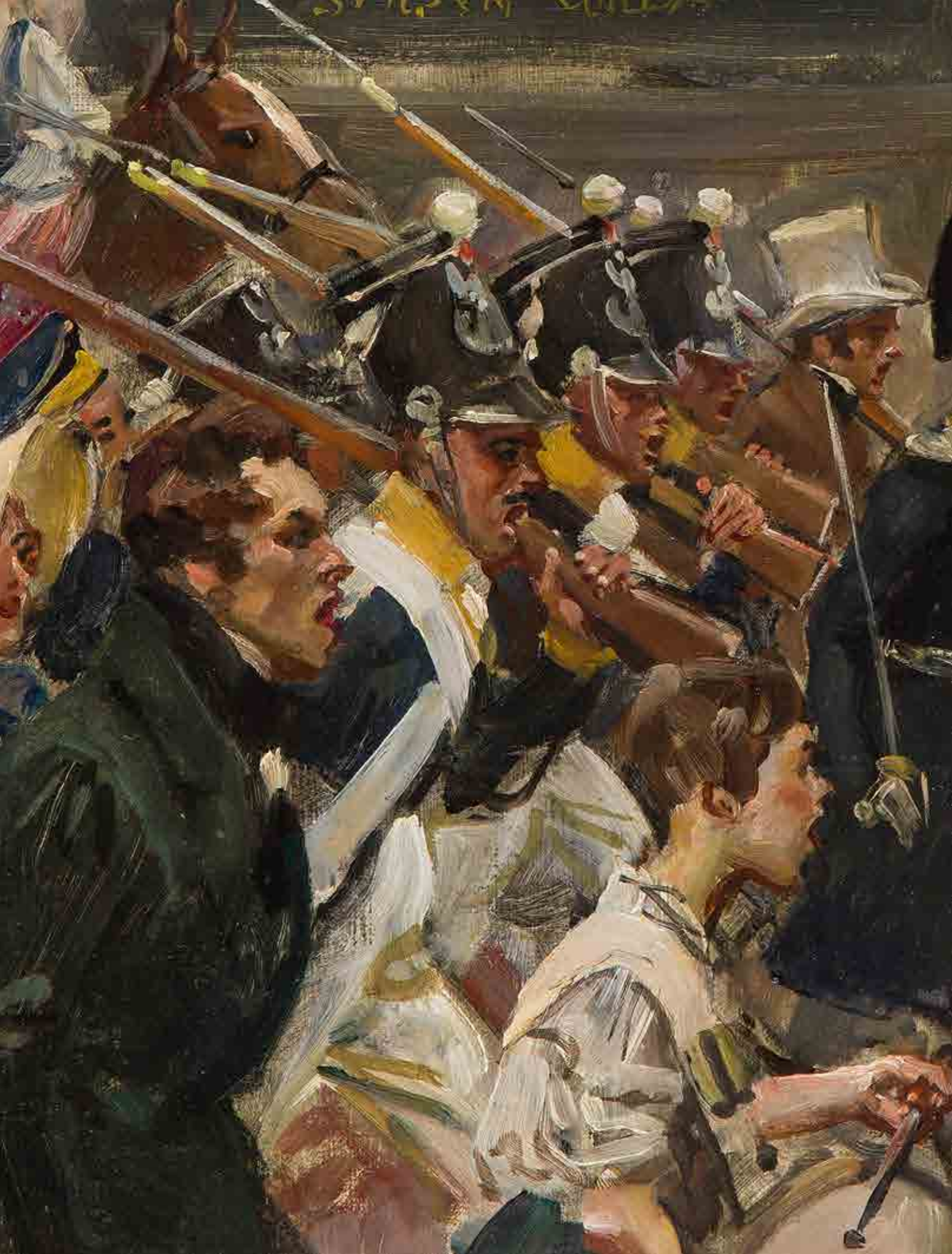
Lud Warszawy idący do powstania listopadowego, lata 20. XX w.

olej/tektura, 49,5 x 39 cm
opisany p.d. 'Bardowi żołnierza | polskiego | Arturowi Oppmanowi
| przyjaciel Wojciech Kossak'

estymacja: 160 000 - 280 000 PLN
38 000 - 66 000 EUR

Bardoni's...
Adriano...
...

Z czym porównać pracę „Lud Warszawy idący do powstania listopadowego” autorstwa Wojciecha Kossaka? Na próżno szukać analogii w przedstawieniach batalistycznych lub rodzajowych podejmujących tematykę powstańczą. Prezentowany na aukcji obraz ukazuje epizod z powstania listopadowego, będący jednym z donioślejszych momentów zrywu. To pierwsze chwile euforii powstańczej, kiedy to po udanym szturmie na Arsenał, będący główną zbrojownią stolicy, ludność powstańcza rozbiegła się po ulicach Warszawy. Do żywiołu powstańczego należało wojsko polskie, a przede wszystkim ludność stolicy, której obecność zaważyła na zdobyciu Arsenatu. Wśród uzbrojonych byli nie tylko wojskowi, dołączyły również kobiety, młodzież, dzieci, warstwa duchowna oraz przedstawiciele licznych zawodów. Zryw był wspólną sprawą, dlatego też malarz ukazał razem koczujących żołnierzy Pułku Piechoty, belwederczyka, niosącą broń i wygrywającą utwierdzającą w walce melodię młodzież, kobiety (w tym ubraną w zgodzie z ówczesną modą elegantkę oraz jadącą konno góralkę). Scenę usytuował artysta na Krakowskim Przedmieściu, na co wskazuje figura niosącego Krzyż Chrystusa, związana z Bazyliką Świętego Krzyża. Figura Chrystusa, będąca jednym z najlepiej rozpoznawalnych widoków Warszawy, była już w czasach powstań rzeźbą silnie przemawiającą do wyobraźni rodaków. Figura umęczonego Chrystusa, dźwigającego na barkach krzyż, wznosi się na balustradzie schodów przed świątynią. Zbawiciel zwraca rękę ku górze i zdaje się wołać: Sursum corda! – W górę serca! Ów gest, prócz znaczenia religijnego, miał silny wydźwięk patriotyczny, gdyż przypominał narodowi o konieczności utrzymania nadziei, nawet w obliczu utraty wolności. Widz odnosi wrażenie, że oto stoi na Krakowskim Przedmieściu i przed jego oczyma maszeruje ludność Warszawy. Układ kompozycyjny pracy, nakazujący widzieć tę scenę po diagonali, tym bardziej podkreśla równy i donośny krok powstańców. Dynamiczny charakter kompozycji oraz wyzwoleńcza tematyka przywodzą na myśl najbardziej ikoniczne przedstawienie rewolucyjne: „Wolność wiodąca lud na barykady” autorstwa Eugène’a Delacroix.

Tematyka walk narodowo-wyzwoleńczych pełni w oeuvre Wojciecha Kossaka niebagatelną rolę. Nie ulega wątpliwości, że wielki w tym udział miał ojciec artysty, Juliusz Kossak. We własnych wspomnieniach Wojciech z sentymentem wspomina spędzone w Paryżu dzieciństwo, wypełnione historycznymi opowieściami Ojca oraz jego spotkaniami z Polakami przebywającymi na emigracji, jak pisał: „Pobyty moich rodziców w Paryżu dał memu Ojcu sposobność ciągłego obcowania w sferze jenerałów i oficerów armii polskiej. Emigracja liczyła jeszcze wówczas wśród siebie najwybitniejsze postaci, jak ks. Adama Czartoryskiego, jenerała Dembińskiego, jenerała Zamoyskiego, pułkownika Michała Mycielskiego, Wysockiego, nie wymieniając całej falangi oficerów niższych stopni, między którymi wielu służyło w armii napoleońskiej. Dla mego Ojca było to towarzystwo niewyczerpanem źródłem obserwacji tego dziś zupełnie zaginionego typu żołnierskiego, źródłem tematów na całe życie. Garnął się do nich i słuchał, żywym słowem opowiadanych, wspomnień” (Wojciech Kossak, Wspomnienia, Kraków 1913, s. 6). Opowieściom o czasach napoleońskich towarzyszyły również te poświęcone powstaniu listopadowemu i styczniowemu, które na zawsze wyryły się w wyobraźni syna i zaważyły na rozwoju jego sztuki.

Warto wspomnieć, iż Wojciech Kossak dedykował pracę swojemu warszawskiemu przyjacielowi Arturowi Oppmanowi. Artur Franciszek Michał Oppman (1867-1931), znany w kręgach literackich pod pseudonimem literackim „Or-Oi”, był znanym poetą doby Młodej Polski i redaktorem tygodnika

Portret fotograficzny Artura Oppmana, około 1930, źródło: Polona

„Wędrowiec” oraz „Tygodnika Ilustrowanego”. W swoim mieszkaniu przy ulicy Kanonii 8 skupiał literacki i artystyczny świat Warszawy. W jego mieszkaniu często gościli m.in.: Bolesław Prus, Stefan Żeromski, Władysław Reymont, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Bolesław Leśmian oraz Wojciech Kossak, którego pracownia na 6. piętrze Hotelu Bristol znajdowała się nieopodal mieszkania przyjaciela.

Artur Oppman pochodził z niemieckiej rodziny mieszczańskiej, związany był jednak z Polską bardzo silnie. Żeńska linia rodziny miała polskie pochodzenie, dziadek brał udział w powstaniu listopadowym, a ojciec w styczniowym. Podczas wojny polsko-bolszewickiej w 1920 roku sam zaciągnął się na ochotnika do wojska. Odbiwał również służbę w dziale oświatowym, był redaktorem czasopisma „Żołnierz Polski”, napisał wiele wierszy patriotycznych i żołnierskich. W 1928 roku „Or-Oi” wydał tomik poezji zatytułowany „Kochaj żołnierza” wzbogacony o ilustracje Wojciecha Kossaka. Za twórczość poetycką poświęconą Warszawie i poezje patriotyczne otrzymał w tym samym roku nagrodę literacką miasta Warszawy. Nie dziwi zatem sposób, w który Kossak dedykuje przyjacielowi pracę: 'Bardowi żołnierza | polskiego | Arturowi Oppmanowi | przyjaciel Wojciech Kossak!'

73

Krzyż z kotwicą, koniec XIX w.

ametyst, srebro, 6 x 3 cm

estymacja: 2 000 - 3 000 PLN
500 - 700 EUR

74

Krzyżek z orzełkiem, koniec XIX w.

emalia, srebro, 3 x 1,8 cm

estymacja: 800 - 1 000 PLN
200 - 300 EUR

75

Plakietka z Piotrem Wysockim (dwustronna), 2 poł. XIX w.

odlew/brąz, 12 x 11 cm
na rewersie napis: 'PIOTR | WYSOCKI 1797 1874' na awersie
pod orłem napis: 'DZIEŃ KRWI I CHWAŁY | 29.XI.1830'

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN
300 - 400 EUR

76

Klamra z powstania styczniowego, 2 poł. XIX w.

brąz, 3,6 x 5,3 cm

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN
300 - 400 EUR

77

Klamra z powstania styczniowego, 2 poł. XIX w.

brąz, 6,5 x 10,8 cm

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN
300 - 400 EUR

78

Medalion z Matką Boską Częstochowską, 2 poł. XIX w.

mosiądz srebrzony, malowany, 11 x 8,5 cm
na banderoли napis 'Ojczyznę wolną racz nam wrócić Panie', na
krzyżu data: '1863'

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN
300 - 400 EUR

79

Para grafik: Procesja z okazji 600-lecia ustanowienia święta Bożego Ciała w Liège oraz wnętrze kościoła na zamku hrabiego Dauna w Vöttau (Bitov), około 1864 r.

miedzioryt kolorowany/papier, 25,5 x 43 cm

Rycina z przedstawieniem procesji sygnowana na kločku l.d. monogramem wiązonym "ACR"

Rycina z przedstawieniem wnętrza kościoła sygn. l.d.: 'J.

HacKenberg sc:' oraz p.d.: 'Besonderland f' (?)

na odwrociu okrągła pieczęć 'MINISTERSTWO SZTUKI I KULTURY', podpis piórem: 'Aufzug am Fronleichnamfest en (przekreślone) Lüttich No: (nieczytelne) | 600 letn: Bożeciata w Lutticho', l.g. piórem nr '45.'

na kartach opisy ołówkiem: 'Prozession bei der 600 jährigen Jubel(nieczytelne) der Fronleichnamfesten in Lüttich' oraz 'Die graflich Daunische Schlosskapelle (nieczytelne) Voettau in (nieczytelne)'

arkusze podklejone warstwą papieru, na odwrociu rycin widoczny tekst z niemieckiego czasopisma (zaklejony)

estymacja: 2 000 - 4 000 PLN

500 - 1 000 EUR

POCHODZENIE:

- kolekcja prof. Gumowskiego
- kolekcja prywatna, Warszawa

80

AUTOR NIEROZPOZNANY

Bal karnawałowy w Lipsku, 2 poł. XIX w.

miedzioryt kolorowany/papier, 21,8 x 22,5 cm

sygnowany na płycie p.d.: 'CR'

na odwrociu opisany: 'Costume-ball in Lipzig Nr. 89 | Bal
Kostiumowy w Lipsku' oraz pieczętka 'MINISTERSTWO SZTUKI
I KULTURY'

estymacja: 1 500 - 3 000 PLN

400 - 700 EUR

81

AUTOR NIEROZPOZNANY

Para medalionów ze scenami z "Pana Tadeusza" Adama Mickiewicza, około poł. XX w.

odlew/stop metali, śr.: 12,5 cm

estymacja: 800 - 1 000 PLN
200 - 300 EUR

82

Medalion z Adamem Mickiewiczem, wg Władysława Oleszczyńskiego (1807 - 1866), XIX/XX w.

odlew/cyna, 16,5 x 12 cm

Projekt medalionu powstał w 1859 roku.
Napis kursywą półkolistą z prawej: 'A. Mickiewicz'

estymacja: 700 - 900 PLN
200 - 300 EUR

LITERATURA:

- porównaj: Małgorzata Dubrowska, Medaliony i plakiety. Katalog zbiorów Muzeum Historycznego m. st. Warszawy, Warszawa 2005, nr kat. 59, s. 48 (il.)

83

Portret Adama Mickiewicz, około 1870 r.

odbitka na papierze albuminowym, 9,5 x 5,5 cm (w świetle passe-partout)
u dołu opisany ołówkiem: 'Mickiewicz'
na odwrociu datowanie ołówkiem: 'ok. 1861 | -70'

estymacja: 1 200 - 2 000 PLN
300 - 500 EUR

84

MIKOŁAJ DAWIDOWICZ
XIX/XX w.

Portret Adama Mickiewicza

olej/plótno, 78 x 60 cm
sygnowany p.d.: 'M. Dawidowicz'

estymacja: 3 500 - 5 000 PLN
900 - 1 200 EUR

„Zabraniano nam Słowackiego, Krasińskiego,
Mickiewicza. Nie zabroniono nam Chopina.
A jednak w Chopinie tkwi wszystko, czego nam
wzbraniano: barwne kontusze, pasy złotem
lite, posępne czamarki, krakowskie rogiatki,
szlacheckich brzęk szabel, naszych kos chłopskich
połycki, jęk piersi zranionej, bunt spętanego ducha,
krzyże cmentarne, przydrożne wiejskie kościółki,
modlitwy serc stroskanych, niewoli ból, wolności żal,
tyranów przekleństwo i zwycięstwa radosna pieśń”.

– IGNACY JAN PADEREWSKI, O SZOPENIE. MOWA WYGŁOSZONA NA OBCHODZIE
SZOPENOWSKIM W FILHARMONII DNIA 23 PAŹDZIERNIKA 1910, LWÓW 1911, s. 20

85

WACŁAW SZYMANOWSKI

(1859 - 1930)

według

Popiersie Fryderyka Chopina, około poł. XX w.

kamień mydlany (?), 17 x 12 cm

estymacja: 3 000 - 5 000 PLN

700 - 1 200 EUR

86

JERZY STECKIEWICZ, (XX w.)

**Popiersie Fryderyka Chopina,
wg Jean - Pierre Dantan, (1800 - 1869), 1951 r.**

biskwit, 16 x 8,5 x 6,5 cm
z boku sygnowany i datowany wyciskiem w masie: 'J.S. 1951'
proj. z 1841 roku
wykonane na zamówienie Towarzystwa im. Chopina
w Warszawie

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN
300 - 400 EUR

87

Maska pośmiertna Fryderyka Chopina, 1 poł. XX w.

gips, 20 x 24 x 15 cm

Powtórzenie z pierwowzoru - maski zdjętej w 1849 roku przez
rzeźbiarza Auguste Clésingera (1814 - 1883), zięcia George Sand.

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN
300 - 400 EUR

88

ANTOINE BOVY

(1795 - 1877)

według

Plakietka z wizerunkiem Fryderyka Chopina, około poł. XX w.

biskwit, śr.: 9 cm

sygnowany p.d.: 'A. BOVY.F | 1837', napis na otoku: 'FREDERIC CHOPIN'

na odwrociu napis na otoku: 'TOW. IM. FR. CHOPINA
WARSZAWA POLSKA'

estymacja: 500 - 700 PLN

100 - 200 EUR

89

Plakietka z wizerunkiem Fryderyka Chopina, 2 poł. XX w.

odlew/metal, płyta pilśniowa, 19,5 x 14,5 cm

napis p.d.: 'F. CHOPIN'

estymacja: 500 - 700 PLN

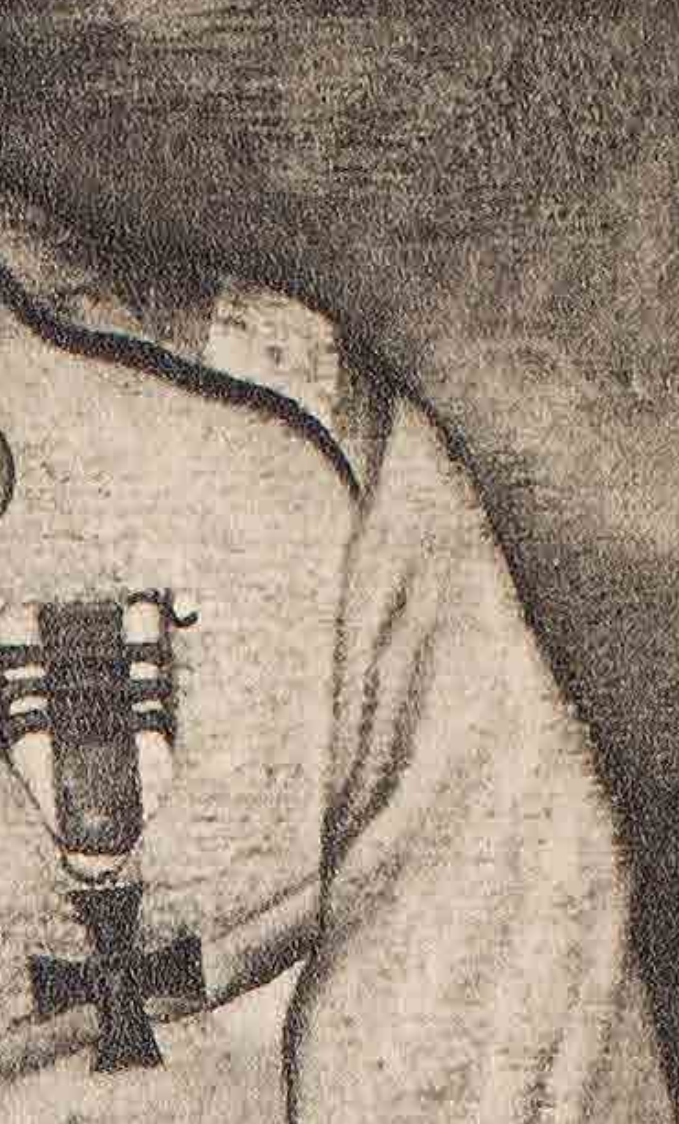
100 - 200 EUR

MARSZAŁEK JÓZEF PIŁSUDSKI

„Proszę państwa, w 1918 roku – zgodnie z piosenką legionową – 'ni z tego, ni z owego była Polska na pierwszego'. Żywo pamiętam ten czas. Od tego czasu liczę swoje przeżycia największe i najcięższe. Od tego bowiem czasu zacząłem pracować na Państwo Polskie, stojąc na jego czele”.

– JÓZEF PIŁSUDSKI

90

Figurka - Marszałek Józef Piłsudski, okres międzywojenny

odlew/cynkal brązowiony, 36,5 x 10,5 x 10,5 cm

Józef Piłsudski ukazany jest na postumencie, w mundurze marszałkowskim z odznaczeniami, z rękami opartymi na szabli. U dołu postumentu nałożony orzeł wzoru z 1919 roku.

estymacja: 6 000 - 8 000 PLN
1 400 - 1 900 EUR

POCHODZENIE:

- kolekcja płk. Józefa Jastrzębskiego, Kraków

LITERATURA:

- porównaj: Józef Piłsudski. W zbiorach Janusza Ciborowskiego. Katalog, Pruszków 1996, nr kat. 623 s. 268, (il.)
- porównaj: Zbigniew Nestorowicz, Józef Piłsudski pamięć i pamiątki, Lublin 2005, s. 10 (il.)

91

JAN RASZKA
(1871 - 1945)
według

Plakietka z Marszałkiem Józefem Piłsudskim, Pracownia Sztuki
Dekoracyjnej d. Bracia Łopieńscy, 2 poł. XX w.

odlew/brąz, 7,5 x 6 cm
sygnowany p.d.: 'JR'
napis przy górnej krawędzi: 'J. PIŁSUDSKI'
na odwrociu znak wytwórni: 'A. ŁOPIENSKA'

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN
400 - 500 EUR

92

Plakietka z Marszałkiem Józefem Piłsudskim, Warszawa, 2 poł. XX w.

odlew, srebro złocone, 19,5 x 17,5 cm
znaki złotnicze śr.p.: złotnik 'JT', próba srebra '925', znak miejski 'W',
polska punca państwowa

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN
400 - 500 EUR

93

Plakieta z Marszałkiem Józefem Piłsudskim, Warszawa, 1935 r.

odlew/brąz patynowany, 30,5 x 23,4 cm
wybity napis i data: 'WARSZAWA | (znak orła) | 1935'

estymacja: 5 500 - 7 000 PLN
1 300 - 1 700 EUR

94

JAN MAŁETA
(1890 - 1962)

Popiersie Józefa Piłsudskiego, 1931 r.

gips, 21 x 17,5 x 10 cm
sygnowany i datowany z boku: 'Jan Małeta | 1931'

estymacja: 1 500 - 2 500 PLN
400 - 600 EUR

96

JÓZEF AUMILLER
(1892 - 1963)

Medalion z Marszałkiem Józefem Piłsudskim, okres międzywojenny

odlew/brąz, śr.: 26 cm
sygnowany u dołu: 'J. AUMILLER'

na odwrociu: 'NAKŁADEM | TOWARZYSTWA POPIERANIA |
WYTWÓRCZOŚCI POLSKIEJ | W WARSZAWIE'

estymacja: 1 900 - 3 000 PLN
500 - 700 EUR

LITERATURA:

- porównaj: Małgorzata Dubrowska, Medaliony i plakietki. Katalog zbiorów Muzeum Historycznego m. st. Warszawy, Warszawa 2005, nr kat. 88, s. 57 (il.)

95

AUTOR NIEROZPOZNANY

Medalion z Marszałkiem Józefem Piłsudskim, 2 poł. XX w.

odlew/brąz, śr.: 21,5 cm

estymacja: 700 - 900 PLN
200 - 300 EUR

97

ADAM SIEMASZKO
(1905 - 1993)

Karykatura Marszałka Józefa Piłsudskiego, Zakłady Porcelany Stołowej "Ćmielów" w Ćmielowie, okres międzywojenny

porcelana, 17 x 5,5 cm
na spodzie znak wytwórni wycisk w masie: 'Ć' (w trójkątnym obrysie)
oraz 'Proj. A. Siemaszko', projekt z 1931 r.

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN
300 - 400 EUR

LITERATURA:

- porównaj: Joanna Hübner-Wojciechowska, Art déco. Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 2013, s. 74 (il.)

98

OLGA NIEWSKA
(1898 - 1943)

Medalion z Marszałkiem Józefem Piłsudskim, 1925 r.

odlew/brąz, śr.: 14,5 cm
sygnowany i datowany w obrębie kompozycji p.d.: 'Olga Niewska | 1925', w otoku napis: 'JÓZEF PIŁSUDSKI'

estymacja: 2 200 - 3 500 PLN
600 - 900 EUR

LITERATURA:

- porównaj: Wojciech Przybyszewski, Olga Niewska. Piękno za kurtyną zapomnienia, Poznań 2001, s. 143 (il.)
- porównaj: Małgorzata Dubrowska, Medaliony i plakiety. Katalog Zbiorów Muzeum Historycznego m. st. Warszawy, Warszawa 2005, nr kat. 82, s. 56 (il.)

99

FELIKS ROBAKOWSKI \ ROBAK
(1896 - 1980)

Plakietka konturowa z popiersiem Józefa Piłsudskiego, 1928 r.

odlew/brąz patynowany, 32 x 31 cm
sygnowany i datowany p.d.: 'F.Robak | 1928 R'

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN
400 - 500 EUR

LITERATURA:

- porównaj: Małgorzata Dubrowska, Medaliony i plakiety. Katalog zbiorów Muzeum Historycznego m. st. Warszawy, Warszawa 2005, nr kat. 90 (il.)

100

HENRI MANUEL

(1874 - 1947)

Marszałek Józef Piłsudski dekorujący własnym Krzyżem Virtuti Militari Marszałka Francji Ferdinanda Focha, 1921 r.

odbitka żelatynowo-srebrowa/papier archiwalny, 16 x 22 cm (w świetle
oprawy)

na odwrociu sygnatura i opis piórem w języku francuskim: 'N° 40 du
Février | Le Maréchal Pilsudski décore le | Maréchal Foch de la croix
"Virtuti Militari" | Photo Henri Manuel'

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

Marszałek Ferdinand Foch przyczynił się do tego, że Armia Polska, tworzona z ramienia Komitetu Narodowego Polskiego przez gen. Józefa Hallera, sformowała się we Francji i potem dotarła do Polski. Zdecydowaną postawą wymusił na rządzie niemieckim przerwanie kontrofensywy przeciwko powstańcom wielkopolskim. Jeszcze przed jego nominacją na marszałka Polski w dniu 5 lutego 1921 w szkole wojskowej w Saint-Cyr, Józef Piłsudski odpiął ze swego munduru własny krzyż Virtuti Militari i udekorował nim marszałka. Fotografie obrazującą to wyjątkowe historyczne wydarzenie, prezentujemy w ofercie aukcyjnej. 13 kwietnia 1923 na wniosek ministra Spraw Wojskowych gen. dyw. Kazimierza Sosnkowskiego i premiera rządu gen. dyw. Władysława Sikorskiego, dekretem prezydenta Rzeczypospolitej, Ferdynand Foch otrzymał stopień marszałka Polski, dwa dni później nominację wręczył gen. Sosnkowski.

101

CZESŁAW OLSZEWSKI
(1894 - 1969)

Fotografia Marszałka Józefa Piłsudskiego, lata 30. XX w.

odbitka żelatynowo-srebrna/papier archiwalny,
37 x 18 cm (w świetle oprawy)
na odwrociu pieczęć autorska: 'fot. CZESŁAW OLSZEWSKI'

estymacja: 800 - 1 000 PLN
200 - 300 EUR

102

FRANCISZEK SIEDLECKI
(1867 - 1934)

Portret Marszłka Józefa Piłsudskiego

akwaforta/papier, 23 x 16 cm
sygnowany na płycie l.d.: 'F.S.' i p.d. ołówkiem: 'Franciszek Siedlecki'

estymacja: 800 - 1 200 PLN
200 - 300 EUR

103

AUTOR NIEROZPOZNANY

Plakat 'Marszałek Józef Piłsudski', po 1935 r.

chromolitografia/papier, 50 x 38 cm (w świetle passe-partout)
nadruk l.d.: 'J.S Made in USA, p.d.: '233'

Marszałek Józef Piłsudski ukazany ze wstęgą orderu Virtuti Militari, w prawej dłoni trzyma butawę, lewą wspiera na szabli. Poniżej portretu biało-czerwone flagi i herb Rzeczypospolitej.

estymacja: 800 - 1 000 PLN
200 - 300 EUR

104

IRAIDA CWIĘTKOW
(1923 - 2003)

Józef Piłsudski w rozmowie z oficerem w okopach

olej/ płótno, 80 x 87 cm
sygnowany l.d.: 'I. Cwiętkow'

estymacja: 4 000 - 6 000 PLN
1 000 - 1 400 EUR

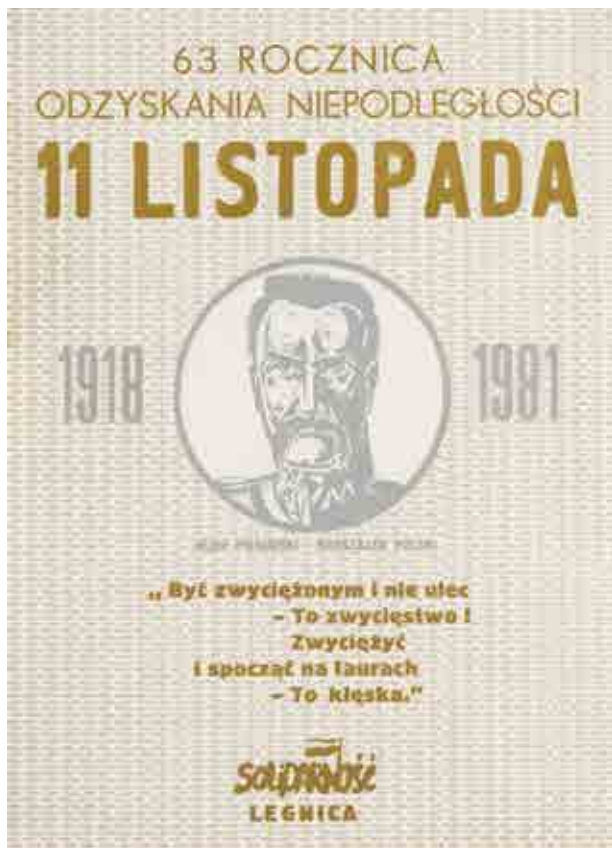
105

GERALD LEWANDOWSKI
(ur. 1942)

Plakat "Historię swoją piszcie sami..."

sitodruk/papier, 69 x 49,5 cm

estymacja: 500 - 700 PLN
100 - 200 EUR

106

AUTOR NIEROZPOZNANY

Plakat "63 rocznica odzyskania niepodległości", 1981 r.

offset/papier, 59,5 x 43,5 cm

estymacja: 150 - 300 PLN
50 - 100 EUR

107

AUTOR NIEROZPOZNANY

Plakat "Bojownikom niepodległości", 1981 r.

offset/papier, 67,7 x 47,5 cm

estymacja: 200 - 300 PLN
50 - 100 EUR

108

PIOTR GUMPER
(ur. 1951)

Plakat "11 listopada Święto Niepodległości", 1981 r.

offset/papier, 66 x 46,5 cm
sygnowany i datowany przy dolnej prawej krawędzi 'P. GUMPER 81'

estymacja: 300 - 400 PLN
50 - 100 EUR

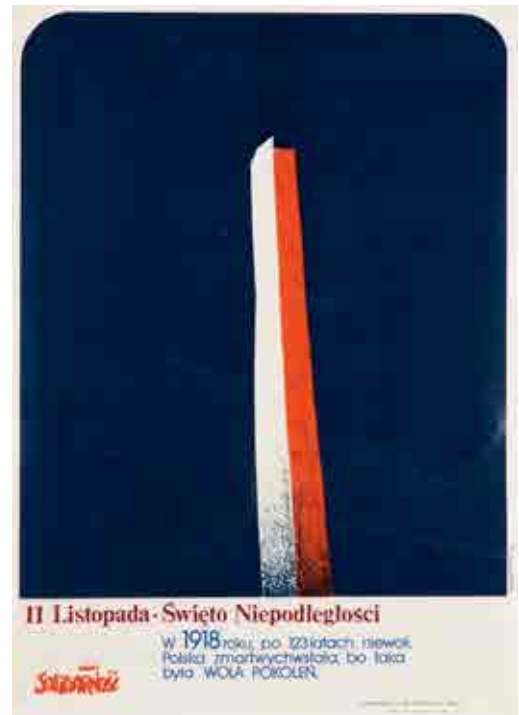
109

JERZY BRUKWICKI
(ur. 1945)

Plakat "Niepodlegli"

offset/papier, 65 x 47,5 cm

estymacja: 300 - 400 PLN
50 - 100 EUR

110

LEONARD WINTEROWSKI

(1886 - 1927)

**Starcie (Polskie oddziały atakują pozycje rosyjskie
- epizod z pierwszej wojny światowej), 1919 r.**

olej/ płótno, 105 x 202 cm
sygnowany, datowany i opisany p.d.: 'Leonard Winterowski
| Warszawa 1919'
na odwrociu nalepki depozytowe i ręcznie naniesione
numery

estymacja: 55 000 - 80 000 PLN

13 000 - 19 000 EUR

POCHODZENIE:

- kolekcja Ludwika Trylskiego, Reguły k. Warszawy
- 1945-1994 depozyt w Muzeum Narodowym w Warszawie
- 1994-2001 depozyt w Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie

LITERATURA:

- Pod znakiem srebrnego i złotego orła, katalog wystawy, Warszawa 1998, s. 95 (il.)

WYSTAWIANY:

- kolekcja prywatna, Warszawa
- „Pod znakiem srebrnego i złotego orła”, Muzeum Wojska Polskiego, Warszawa, 1998
- „Wojna 1920 w sztuce”, Muzeum Wojska Polskiego, Warszawa, 2001

I wojna światowa, zwana potem przez całe dwudziestolecie międzywojenne „Wielką Wojną” była największym konfliktem zbrojnym w Europie od czasu wojen napoleońskich. Była też zbiorowym tragicznym, traumatycznym doświadczeniem wszystkich narodów i wszystkich warstw społecznych Europy. Dla Polaków oznaczała często bratobójczą walkę w szeregach armii zaborców. Ale dała też niepowtarzalną szansę na odrodzenie niepodległości Polski, z której udało się skutecznie skorzystać. Jedną z najważniejszych konsekwencji wojny była rewolucja październikowa w Rosji w 1917 roku.

Gdy bolszewicy, w wyniku rewolucji, przejęli władzę w Rosji, podjęli z Niemcami negocjacje pokojowe. Nie przeszkadzało to wojskom niemieckim w dalszym posuwaniu się naprzód. W końcu bolszewicy doszli do porozumienia z II Rzeszą, zawierając z nią 3 marca 1918 traktat w Brześciu Litewskim, gdzie rząd komunistyczny zrzekł się wszystkich terenów na zachód od Ukrainy. Porozumienie to zostało anulowane przez zawieszenie broni z 11 listopada 1918 i nowy rząd w Moskwie wznowił swoją obecność wojskową na poprzednio opuszczonych terenach. Jednym z ostatnich działań bolszewików w tej wojnie były próby indoktrynowania jeńców niemieckich, którzy po przetrzeniu na front zachodni okazali się całkowicie bezużyteczni. Żołnierze ci, po powrocie do kraju, stali się jednym z filarów komunistycznej rewolucji niemieckiej w 1918. W lutym i marcu 1918 roku doszło do pierwszych walk żołnierzy polskich z bolszewikami. I Korpus Polski w Rosji zajął twierdzę w Bobrujsku, uniemożliwiając bolszewikom skuteczną komunikację z Ukrainą. Sytuacja ta trwała do czasu likwidacji przez Niemców wojska polskiego na wschodzie. Żołnierze zlikwidowanych przez Niemców korpusów polskich stali się w listopadzie 1918 roku głównym elementem nowo tworzonego wojska polskiego w Warszawie, oraz stanowili podstawę kadry oficerskiej WP w Wielkopolsce. Te pierwsze starcia z bolszewikami, którzy wycofali się z działań I wojny, to oczywiście tylko preludium do wojny polsko-bolszewickiej 1919-21. Szybko bowiem okazało się, że państwo bolszewickie zmierzające na pomoc rewolucji w Niemczech, stanowi krytyczne zagrożenie dla kruchej, nowo odzyskanej niepodległości.

Trudno powiedzieć, który dokładnie moment z walk Legionów Polskich z Rosjanami na froncie I wojny ukazał Winterowski. Gdy spojrzymy na drzewa namalowane przez artystę, zrozumiemy, że znajdujemy się w miejscu, gdzie toczy się już od dłuższego czasu zacięty bój. Tylko jedna sosna zachowała swój pierwotny stan, reszta to kikuty. Taki wygląd przyrody w czasach konfliktu zbrojnego jest toposem wojennego malarstwa – przynajmniej od czasu, kiedy artyleria umiała tak zdevastować otoczenie. Warto wspomnieć choćby wstrząsające malarstwo Ottona Dix'a, gdzie na horyzoncie mającą zdevastowane pnie. Wojna nie oszczędza ani przyrody, ani ludzi. Monumentalne płótno Winterowskiego przedstawia przejście polskich żołnierzy przez umocnienie rosyjskie. Okop został umieszczony w takim miejscu płótna, że widz może śledzić efekt działań. Z jednej strony znajduje się żołnierz bolszewicki uciekający pod naporem przeciwnika, z drugiej – biegnący wprost na lico obrazu Polacy. Wyraźny jest więc sygnał – wróg ucieka, nam udaje się przelamać opór. W głębi za plecami walczących widać kolejną tyralierę wojsk polskich będących zapowiedzią dalszego powodzenia. Przedstawiona scena to nie tylko starcie ludzkich mas, działających niczym żywioł, ale też pojedynki. Widać to w samym centrum kompozycji, gdzie polski żołnierz bije się z rosyjskim.

Leonard Winterowski, za sprawą prezentowanego obrazu, dołączył do grona malarzy batalistów, opiewających polskie przewagi wojenne. Wiek XIX karzy się pod tym względem przede wszystkim z twórczością Jana Matejki. Choć namalował „Bitwę pod Grunwaldem”, sceny bitewne wcale nie należały do częstych w jego twórczości. Jego malarski temperament lubował się bardziej w statycznych momentach. Ruch, który jest dla malarza batalisty podstawowym zagadnieniem, u Matejki rozgrywa się, jeśli można użyć paradoksalnego stwierdzenia, stosunkowo statycznie. Jest to raczej ruch w górę i w dół – ruch wirów, który nie prowadzi poza płótno. Inaczej jest z twórcą wcześniej (żył w latach 1800-55) Piotrem Michałowskim. Malarz był zafascynowany postacią Napoleona i historią wojen napoleońskich. Często przedstawiał szarże polskich kirasjerów, przedzierających się przez bitewny tuman w bok lub w górę płótna. Te obrazy, fantastyczne malarsko, zestawione obok siebie, stworzyłyby długi fryz polskiej konnicy prącej do przodu. Michałowski nie namalował ostatecznie zamierzonej, monumentalnej kompozycji z przedstawieniem najważniejszego dla niego tematu – szturm pod Somosierrą. Jednak wartość malarskich wprawek i przygotowań do wykonania tego obrazu czynią go jednym z najważniejszych polskich malarzy XIX wieku.

Za ważnego poprzednika dla Leonarda Winterowskiego należy uznać Januarego Suchodolskiego. Malarz był uczniem sławnego Horacego Verneta, którego malarską koncepcję z powodzeniem zaszczepił na polskim gruncie. Ulubionym sposobem ujmowania scen było aranżowanie ich wokół jednej postaci, wyodrębnionej wizualnie silnym światłem. Suchodolski był widocznie przyzwyczajony myśleć, że o biegu historii decydują wybitne jednostki, dla których otoczenie, choćby nie wiadomo jak bohaterkie, stanowiło tylko tło. Sceny bitewne Suchodolskiego pełne są patosu i barwnych szczegółów.

Jak w tej tradycji sytuuje się obraz Leonarda Winterowskiego? Przede wszystkim malarz, podobnie jak jego poprzednicy, odwołuje się do zbiorowego doświadczenia, ważnego dla każdego członka wspólnoty. Choć malarz był spadkobiercą XIX-wiecznych poprzedników, jego wizja nosiła znamiona oryginalności, gdyż łączyła w sobie rodzajowość z heroizmem – zestawienie z sukcesem wypracowane przez artystę i typowe dla niego. Warty podkreślenia jest również silna ekspresja przedstawionych postaci, która jednak nie wpływa na harmonijny odbiór całości.

Leonard Winterowski pobierał nauki w latach 1895-97 w krakowskiej Szkole Sztuk Pięknych w pracowni Leopolda Löfflera oraz Teodora Axentowicza. Studia uzupełnił w Wiedniu, z którego wrócił do Lwowa. Do czasu I wojny światowej związany był z tym miastem. W tym czasie stworzył liczne prace, które wystawiał we Lwowie, w Krakowie, Berlinie i Wiedniu. Gdy wybuchła wojna, Winterowski walczył w szeregach armii austriackiej. Przebywając tuż przy linii frontu, wykonał setki szkiców i studiów wojskowych. Wtedy właśnie zbierał materiały, z których korzystał przez kolejne lata malarskiej kariery. Resztę życia artysta spędził w Warszawie, gdzie jego prace batalistyczne cieszyły się dużym powodzeniem. Malował też portrety kobiece, akty i pejzaże, choć był to margines w jego twórczości. Wykonał również polichromię w kościele parafialnym w Bochni („Śluby Jana Kazimierza”, 1912). Dla uczczenia pamięci i przypomnienia dorobku warszawska „Zachęta” zorganizowała w listopadzie 1928 roku pośmiertną wystawę jego prac.

Plakat propagandowy z czasów wojny polsko-bolszewickiej, źródło: POLONA

111

STEFAN MROŻEWSKI
(1894 - 1975)

Bitwa pod Rokitą, 1936 r.

drzeworyt/papier, 27,5 x 34 cm
sygnowany, datowany i opisany ołówkiem p.d.: 'Stf Mrożewski | Landau 1936', opisany l.d. ołówkiem: 'Bitwa pod Rokitą | 22/35', na płycie u dołu monogram wiązany: 'MS | 1936'

estymacja: 2 500 - 3 500 PLN †
600 - 900 EUR

112

IGNACY WRÓBLEWSKI
(1858 - 1953)

Szeregowiec grupy gen. Jędrzejowskiego, 1921 r.

ołówek/papier, 32 x 21 cm
sygnowany i datowany p.s.: 'Ig.Wrób | 1921'

U dołu opis portretowanej postaci: 'IGNACY MATUSZEWSKI | Z RADOSTWA PARAFII SZUMSKO | SZEREGOWIEC GRUPY OPERACYJNEJ | GENERAŁA JĘDRZEJOWSKIEGO'

estymacja: 700 - 900 PLN †
200 - 300 EUR

113

STANISŁAW JANOWSKI
(1866 - 1942)

Fragment cmentarza w Wolczesku

litografia/papier, 31,7 x 22,7 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany l.d. na kamieniu: 'St. Janowski' i p.d. ołówkiem: 'St. Janowski'

estymacja: 500 - 700 PLN
200 - 200 EUR

114

LEOPOLD GOTTLIEB
(1879 - 1934)

Na placówce z teki grafik "Legiony Polskie", 1936 r.

litografia barwna/papier, 40 x 32 cm
sygnowany na kamieniu p.d.: 'l.gottlieb', datowany i opisany
l.d.: '25.2.916 | (Garbach)'

estymacja: 2 500 - 3 000 PLN
600 - 700 EUR

115

LEOPOLD GOTTLIEB
(1879 - 1934)

Obserwatorzy z teki grafik "Legiony Polskie", 1936 r.

litografia barwna/papier, 28 x 35,5 cm (w świetle oprawy)
sygnowany na kamieniu l.d.: 'l.gottlieb', opisany p.d.: 'Ofic.
Leg. polsk pośw'

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN
300 - 400 EUR

Leopold Gottlieb wstąpił do Legionów Polskich po przybyciu do Krakowa w październiku 1914 roku. Odbывał służbę początkowo w tzw. Pułku Piłsudskiego, później w 5 pułku piechoty I Brygady Legionów. Zajmował się portretowaniem żołnierzy i oficerów, dokumentowaniem wojskowego życia, tworzył również grafiki i litografie. Jest określany jako jeden z czołowych ilustratorów epopei legionowej. W 1916 roku został wysłany do Zurichu w celu zorganizowania wystawy legionowej. Właściciel

Zakładu litograficznego Johann Edwin Wolfensberger namówił Gottlieba, żeby wykonał barwne litografie według własnych rysunków. Zostały wydane w albumie „Die Polnischen Legionen”. Główna Księgarnia Wojskowa w Warszawie wydała tekę „Legiony Polskie” zawierającą 22 litografie barwne w 1936 roku, dwadzieścia lat po pierwszej edycji.

116

KAROL GUSTAW POLITYŃSKI

(ok. 1870 - po 1944)

Portret podporucznika Rudolfa Burdy, 1917 r.

olej/plótno, 65 x 44 cm

sygnowany i datowany p.d.: 'Kamieński | w Marcu | K. Polityński 1917'

Na odwozcu autorski opis: "Wielmożnemu Panu Rudolfowi Burdzie Oficerowi Wojsk Polskich w dowód (...) podczas pobytu w Domu Uzdrawieńców ofiarowuję się p (...) Karol". Osobą sportretowaną jest Rudolf Burda (1877-1962), należący od 1914 roku do Legionów Polskich, gdzie od stopnia dowódcy plutonu w 11 komp. 2 pp LP awansował do stopnia ppor. piechoty. W Wojsku Polskim II RP zweryfikowany jako kpt. piechoty, z dniem 15 sierpnia 1924 otrzymał stopień majora piechoty.

estymacja: 6 000 - 8 000 PLN

1 400 - 1 900 EUR

117

WŁASTIMIL HOFMAN
(1881 - 1970)

Portret legionisty, 1931 r.

olej/płótno, 65,5 x 54,5 cm
sygnowany i datowany l.d.:
'Wlastimil Hofman | 1931'

estymacja: 12 000 - 18 000 PLN †
2800 - 4200 EUR

„Sztukę artystów-żołnierzy powstającą na froncie, w instytucjach tyłowych Legionów Polskich i w agendach Naczelnego Komitetu Narodowego uzupełniała bogata i różnorodna twórczość artystów popierających niepodległościowe dążenia Legionów i ich czyn zbrojny” (Wacława Milewska, Maria Zientara, *Sztuka Legionów Polskich i jej twórcy 1914-1918*, Kraków 1999, s. 356). Wlastimil Hofman był rzeczonym artystą-sympatykiem Legionów. Choć sam do nich nie należał, popierał ideę oddziału wojskowego, który szerzyć będzie ideę niepodległościową. Hofman, urodzony w Karlinie koło Pragi, służbę odbył w armii austro-węgierskiej. Na froncie Wielkiej Wojny walczył krótko, a jego udział przerwał upadek z konia. Po wojnie, od 1920, artysta mieszkał na stałe w Krakowie. Uprawiał symbolistyczne w charakterze malarstwo, w którym wielokrotnie odwoływał się do sfery romantycznych symboli związanych z ruchem niepodległościowym. Prezentowany portret legionisty powstał na początku lat 30. XX wieku. Hofman odwoływał się więc do żywego i silnego mitu legionowego z perspektywy ponad dekady. Nieznany żołnierz został przedstawiony w mundurze szeregowego Legionów Piłsudskiego. W oddali artysta umieścił niewielką postać – na tle kurtyny lasu przedstawił kobietę-aniola wznoszącą się do góry z mieczem. Postać koresponduje z sylwetką bogini zwycięstwa Nike lub Polonii. Tego rodzaju redakcja przywodzi na myśl „W tumanie” Jacka Malczewskiego (1893-4, Muzeum Narodowe w Poznaniu), gdzie z tumanu, sponad pół, unosi się w powietrze kobieta – figura zniewolonej Polski. U Hofmana – swobodnie wznosi się ku niebu na znak wyzwolenia Rzeczypospolitej, którą oswoobodzili Legionieci.

118

EUGENIUSZ GEPPERT
(1890 - 1979)

Oficer na koniu, 1962 r.

gwasz/papier, 54,5 x 84 cm
sygnowany i datowany p.d.: 'Eugeniusz Geppert
1962'

estymacja: 15 000 - 20 000 PLN [†]
3 500 - 4 700 EUR

Prace Eugeniusza Gepperta w sposób przewrotny kontynuują tradycję XIX-wiecznego malarstwa historycznego. Artysta, jako czołowy przedstawiciel polskiego koloryzmu, po II wojnie światowej wskrzesił edukację artystyczną we Wrocławiu, obierając stanowisko profesora i rektora Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych. Ikonograficzną wyobraźnię Gepperta zapłodniły symbolistyczne wizje Jacka Malczewskiego. Już od lat 20. XX wieku zwracał się w stronę wyobrażenia jeźdźca, uprawiając dialog z dziełami Jana Piotra Norblina, Piotra Michałowskiego, Juliusza i Wojciecha Kossaków. Prezentowany „Oficer na koniu” to dojrzała praca artysty, który na abstrakcyjnym, rozbuchanym kolorystycznie tle umieścił manierycznie ujętych ułanów doby dwudziestolecia międzywojennego. Jego dzieło ma charakter barwnego artystycznego kaprysu, ale także patriotycznego hymnu na cześć polskiego ułana.

119

Dwugłowy orzeł carski z papachy kozackiej, 2 poł. XIX w.

mosiądz, tkanina, drewno, 4,5 x 3,5 cm, śr. w oprawie: 10,4 cm

Pamiątka po zwycięskiej potyczce w powstaniu styczniowym

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

120

Szabla kozacka (szaszka), XIX/XX w.

stal, róg, dł. całk.: 96,5 cm, dł. głowni: 81 cm,
szer. głowni u nasady: 3,1 cm

estymacja: 7 500 - 9 000 PLN

1800 - 2100 EUR

Szabla kozacka należąca do komisarza Armii Czerwonej. Znalaziona pod Radzyminem po potyczce z sowietami w 1920 roku. Rękojeść z czarnego rogu, rozdwojona, o charakterze rękojeści jataganowej. Głownia bojowa ze stali, szlifowana w trzy bruzdeczki, nietypowa dla szaszek kozackich regulaminowych, które szlifowane były tak jak wz. 1881 w jedną szeroką bruzdę. Nietypowa oprawa i głownia świadczą o tym iż egzemplarz ten był orężem osobistym, nieregulaminowym. Delikatniejsza konstrukcja głowni (niż we wz 1881) oraz rękojeść o wydatnym rozdwojeniu z wykonana z rogu mogą świadczyć o kaukaskim pochodzeniu szabli.

121

Szabla kozacka (szaszka), 2 poł. XIX w.

srebro, stal, dł. catk.: 94 cm, dł. głowni: 78 cm, szer. głowni u nasady: 3,5 cm
rękojeść z rogu i srebra, dekorowana niellowaniem

estymacja: 10 000 - 12 000 PLN

2 400 - 2 800 EUR

Szabla typu szaszka to rodzaj broni białej, której początków należy szukać wśród kaukaskich plemion. W języku kabardyńskim broń ta nosiła nazwę saszchła, co po prostu oznaczało długi nóż. Nazwa ta jest bardzo trafna, gdyż faktycznie szabla ze względu na otwartą rękojeść bez jelca i lekko zakrzywioną głownię przypomina długi nóż do mięsa lub filetowania ryb. Cechą charakterystyczną owych szabel jest także rozdwojona głowica w kształcie głowy ptaka, przypominająca głowice tureckich jataganów. Szaszki używano głównie w Rosji. Szaszka noszona była w pochwie zawieszanej na rapciach w ten sposób, że wygięcie krawędzi tnącej było skierowane ku górze – identycznie noszono japońskie katany. Pozwalało to na zadanie cięcia przy wyjmowaniu broni z pochwy, bez dodatkowego odwodzenia ręki do tyłu.

Ten model szabli przyjęty został przez kozaków i inne formacje Imperium Rosyjskiego, następnie był używany w Armii Czerwonej.

Szaszki w XIX wieku znajdowały się także na wyposażeniu polskich oddziałów powstańców zdobywano je w czasie walk. Przejściowo stanowiła także wyposażenie niektórych oddziałów Wojska Polskiego jak również oddziałów ukraińskich.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości pojawiły się nowe, szerokie możliwości rozwoju firm brązowniczych. Zmienił się również kierunek wznawianej wytwórczości. Znacznie zmalał popyt na brązy o funkcji czysto dekoracyjnej. Na pierwszy plan wysunęła się produkcja wszelkiego rodzaju obiektów o charakterze narodowym. W katalogu aukcyjnym prezentujemy wykonaną z niezwykłą dbałością o szczegóły figurkę leżącego strzelca w mundurze Legionów Polskich, która doskonale ilustruje nowe tendencje w polskim brązownictwie. Kompozycja jest niemal wiernym odwzorowaniem pracy Stanisława Rejchana „CellPall”. Artysta ten wspierał niepodległościowe dążenia legionistów i ich czyn zbrojny. Angażował się w akcje przysparzające oddziałom Piłsudskiego poparcia społecznego i finansowego.

„Wytwórnia Artystyczna Wyrobów z Bronzu S.G. Rosmańskiego” rozpoczęła swoją działalność w latach dwudziestych XX wieku. Należała do grona najlepszych warszawskich firm brązowniczych okresu międzywojennego, które w tamtym czasie szybko odrabiały straty lat I wojny światowej. W latach dwudziestych i trzydziestych liczba czynnych zakładów tej branży znacznie przekroczyła stan z początku stulecia. Wyroby polskich przedsiębiorstw poziomem dorównywały produkcji niemieckiej, austriackiej, a nawet francuskiej.

W ówczesnej prasie firma Rosmańskiego była po raz pierwszy wzmiankowana w „Przemysłowcu Polskim”, który wyszedł w grudniu 1923 roku. Przedsiębiorstwo brało wtedy udział w „Wystawie Przedmiotów Metalowych Użytku Domowego”. W oferowanym asortymencie znajdowały się wykonane z brązu figurki, sprzęty kościelne, żyrandole oraz uzupełniane marmurem kałamarze, popielniczki, przyciski na biurko i noże do papieru.

W latach trzydziestych nazwę firmy zmieniono na „Zakład Artystyczny Wyrobów z Bronzu i Metali”. Produkowano brązy salonowe, elementy mebli, oświetlenia oraz wyposażenia wnętrz kościelnych. Zakład proponował również usługi w zakresie napraw i odnawiania brązów. Funkcjonował do 1942 roku, nie wznowił działalności po zakończeniu II wojny światowej.

122

Sirzelec, Zakład Artystyczny Wyrobów z Brązu i Metali
Saturnina Rosmańskiego w Warszawie, okres międzywojenny

odlew/brąz patynowany, kamień, 6,5 x 9 x 18,5 cm
na podstawie znak wytwórni: monogram wiązany 'SGR' oraz
'ZASTRZEŻENIE OCHRONNE'

estymacja: 3 500 - 5 000 PLN
900 - 1 200 EUR

123

Patryca w formie plakietki do odznaki pamiątkowej 10 Pułku Artylerii Ciężkiej, okres międzywojenny

odlew/brąz, 24 x 24 cm

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN
400 - 500 EUR

124

Patryca do odznaki w formie plakietki 4 Pułku Strzelców Wielkopolskich, okres międzywojenny

odlew/brąz, 16,5 x 16,5 cm

Odnaka w kształcie krzyża, na środku którego, w kole, podobizna patrona pułku Bolesława Chrobrego, w otoku wieńca laurowego. Na ramionach krzyża wpisano dawne i aktualne numery i inicjały 4 P.S. WLKP 58 P.P.

estymacja: 2 000 - 3 000 PLN
500 - 700 EUR

125

Patryca w formie plakietki do odznaki 38 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich, 1918 r.

odlew/brąz, 21 x 17 cm

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN
400 - 500 EUR

126

CZESŁAW JARNUSZKIEWICZ
(1888 - 1988)

Orzeł strzelecki, 1914-1918

sztancowanie/metal, 3,4 x 2,8 cm
litera 'S' na tarczy amazonek

estymacja: 3 000 - 4 000 PLN
700 - 1 000 EUR

127

Orzeł polski wz. 17, okres międzywojenny

sztancowanie/metal, 3,8 x 2,9 cm

estymacja: 2 500 - 3 000 PLN
600 - 700 EUR

128

**Zestaw wiatykowy, Fabryka Wyrobów Srebrnych
i Platerowanych Józefa Frageta, Warszawa, 1896-1915**

plater, skóra, jedwab, puszka na hostię z grawerowanym na kołnierzu krzyżem maltańskim śr.: 9 cm, bursa wiatykowa:,
wymiary po złożeniu: 9,5 x 13 cm, po rozłożeniu: 24,5 x 13 cm
na spodzie znak wytwórni: 'FRAGET N PLAQUE' (pod
dwugłowym carskim orłem)

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN
400 - 500 EUR

129

**Ryngraf z Matką Boską Częstochowską,
okres międzywojenny**

srebro, 2,5 x 3,5 cm, waga: 10 g, próba: '3'
znaki złotnicze: polska punca państwowa, próba srebra,
złotnik 'MS', znak miejski 'W'

estymacja: 700 - 900 PLN
200 - 300 EUR

130

Ryngraf, okres międzywojenny

srebro, 10,5 x 8,3 cm, waga: 71 g, próba: '2'
znaki złotnicze: polska punca państwowa, próba srebra,
złotnik 'IK', znak miejski 'W'

estymacja: 2 000 - 3 500 PLN
500 - 900 EUR

131

Ryngraf, okres międzywojenny

srebro, 7 x 5,7 cm, waga: 23 g, próba: '3'
znaki złotnicze: polska punca państwowa, próba srebra,
złotnik 'MS', znak miejski 'W'

estymacja: 1 200 - 2 500 PLN
300 - 600 EUR

132

Znaczek Pamiątkowy Naczelnego Komitetu Narodowego, 1914-1915

plater, emalia, 2 x 1 cm
dekoracja w formie orła białego

estymacja: 2 000 - 3 000 PLN
500 - 700 EUR

Naczelnny Komitet Narodowy był proaustriacką organizacją, utworzoną 16 sierpnia 1914 roku w Krakowie. Dzięki działalności Komitetu, przy armii austriackiej utworzono Legiony Polskie Józefa Piłsudskiego. W marcu 1915 roku na zlecenie Departamentu Skarbowego NKN w Wiedniu założono Centralne Biuro Wydawnictw NKN, które oprócz publikacji druków zajmowało się również w szerokim zakresie wyrobami metalowymi. Produkcją odznak i polskich orłów w tamtym czasie zajmowały się wiedeńskie firmy odlewniczo-grawerskie.

133

Talerz pamiątkowy z orłem 'Bóg nadzieja nasza', proj. Tadeusz Sławiński (zm. 1927), Krajowa Szkoła Garmcarska w Kołomyi, XIX/XX w.

fajans szklwiony, malowany, śr.: 34 cm
na otoku napis: 'BÓG NADZIEJA NASZA JESZCZE POLSKA NIE ZGINĘŁA'
projekt z 1891r.

estymacja: 900 - 1 500 PLN
300 - 400 EUR

LITERATURA:

- porównaj: Krystyna Tucholska, Bożena Kostuch, Huculsczyzna. Ceramika pokucka w kolekcji Muzeum Narodowego w Krakowie. Katalog zbiorów, Kraków 2008, nr kat. 125, s. 173

„Można ustalić pewne elementy przygotowawcze, współdziałające na całość kompozycyjną tkaniny. Ich kolejność przy projektowaniu tkanin jest sprawą całkowicie indywidualną. Zagadnieniem podstawowym będzie świadomość przeznaczenia projektowanej tkaniny. Zazwyczaj początkiem pracy jest wyobrażenie sobie w pamięci lub na papierze motywu, ornamentu lub całego tematu w sposób plastyczny”.

– LUCJAN KINTOPF

134

LUCJAN KINTOPF

(1898 - 1979)

Projekt kilimu-gobelinu "Tysiąc lat orła - godła Polski", 1973 r.

akwarela, ołówek/papier, 65 x 148 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany p.d.: 'Lucjan Br. Kintopf | 1973 r.' u dołu napis:
'PROJEKT KILIMU-GOBELINU "TYSIĄC LAT ORŁA - GODŁA POLSKI".
SKALA 1:3,6 | Wełna szorstka oraz wełna z szychem. Wielkość +-
230 cm x 600 cm. po wykonaniu. Lucjan B. Kintopf 1973 r.'

estymacja: 10 000 - 15 000 PLN †
2 400 - 3 500 EUR

Lucjan Kintopf utalentowany plastyk, wybitny specjalista w dziedzinie tkactwa artystycznego. Tworzył projekty tkanin, mebli, ceramiki, obiektów z drewna i metalu. Zajmował się również grafiką, malarstwem, aranżacją wnętrz, udoskonalaniem technik tkackich. Był założycielem i pierwszym Naczelnym Dyrektorem powołanej

LITERATURA:

- porównaj: [red.] Małgorzata Wróblewska Markiewicz, Lucjan Kintopf – mistrz żakardu i jego uczniowie. Katalog wystawy, Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, 26 marca – 30 sierpnia 2015, Łódź 2015, s. 25 (il.)

do życia w 1926 roku Spółdzielni Artystów Plastyków „Łódź”, w której realizowano i sprzedawano wiele jego projektów. Brał udział w około 150 wystawach w Polsce i na świecie. Przyczynił się do odnowienia techniki żakardowej.

135

AUTOR NIEROZPOZNANY

Figurka 'Żelazny Rycerz Miasta Lwowa', 1916 r.

odlew/brąz, 19,5 x 7 x 7 cm
na podstawie napis: 'LWÓW 1916'

estymacja: 1 500 - 2 500 PLN
400 - 600 EUR

Figurka 'Żelaznego Rycerza Miasta Lwowa' stanowiła upamiętnienie zbiórki pieniężnej mieszkańców tego miasta dla wdów i dzieci żołnierzy, walczących na frontach Galicji w latach 1914-16. Ofiarodawcy wyższych sum pieniężnych, mieli możliwość nabicia pamiątkowego gwoździa na figurze. Na rzecz tego przedsięwzięcia wybudowano majestatyczny posąg rycerza z drewna, który istnieje do dnia dzisiejszego i jest przechowywany w lwowskim ratuszu.

136

Oprawa albumu dedykowanego Stanisławowi Rawicz Kosińskiemu, Zakład Introligatorski Ludwika Wierzbickiego, Lwów, 1902 r.

brąz, jedwab, papier, skóra, 37,3 x 27 cm
u dołu wytłoczona i złożona nazwa wytwórni: 'Ludwik Wierzbicki lwów'
na futerale oznaczenie wytwórni: 'LUDWIK | WIERZBICKI | Lwów', wymiary: 39,3 x 28 cm

estymacja: 2 000 - 4 000 PLN
500 - 1 000 EUR

137

Plansza pamiątkowa dla lwowskiego oddziału Zarządu Głównego Z.O.K.W., 1935 r.

papier, 70 x 55 cm (arkusz)

Z.O.K.W. (Związek Obrońców Kresów Wschodnich)

estymacja: 3 000 - 5 000 PLN
700 - 1 200 EUR

138

Odezwa Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej do mieszkańców Lwowa, Drukarnia Państwowa Republiki Polskiej, Lublin, 1918 r.

druk/papier, 42,3 x 20 cm (w świetle passe-partout)

estymacja: 300 - 400 PLN
100 - 150 EUR

Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej, nazywany również 'rządem lubelskim' lub 'rządem ludowym', został utworzony w Lublinie 7 listopada 1918 roku pod przewodnictwem Ignacego Daszyńskiego. W skład gabinetu, który był jednym z regionalnych ośrodków władzy w Polsce w 1918 roku, wchodził działacz lewicy niepodległościowej PPS, PPSD i PSL „Wyzwolenie”. Siedzibą rządu był pałac Lubomirskich przy pl. Litewskim w Lublinie. Dymisja „rządu lubelskiego” nastąpiła 11 listopada 1918 roku, na ręce Józefa Piłsudskiego.

139

ZDZISŁAW JASIŃSKI

(1863 - 1932)

"Hołd Stolicy", 1922 r.

olej/ płótno naklejone na płytę, 75 x 110 cm
sygnowany i datowany p.d.: 'ZD.Jasiński 1922'

estymacja: 80 000 - 120 000 PLN

19 000 - 28 000 EUR

WYSTAWIANY:

- Zdzisław Jasiński 1863 - 1932, Towarzystwo Zachęty Sztuk
Pięknych w Warszawie, 1934

LITERATURA: -

- Zdzisław Jasiński 1863 - 1932, katalog wystawy pośmiernej,
Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie, Warszawa
1934, s. 24 (il.)

„Hold Stolicy” w katalogu wystawy pośmiertnej Jasińskiego, Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie, 1934, źródło: biblioteka POLONA

Hold Stolicy

słabego zdrowia, zaniechał wkrótce nadludzkich wysiłków. Majster pozostał sam jeden. Nie zwątpił w swe siły, w pracowni był i posługaczem i malarzem technikiem, wreszcie twórcą rozległej panoramy, 40 metr², w oprawie barokowej architektury, a na jej tle obrazował z patosem sceny z mitologii greckiej, z Neptunem na rydwanie, delfinami, rusalkami i wodnikami na falach żywiołu morskiego. Całość z rozmachem nadzwyczaj dekoratywnym, patosu barokowego.

Opinia przyjęła tę pracę Jasińskiego z uznaniem i zachwytem. Następnie otrzymał mistrz dekorator podobne zamówienie dla Moskwy, które wykonał z niemniejszym sukcesem artystycznej twórczości.

Fanatyzm pracy w warunkach najuciążliwszych — zdawało się hartował niezwykłą żywotność organizmu.

Zaledwie wrócił Jasiński do Warszawy, natychmiast zajął się budową domu i własnej pracowni przy ul. Wspólnej, gdzie zbieraliśmy się

po dawnemu na studia wieczorne, w gronie kolegów, w aremnie ognisku sztuki.

W owym czasie powstała bardzo duża ilość obrazów rodzajowych i symbolicznych, pejzażów i fragmentów dekoracyjnych.

Ile razy przebywam w salach Filharmonii Warszawskiej — wśród wielu-wielu malowideł, najbardziej wzrusza mnie postać Lirnika, jako symbol muzyki ludowej — wzrusza mnie romantyzmem czasów, kiedy dumka ukraińska była wyrazem bujnej poezji kresowej, klechd i legend wyśpiewanych w cudnej kołysance ukraińskiej. Pomyśl całości przepiękny, zobrazowany w rozległej kompozycji z trzech części złożonej, wzdłuż foyer, obok sali koncertowej. Środkową częścią tych plafonów Jasińskiego jest właśnie ów lirnik wieńczony wawrzynem, w otoczeniu zasłuchanych postaci ludowych, jak i owe pachole ze skrzypcami, wtórujące liryce pieśniarza-poety. Obraz w tonacji ściśzonej, bez hałaśliwości barw «nadzwyczajnych», lecz jak trafnie odczuty w harmonii ogólnej. Oprawą tego obrazu są wizerunki

Plafon Zdzisława Jasińskiego w Filharmonii, „Biesiada Literacka” 1901, t. 52, nr 45, s. 365, źródło: Mazowiecka Biblioteka Cyfrowa

„HOŁD STOLICY”: TRADYCJA I FANTAZJA

„Duży talent, wielka, osobista i fachowa kultura, wysokiej miary kunszt używania farby olejnej, wykwiint i żywotność kolorytu, polot i fantazja” – pisał o sylwetce twórczej Zdzisława Jasińskiego malarz Apoloniusz Kędziński w katalogu pośmiertnej wystawy artysty. Późne, alegoryczne malarstwo Jasińskiego stanowiło symptom fermentu związanego z odzyskaniem niepodległości. Dalekie było jednak od awangardowego eksperymentu artystycznego i zdradzało raczej przywiązanie do tradycji i klasycznych formuł wyrazu.

Autor przeszedł właściwie klasyczną dla twórców swojej epoki ścieżkę edukacji artystycznej. Początkowo uczył się w warszawskiej Klasie Rysunkowej Wojciecha Gersona, a następnie w krakowskiej Szkole Sztuk Pięknych u Leopolda Loefflera, Feliksa Szynalewskiego i Floriana Cynka. Ostateczne szlify otrzymał u Ottona Seitza i Alexandra von Wagnera w Akademii Sztuk Pięknych w Monachium, gdzie wyjechał dzięki stypendium otrzymanemu od Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych. Od końca lat 80. XIX stulecia eksponował swoje prace na wystawach publicznych, osiągając duże sukcesy. Odnaczony dwa razy w Niemczech, w 1889 i 1891 roku, za wczesny, słynny obraz „Chora matka” (1889, kolekcja prywatna), przez kolejną dekadę zdobywał nagrody w Warszawie, Chicago, Los Angeles, San Francisco i Paryżu.

Osiadłszy w Warszawie na stałe w 1893 roku, stał się ważną postacią życia artystycznego stolicy. Wielokrotnie wystawiał w Towarzystwie Zachęty Sztuk Pięknych, realizował zamówienia z zakresu malarstwa dekoracyjnego i monumentalnego, pośród których najważniejszym pozostaje plafon „Muzyka ludowa” we foyer Filharmonii Warszawskiej (1901, zniszczony). Krytycy, w tym Kędziński przy okazji pośmiertnej wystawy, doceniali niezwykle talent artysty-dekoratora, który na dużej płaszczyźnie potrafił harmonijnie zestawiać elementy ozdobne oraz architekturę, zgodnie z jej tekturą. „Hołd Stolicy” odznacza się zarówno ornamentalnym bogactwem, jak i solidną konstrukcją przestrzeni.

W alegorycznym nurcie swojej twórczości Jasiński podejmował tematykę związaną z dziejami Polski

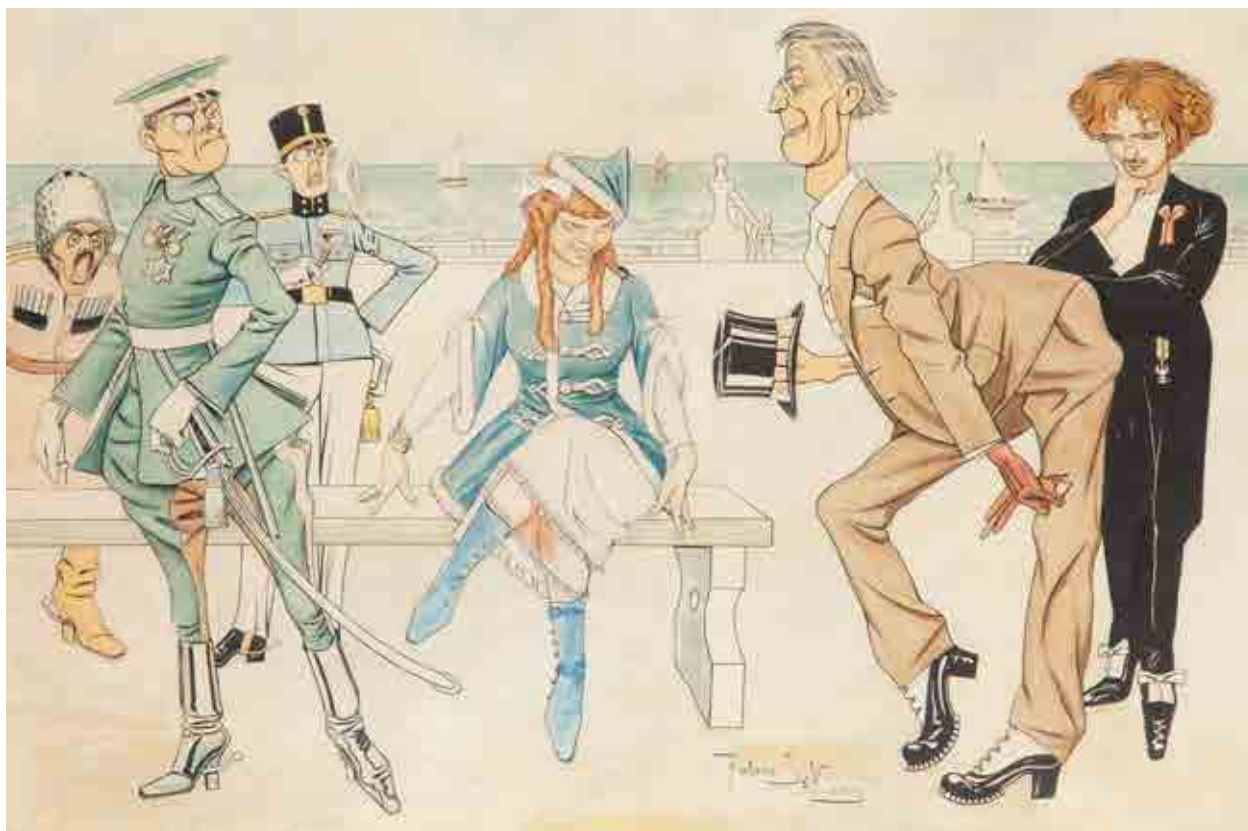
i Warszawy. Malarz używał historycznego, XVIII-wiecznego kostiumu, który znać mógł z obrazów polskich Monachijczyków w stylu „zopf” (sceny z polowań w strojach XVIII-wiecznych) albo twórczości warszawskiego malarza rokokowych scen – Jana Czesława Moniuszki. Jasiński wyjechał do Italii tylko raz, w 1897 roku. We Włoszech studiował monumentalne malarstwo plafonowe. „Hołd stolicy” zdradza znajomość wielkich mistrzów malarstwa ściennego XVII i XVIII stulecia, szczególnie tego weneckiego spod znaku Giovanniego Battisty Tiepola. Od około 1900 roku Jasiński rozjaśnił paletę barwną. Wcześniejsze, ciemne, „monachijskie” tonacje zastąpił swoiście pojmovany impresjonizm: prześwietlenie kadrów, rozbielenie kolorystki, użycie soczystych odcieni.

Wpisujący się w nurt fantastyczno-allegoryczny w późnym dziele Jasińskiego „Hołd stolicy” niesie trudną do odczytania, hermetyczną treść. Wyimaginowana scena dzieje się na warszawskim Placu Zamkowym, u cokołu Kolumny Zygmunta wzniesionej w latach 1633-34 przez Władysława IV Wazę jako pomnik swojego ojca Zygmunta III Wazy. Kolumna zajmuje ważne miejsce w mitologii Warszawy jako monument upamiętniający władcę, który przeniósł stolicę z Krakowa do Warszawy właśnie w 1596 roku. Jasiński przedstawił Kolumnę w kształcie, w jakim znali ją mieszkańcy stolicy początku XX wieku. Wokół cokołu znajdują się figury trytonów tryskających wodą dodane w 1854-55 roku podczas budowy wodociągu Henryka Marconiego. Rzeźby zaprojektował August Kiss, a odlewy wykonano w warszawskiej fabryce Juliusza Mintera.

Pod pomnikiem tronie odziana w rokokową, zdobną suknię alegoryczna figura Warszawy. Przychodzą jej się pokłonić przedstawiciele stołecznego mieszczaństwa – rzemieślnicy, uliczni sprzedawcy, dzieci. Niektóre z postaci trzymają łany zboża i wieńce dożynekowe. Bielanki przynoszą Warszawie kwiaty. Grupa nosi charakter procesji dożynekowej, przywodzącej na myśl rozwiązanie kompozycyjnym i scenerią „Konstytucję 3 Maja 1791 roku” Jana Matejki (1891, Zamek Królewski w Warszawie). Jasiński nawiązuje do toposu spichlerza Europy oraz tradycji zrównania stanów przez Konstytucję 3 maja.

140

AUTOR NIEROZPOZNANY

Karykatura polska, 1919 r.

akwarela/papier, 60 x 92 cm
sygnowany i datowany p.d.: 'Antoni | Sęk | 919'

estymacja: 1 500 - 2 000 PLN
400 - 500 EUR

141

łyżka w typie renesansowym, 1 ćw. XX w.

plater, dł.: 21 cm

na trzonku sentencja: 'ZŁEGO ZWYCZAJU STRZEŻ SIĘ
I W GAJU' i wygrawerowany napis z datą: '1/1 1920
Helena Paderewska'

estymacja: 3 000 - 4 000 PLN
700 - 1 000 EUR

142

FRANCISZEK KRUDOWSKI
(1860 - 1945)

Portret Ignacego Paderewskiego

kredka/papier, 27,5 x 22,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'F. Krudowski'

estymacja: 1 500 - 2 500 PLN
400 - 600 EUR

143

FRED HARTSOOK
(1876 - 1930)

Ignacy Paderewski, 1918 r.

odbitka żelatynowo-srebrkowa/papier barytowy, 24 x
18,5 cm
sygnowany l.d.: '© (gwaszem) | HARTSOOK | PHOTO |
S.F. - L.A. (z negatywu)'

estymacja: 1 200 - 2 000 PLN
300 - 500 EUR

144

**Taca ofiarowana Henrykowi Potockiemu Członkowi Rady Stanu w 1918 r.,
Lizbona**

srebro, 65,5 x 38 cm, waga: 2786 g, próba: '916'
na spodzie znaki złotnicze: portugalska punca państwowa, próba srebra
oraz '1o. TITULO' i znak złotnika

W lustrze wygrawerowane inicjały właściciela: 'HP' pod koroną,
dedykacja: 'Członkowi Rady Stanu' | data: '1918' i herb właściciela:
'Piława'

Henryk Potocki (1868-1958) herbu 'Piława'. W czasie I wojny światowej współpracował z Romanem Dmowskim i Ignacym Janem Paderewskim. Mianowany członkiem Rady Stanu Królestwa Polskiego w 1918 roku. Organ ten został utworzony na podstawie dekretu Rady Regencyjnej z 6 lutego 1918 roku. W zamierzeniu miał być tymczasowym Sejmem, w którego skład wchodziło 110 parlamentarzystów. Została rozwiązana przez Radę Regencyjną 7 października 1918 roku, po zadeklarowaniu niepodległości Królestwa i zamiarze stworzenia nowego rządu. Organ ustawodawczy Rady Stanu Królestwa Polskiego nie zdążył doprowadzić do końca prac nad wieloma ustawami, jednak przygotowane projekty stały się podstawą dla późniejszych dekretów.

estymacja: 16 000 - 25 000 PLN

3 800 - 6 000 EUR

145

**Puchar ofiarowany Prezydentowi RP Ignacemu Mościckiemu,
Warszawa, lata 30. XX w.**

srebro, wys.: 29,5 cm, śr.: 9 cm, waga: 378 g, próba: '3'
na korpusie pucharu wygrawerowany orzeł w koronie
i dedykacja: 'KU PAMIĘCI | IGNACEMU | MOŚCICKIEMU
| HONOROWEMU OBYWATELUI | MIASTA WISŁY |
31.III.1931'
na krawędzi wylewu znaki złotnicze: polska punca państwowa,
próba srebra, znak miejski 'W', znak złotnika

Puchar ofiarowany przez społeczeństwo miasta Wisły,
z okazji nadania prezydentowi Ignacemu Mościckiemu tytułu
honorowego obywatela miasta w dniu 31.3.1931.

estymacja: 28 000 - 35 000 PLN

6 500 - 8 200 EUR

**Szabla polska oficerska wzór 21/22, Fabryka Broni
Siecznej Gabriel Borowski w Warszawie,
okres międzywojenny**

mosiądz, skóra, stal, drewno, dł. catk.: 90 cm, dł. catk.
w pochwie: 97 cm, dł. głowni: 77 cm, szer. głowni
u nasady: 3,2 cm
na pochwie między rękojeścią a brajcarkiem: złoty
monogram właściciela 'SS'

estymacja: 30 000 - 40 000 PLN
7 000 - 9 400 EUR

Według opinii Rotmistrza Tadeusza Wielogórskiego, szabla należała do pułkownika Stanisława Sosabowskiego, późniejszego generała brygady, organizatora i dowódcy 1 Samodzielnej Brygady Spadochronowej, z którą walczył w bitwie o Arnhem. Szable wzór 1921/1922 były najpopularniejszym modelem szabel polskich okresu dwudziestolecia międzywojennego. Wprowadzone zostały rozkazem nr 280 ministra spraw wojskowych jako regulaminowe dla wszystkich rodzajów sił zbrojnych. Minister zatwierdził następujący wzór szabli dla oficerów wszystkich broni i służb. Rękojeść krzyżkowo-kabłąkowa z kabłąkiem, acokolwiek rozszerzanym ku górze i łukowato zgiętym przy połączeniu z kapturkiem. Kapturek okrywa szczyt rękojeści i z przodu dochodzi do jelca. Wysokość rękojeści wewnątrz szabli oficerskiej 11 cm. Rękojeść obciążona czarna cielęcą skórą, której poprzeczne karbowania wypełnione były splecionym podwójnie mosiężnym drucikiem. Pochwa mogła być zaopatrzona w dwa pierścienie z ogniwkami. Według załącznika nr 3 do tego rozkazu odległość górnego koluszka do szyjki wynosić miała 75 cm, odległość między Koluszkami 20 cm. Szabla ta wzorowana była na formie szabli podoficerskiej wz 1921, różniła się od niej trzonem rękojeści obciążanym czarną cielęcą skórą (również jaszczurem). Poprzeczne karbowania rękojeści wypełnione były splecionym podwójnie mosiężnym

drucikiem. Szable dla oficerów produkowane były przez zakłady G. Borowskiego i A. Manna, warszawską Fabrykę Wyróbów Metalowych Konrada Jarnuszkiewicza i lwowską firmę 'ARMA' (produkującą rękojeści).

Głównie przepisowych szabel wzoru oficerskiego miały 80 cm długości, 3,6 cm szerokości, krzywiznę na 3,2 cm. Były obustronnie szlifowane wklęsło w bruzdę i miały obosieczne pióro długości 22 cm. Pochwy szabel oficerskich wykonane były ze stalowej niklowanej blachy. Miały dwa pierścienie nośne z ruchomymi koluszkami i ostrągę. Oprócz szabel przepisowych, wiele było prywatnych szabel tego wzoru, w które oficerowie zaopatrywali się na własny koszt. Różniły się one od przepisowych wymiarami rękojeści i głowni – głownie miały więcej bruzd lub strudzin, większa krzywiznę itp. Większość szabel prywatnych, wytwarzanych przez firmę G. Borowskiego, miała charakterystyczny trawiony ornament: orzeł na tarczy amazonek oraz napis o treści patriotycznej - najczęściej 'Honor i Ojczyzna', sporadycznie 'Za honor i ojczyznę', 'Za wolność Ojczyzny', 'Nie rzucim ziemi skąd nasz ród'. Spotyka się również głownie (zarówno polskie jak i obcej produkcji) ozdobione podwójnymi napisami, np. 'Nie rzucim ziemi skąd nasz ród', 'Za honor Ojczyzny 1921'.

147

**Oficerskie pudełko na cygara, Stanisław Zygałiewicz,
Warszawa, okres międzywojenny**

plater, drewno, 4 x 16 x 11,5 cm
na spodzie znak wytwórni: 'S. ZYGADLEWICZ'
wkład z mahoni, na wieku dekoracja w formie orła
w koronie

estymacja: 3 000 - 4 000 PLN
700 - 1 000 EUR

148

**Nagroda w Mistrzostwach Marynarki Wojennej za zajęcie I miejsca
w zawodach skoku o tyczce, 1938 r.**

mosiądz, 14 x 7,5 cm
wygrawerowany napis: 'I M. | MISTRZ. MAR. WOJ. | SKOK
O TYCZCE | 1938'

W dniu 24 lipca 1930 roku zarządzeniem Kierownictwa Marynarki
Wojennej wprowadzone zostały coroczne zawody sportowe Marynarki
Wojennej. Obejmowały regaty żaglowe i wiosłowe, pływanie, biegi,
skoki, rzuty, piłkę nożną i wodną oraz zawody strzeleckie.

estymacja: 2 500 - 4 000 PLN
600 - 1 000 EUR

STAN ZACHOWANIA:
- brak podstawy

149

Pierścień z orłem, okres międzywojenny

emalia, srebro, śr.: 1,2 cm, waga: 9 g
na obręczce znaki złotnicze: polska punca państwowa,
próba srebra, znak miejski 'W'
dekorowana biało-czerwoną emalią na giloszu

estymacja: 1 000 - 1 500 PLN
300 - 400 EUR

150

Polski orzeł wojskowy, 1927-1939

sztancowanie, alpaka, 5,8 x 4 cm

Orzeł wojskowy, regulaminowy w koronie zwieńczonej
krzyżem. Mocowany do czapki lub hełmu zatyczką
przechodzącą przez dwie mosiężne klamerki, mocowane
na wewnętrznej stronie orła.

estymacja: 2 000 - 4 000 PLN
500 - 1 000 EUR

151

Szabla polska wzór 1921/22, Fabryka Broni Siecznej Gabriel Borowski w Warszawie, okres międzywojenny

drewno, skóra, stal, mosiądz, dł. całk.: 88 cm,
dł. całk. w pochwie: 96,5 cm, dł. głowni: 79 cm,
szer. głowni u nasady: 2,6 cm
na wewnętrznym płazie znak wytwórcy:
'G.BOROWSKI | WARSZAWA'

estymacja: 8 000 - 10 000 PLN

1 900 - 2 400 EUR

Szable wzór 1921/1922 były najpopularniejszym modelem szabel polskich okresu dwudziestolecia międzywojennego. Wprowadzone zostały rozkazem nr 280 ministra spraw wojskowych jako regulaminowe dla wszystkich rodzajów sił zbrojnych. Minister zatwierdził następujący wzór szabli dla oficerów wszystkich broni i służb. Rękojeść krzyżkowo-kabłąkowa z kabłąkiem gładkim co-kolwiek rozszerzanym ku górze i łukowato zgiętym przy połączeniu z kapturkiem. Kapturek okrywa szczyt rękojeści i z przodu dochodzi do jelca. Wysokość rękojeści wewnątrz szabli oficerskiej 11 cm. Rękojeść obciągnięta czarna cielęcą skórą, której poprzeczne karbowania wypełnione były splecionym podwójnie mosiężnym drucikiem. Pochwa mogła być zaopatrzona w dwa pierścieni z ogniwkami. Według załącznika nr 3 do tego rozkazu odległość górnego koluszka do szyjki wynosić miała 75 cm, odległość między Koluszkami 20 cm.

152

**Makata, Manufaktura Włókiennicza Potockich
w Buczaczu, pocz. XX w.**

technika żakardowa/ jedwab, bawełna, nić metalowa
złożona, 140 x 212 cm
sygnowana na tkanym pasku wszytym w narożniku na
rewersie: '2758 | BUCZACZ | Piława (herb Potockich)
z inicjałami AP (Artur Potocki) | 185/150'

estymacja: 10 000 - 15 000 PLN

2 300 - 3 500 EUR

STAN ZACHOWANIA:

- rozejścia tkaniny na głowach pasa

Makata z motywami sześciu pasów kontuszowych o dwudzielnych głowach z ornamentem roślinnym. Część środkową, czyli tzw. „wciqż” wypełniają wąskie szlaki ze stylizowanymi wzorami roślinnymi i geometrycznymi. Kolory: spatynowany złoty, beżowy, spłowiały różowy, brązowy oraz zielony. Buczacze to miasto na Podolu. Do II wojny światowej w granicach II Rzeczypospolitej. W latach siedemdziesiątych XIX wieku bracia Emil, Oskar i Artur Potoccy założyli pracownię tkacką. Około 1879 roku zatrudnili pochodzących z Buczacza braci: Włodzimierza, Iwana, Stefana i Dymitra Nagórzańskich. Na początku XX wieku jej prowadzenie objął syn Artura, także Artur Potocki. Manufaktura czynna była do 1939 roku. Jej wyroby cieszyły się dużą popularnością. Ich wzornictwo nawiązywało do ornamentyki dawnych polskich tkanin lub z Polską związanych tkanin wschodnich (makat namiotowych).

153

Szabla polska oficera wzór 1921/22, Fabryka Broni Siecznej Gabriel Borowski w Warszawie, okres międzywojenny

drewno, mosiądz, skóra, stal, dł. całk. w pochwie: 105,5 cm, dł. głowni: 86,5 cm, szer. głowni u nasady: 3 cm na wewnętrznym płazie znak wytwórni: 'BOROWSKI | WARSZAWA'

estymacja: 25 000 - 30 000 PLN
5 800 - 7 000 EUR

Szabla polska oficera kawalerii. Rękojeść mosiężna krzyżowo-kabląkowa, trzon rękojeści drewniany, pokryty ciemną skórą, owinięty 9-krotnie mosiężnym filigranem. Na zewnętrznym płazie trawiona dewiza: 'Honor i Ojczyzna', regulaminowy orzeł w koronie i dekoracja roślinna. Pochwa stalowa, niklowana z dwoma brajcarkami, zakończona ostrogą.

Szable wzór 1921/1922 były najpopularniejszym modelem szabel polskich okresu dwudziestolecia międzywojennego. Wprowadzone zostały rozkazem nr 280 ministra spraw wojskowych jako regulaminowe dla wszystkich rodzajów sił zbrojnych. Minister zatwierdził następujący wzór szabli dla oficerów wszystkich broni i służb. Rękojeść krzyżowo-kabląkowa z kabląkiem gładkim, rozszerzanym ku górze i łukowato zgiętym przy połączeniu z kapturkiem. Kapturek okrywa szczyt rękojeści i z przodu dochodzi do jelca. Wysokość rękojeści wewnątrz szabli oficera 11 cm. Rękojeść obciągnięta czarna cielęcą skórą, której poprzeczne karbowania wypełnione były splecionym podwójnie mosiężnym drucikiem. Pochwa mogła być zaopatrzona w dwa pierścieni z ogniwkami. Według załącznika nr 3 do tego rozkazu odległość górnego koluszka do szyjki wynosić miała 75 cm, odległość między Koluszkami 20 cm.

Szabla w 21/22 z wytwórni G. Borowskiego, prywatna (nie regulaminowa) o czym świadczą nietypowe wymiary oraz krzywizna w/w egzemplarza, a także charakterystyczny trawiony ornament w postaci orła w koronie, trawionej dekoracji roślinnej oraz napisu „Honor i Ojczyzna”.

154

**Szabla "LUDWIKÓWKA" wz. 1934, Huta "Ludwików",
Kielce, lata 30. XX w.**

drewno, stal, mosiądz, dł. całk.: 90 cm, dł. głowni: 77 cm,
szer. głowni u nasady: 3,5 cm
na grzbiecie seryjny numer 'A6119' i znak kontroli w owalu
'K2', na płazie zewnętrznym stempel 'SWZ 34' i płazie
wewnętrznym 'H. LUDWIKÓW | KIELCE'

estymacja: 7 000 - 9 000 PLN

1 700 - 2 100 EUR

Okładziny na trzonie rękojeści z drewna bukowego, głownia szlifowana w jedną bruzdę, oprawa mosiężna, tylne
ramię jelca lekko wygięte lekko ku dołowi.

Szabla wz. 34 była ostatnią oryginalną polską szablą bojową. Miała odpowiadać następującym warunkom: musiała
być przystosowana do rąbania, cięcia i klucia i mieć odpowiednie wyważenie. Ogólna masa razem z pochwą nie
powinna przekraczać masy 1,6 kg. Głownia i rękojeść miały charakteryzować się odpowiednią wytrzymałością.
Głownia o długości 830-860 mm z małą krzywizną i piórem szerokości do 32 mm. Rękojeść zatamana pod kontem
prostym łączy się z krzyżowym jelcem. Kabłak odporny na uderzenie z boku i z przodu.

„Ludwikówki” przed wejściem do służby bojowej musiały przejść test :

1. Przebić sztychem blachę grubości 2 mm – przez spuszczenie głowni z wysokości 2 m.
2. Pięciokrotnie przeciąć pręt stalowy o średnicy 5 mm na podkładzie ołowianym bez uszkodzenia ostrza.
3. Przejść próbę uderzenia płazem i grzbietem głowni w pień drzewa bez pęknięć okładzin i uszkodzenia głowni.
4. Głownia oparta na drewnie i poddana ręcznemu naciskowi (strzałka ugięcia 150 mm w każdą stronę) nie mogła się odkształcić.
5. Pochwa płasko ułożona na dwóch podkładkach (przy szyjce i ostrodze) obciążona ciężarem 120 kg nie mogła wykazać odkształceń ani pęknięć.

155

**Szabla oficerska wzór 21/22, Alfons Mann, Warszawa,
okres międzywojenny**

drewno, stal, mosiądz, skóra, dł. całk.: 95 cm,
dł. głowni: 82 cm, szer. głowni u nasady: 2,8 cm
na głowni oznaczenie wytwórni: 'A. MANN'

estymacja: 10 000 - 15 000 PLN
2 400 - 3 500 EUR

Piękny egzemplarz szabli oficerskiej wz 21/22 z wytwórni A. Manna. Głownia kuta, szlifowana w jedną bruzdę sygnowana A. Mann. Oprawa w formie klasycznej dla wzoru 21/22, rękojeść obciążana czarną skórą, nie zachował się druciany opłot. Jelec mosiężny z kabłąkiem dochodzącym do głowicy. Kapturek z długim warkoczem także wykonany z mosiądzu.

Szabla ta wzorowana była na formie szabli podoficerskiej wz. 1921, różniła się od niej trzonem rękojeści obciążanym czarną cielęcą skórą (również jaszczurem). Poprzeczne karbowania rękojeści wypełnione były splecionym podwójnie mosiężnym drucikiem. Szable dla oficerów produkowane były przez zakłady G. Borowskiego i A. Manna, warszawską Fabrykę Wyrobów Metalowych Konrada Jarnuszkiewicza i lwowską firmę 'ARMA' (produkującą rękojeści).

156

Lampka z łuski od pocisku, lata 40. XX w.

odlew/mosiądz, stal, wys.: 44 cm, śr.: 11,5 cm

estymacja: 600 - 800 PLN
100 - 250 EUR

157

Medal II Ogólnokrajowych Zawodów Sportowych Policji Państwowej w Warszawie, 1927 r.

odlew/brąz, śr.: 3,5 cm

estymacja: 2 000 - 3 000 PLN
500 - 700 EUR

158

Zestaw 13 guzików mundurowych, 1918-1939

cyna, mosiądz, średnica od 1,3 do 2 cm

estymacja: 300 - 500 PLN
100 - 200 EUR

159

Szabla Policji Państwowej wz. 21/22, Fabryka Broni Siecznej Gabriel Borowski w Warszawie, okres międzywojenny

mosiądz, drewno, skóra, stal, dł. całk. w pochwie: 80 cm, dł. głowni: 62 cm, szer. głowni u nasady: 3 cm
oznaczenie wytwórni na głowni pod jelcem:
'GRABOWSKI | WARSZAWA'

estymacja: 10 000 - 12 000 PLN
2 400 - 2 800 EUR

Głownia stalowa z trawioną inskrypcją: 'NIE RZUCIM ZIEMI SKĄD NASZ RÓD' i dekoracją w formie liści dębu, rękojeść z brązu z jelcem krzyżowym, pod tylnym ramieniem jelca cyfra '5', trzon rękojeści drewniany, pokryty lakierowaną, ciemną skórą z mosiężnym filigranem. Pochwa stalowa, oksydowana z ostrogą i zaczepem hakowym. Półszabla policji państwowej zachowuje cechy konstrukcyjne szabel wz. 21/22 jednak ma mniejsze wymiary i pochwy szabel policyjnych były oksydowane na czarno.

160

GRZEGORZ ŁOPIEŃSKI
(1863 - 1939)

Plakieta, Bracia Łopieńscy, Warszawa, pocz. XX w.

odlew/brąz, 25,6 x 49 cm
na spodzie znak wytwórni: 'NAKLAD WŁASNOŚĆ BcIA ŁOPIEŃSCY'

estymacja: 18 000 - 25 000 PLN
2 400 - 5 900 EUR

Początki istnienia firmy Braci łopieńskich związane są z osobą Jana łopieńskiego, który w 1862 roku otworzył w Warszawie własną fabrykę. Od początku swej działalności dbał o to, żeby produkowane przez niego wyroby były na wysokim poziomie artystycznym. Wytwarzano wówczas, według projektu założyciela firmy, żyrandole, przyborki na biurko, listowniki, kinkiety, okucia mebli. Wykonywano również odlewy rzeźb, tworzone według dostarczanych przez artystów rzeźbiarzy modeli. Byli to m.in. Andrzej Pruszyński i Wawrzyniec Bobiński. Projekty Jana łopieńskiego były wielokrotnie nagradzane na wystawach krajowych i międzynarodowych. Synowie Jana, Grzegorz i Feliks, w arkana sztuki odlewniczej byli wprowadzani przez ojca. Otrzymali odpowiednie do zawodu wykształcenie. Uczyli się w Szkole Handlowej Zgromadzenia Kupców i jednocześnie pobierali nauki w Szkole Rysunkowej prowadzonej przez Wojciecha Gersona i Antoniego Krzemińskiego. Następnie wyruszyli na przepisaną statutem czeladniczą podróż. Ostatecznie Grzegorz uzyskał tytuł mistrzowski w Warszawie w roku 1891, a jego młodszy brat Feliks w 1914. Po powrocie do Warszawy w 1884 roku obaj bracia łopieńscy rozpoczęli samodzielną działalność w dawnym przedsiębiorstwie ojca. Od końca XIX wieku w zakresie asortymentu i stylistyki firma kontynuowała tradycje fabryki Jana. Czerpano głównie wzory ze sztuki francuskiej, szczególnie chętnie sięgano do stylów Ludwików XIV, XV i XVI oraz wzorów empirycznych. W ofercie pojawiły się również wyroby o nowoczesnych na ówczesne czasy formach secesyjnych i później art déco. Nadal kładziono bardzo duży nacisk na utrzymanie wysokiego poziomu artystycznego produkowanych obiektów.

Kierownictwo artystyczne i techniczne należało do Grzegorza, Feliks odpowiadał za stronę koncepcyjną i handlową firmy. Projektami i ich realizacją w fabryce zajmowali się sami właściciele. Stałym współpracownikiem był malarz Jan Strzałecki. Łopieńscy pracowali z wybitnymi rzeźbiarzami, m.in. Janem Antonim Biernackim, Cyprianem Godebskim, Piusem Welońskim, Edwardem Wittigiem, Antonim Kurzawą, Czesławem Makowskim, Xawerym Dunikowskim, Wacławem Szymanowskim, Stanisławem Szukalskim, Henrykiem Glicensteinem czy Konstantym Laszczką. W asortymencie oferowanym przez firmę znalazły się żyrandole, kinkiety, kandelabry, lampy sufitowe i biurkowe, lichterze, kałamarze, suszki, noże do papieru, przyciski, listowniki, ramki, popielniczki. Znaczną część produkcji stanowiły brązy stołowe i salonowe, m.in. żar-diniery, patery, cukiernice, zestawy naczyń do serwowania kawy i herbaty, wazony, zegary, niewielkie brązy. Na zamówienie w firmie Braci łopieńskich wykonywano monstrancje, kielichy, relikwiarze, cyboria, pastorały, chrzcielnice, nastawy ołtarzowe, figury świętych. Trzeci z braci – Ignacy – był artystą grafikiem, zajmował się również medalierstwem. Tym samym miał znaczący udział w produkcji tej grupy wyrobów, którą stanowiły plakietki, medaliony i medale okolicznościowe. W fabryce podejmowano się również odlewu posągów pomnikowych, w tym celu została rozbudowana odlewnia. Firma specjalizowała się w produkcji obiektów z brązu i mosiądzu, na specjalne zamówienie powstawały przedmioty ze srebra, szczególnie Grzegorz łopieński lubił pracować w tym materiale. Ważnym osiągnięciem technologicznym przedsiębiorstwa było udoskonalenie metody odlewów z natury (liście, kwiaty, owady itp.). Przedsiębiorstwo rozwijało się w tym czasie niezwykle dynamicznie, na początku XX wieku było największym producentem brązów na wschód od Berlina.

161

Figura - Małpka z piłką, Wytwórnia Fajansu w Pacykowie,
Galicja (obecnie Ukraina), 1929-1939

fajans szklwiony, malowany, 41 x 24 cm, śr.: 24 cm
na podstawie znak wytwórni: 'PACYKÓW' | 'P' pomiędzy
rogami jelenia i bawołu | 'MADE | IN | POLAND', wycisk
w masie: 'Tomasz' i nr:'361 | 8 | 3'

estymacja: 9 000 - 12 000 PLN
2 100 - 2 800 EUR

162

**Figura - Sowa uszata, Wytwórnia Fajansu w Pacykowie,
Galicja (obecnie Ukraina), 1921-1929**

fajans szklwiony, malowany, wys.: 41,5 cm
sygnowany wyciskiem na spodzie: 'Made in Poland | P'
(w trójkącie)
projekt W. Suchánka z 1897 roku

estymacja: 9 000 - 12 000 PLN
2 100 - 2 800 EUR

STAN ZACHOWANIA:
- ubytek w prawym uchu sowy

163

KONSTANTY LASZCZKA
(1865 - 1956)

Waza z jaszczurami, lata 20. XX w..

ceramika, wys.: 40 cm, szer.: 45 cm
sygnowany pod wylewem: 'K.Laszczka'

estymacja: 8 000 - 10 000 PLN
1 900 - 2 400 EUR

POCHODZENIE:

- kolekcja prywatna, Kraków

LITERATURA:

- porównaj: Jadwiga Puciata-Pawłowska, Konstanty Laszczka. Życie i twórczość, Siedlce 1980, s. 56 (opisana analogiczna praca z kolekcji rodziny artysty)

Konstanty Laszczka był najważniejszym promotorem ceramiki jako formy ekspresji rzeźbiarskiej na początku XX stulecia. Współpracował z wytwórnią Józefa Niedźwieckiego w podkrakowskich Dębnikach oraz fabryką w Skawinie, gdzie wypalał swoje gliniane projekty. Później tworzył je samodzielnie, utworzywszy pracownię ceramiki w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, gdzie wykładał. Jednocześnie realizował własne „fantazje” rzeźbiarskie. Artysta tworzył formy użytkowe zdobione fantastycznymi wyobrażeniami zwierząt. Prezentowana „Waza z jaszczurami” pochodzi z lat 20. XX stulecia. Laszczka wyeksponował naturalny kolor baniastej, nieglazurowanej czary. Na powierzchni przeciwstawnie umieścił parę jaszczurów o spiralnie wygiętych ciałach i wielkich pazurach. Poszukiwania Laszczki wiązały się próbą stworzenia nowego, wysokiego stylu dla rzeźbiarskich form użytkowych. Tego rodzaju poszukiwania były realną potrzebą w realiach sceny artystycznej nowo odbudowanego państwa.

164

Zestaw 4 fotografii - gen. Władysław Sikorski i brytyjska para królewska, 1941 r.

odbitka żelatynowo-srebrowa/papier barytowy, 5,5 x 8 cm

Gen. Władysław Sikorski z brytyjską parą królewską (Jerzy VI i Elżbieta) przyjmują defiladę 10. Brygady Kawalerii Pancernej na przeglądzie oddziałów polskich, Forfar (Szkocja), 7 marca 1941 r. nieoprawiony

estymacja: 1 500 - 2 500 PLN
400 - 600 EUR

165

Kordzik oficera lotnictwa, Fabryka Broni Siecznej Gabriel Borowski w Warszawie, 1940-1945

skóra, stal, 38 x 8,5 cm

na zewnętrznym płazie znak wytwórni: 'BOROWSKI | WARSZAWA'

estymacja: 1 500 - 3 000 PLN

400 - 700 EUR

Rękojeść z trzonem z masy koloru bursztynowego. Oprawa mosiężna, srebrzona. Głowica prostokątna, zdobiona ornamentem laurowych liści, z nakrętką w kształcie grzybka. Jelec prosty, profilowany, zakończony sześciokątnymi gałkami z wypukłymi guzami na zewnątrz. Nad jalcem pierścień z analogiczną dekoracją co głowica. Między jalcem a nasadą głowni podkładka skórzana. Głownia stalowa, polerowana, niklowana, obosieczna, obustronnie szlifowana w płazy z ością. Na zewnętrznej stronie trawione: przedstawienie stylizowanego orła, napis 'Honor i Ojczyzna', flankowane stylizowanym ornamentem roślinnym. Na wewnętrznym progu tłoczony napis: 'G. Borowski'. Pochwa metalowa, oklejona i poszyta czarną skórą po stronie wewnętrznej. Okucia mosiężne, srebrzone. Szyjka z ryłką i ruchomym koluszkami. Poniżej pierścień z ogniwkiem i ruchomym koluszkami, stanowiące drugą ryłkę. Pochwa z płasko ściętym trzewikiem zakończonym grzybkiem. Trzy okucia pochwy zdobione paskiem z liści laurowych.

166

Popielniczka upamiętniająca bohaterstwo polskich lotników z Dywizjonu 303, lata 40. XX w.

mechaniczna, aluminium, wys.: 2,5 cm, śr.: 13,5 cm

estymacja: 1 300 - 2 000 PLN

400 - 500 EUR

W latach 1946-47 z inicjatywy majora S. Buldyn Rackowe wykonano ponad 4 tys takich popielniczek. Sprzedawano je w ramach pomocy Royal Air Force Benevolent Fund - organizacji charytatywnej, zapewniającej finansowe i praktyczne wsparcie dla byłych członków RAF oraz ich rodzin. Zdecydowana większość popielniczek miała wygrawerowaną odznakę Królewskich Sił Powietrznych (Royal Air Force). Popielniczka z odznaką Dywizjonu 303 należy do rzadkości. Wykonana z oryginalnego tłoku silnika Rolls-Royce Merlin do samolotu Spitfire walczącego w 1940 roku Bitwie o Anglię. Rolls-Royce Merlin był 12-cylindrowym widlastym silnikiem tłokowym o układzie V12 60° zaprojektowanym przez firmę Rolls-Royce. W czasie II wojny światowej okazał się jednym z najlepszych silników lotniczych na świecie.

167

Beret żołnierski kobiet służących w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie, J. COLLETT Ltd., Londyn, 1945 r.

wełna, śr.: 27 cm

wewnątrz oznaczenie wytwórni: '6 3/4 | J. COLLETT Ltd | LONDON 1945'
naszywka z orłem

estymacja: 700 - 1 000 PLN

200 - 300 EUR

STAN ZACHOWANIA:

- niewielkie uszkodzenia

Wewnątrz wygrawerowany fragment słynnego cytatu z przemówienia Winstona Churchila (1874-1965) z 20 sierpnia 1940 roku na temat brytyjskich pilotów RAF-u i innych krajów alianckich, walczących w bitwie o Anglię: „NEVER IN THE FIELD OF HUMAN CONFLICT WAS SO MUCH OWED BY SO MANY TO SO FEW” (Nigdy w dziejach wojen tak liczni nie zawdzięczali tak wiele tak nielicznym). Poniżej faksymile podpisu Churchila. Pośrodku wygrawerowana odznaka 303 Dywizjonu Myśliwskiego Warszawskiego im. Tadeusza Kościuszki z napisami od góry: „303rd”, na dole: „POLISH SQUADRON”, na rewersie napis: „MADE IN ENGLAND”.

168

Para pistoletów gładkolufowych, Manufaktura Liège, Francja, okres międzywojenny

drewno, stal, 10,5 x 30,5 cm, kaliber: 15 mm,
wymiary kasety: 6 x 27,5 x 36,3 cm

estymacja: 25 000 - 35 000 PLN

5 800 - 8 200 EUR

Stosowane w okresie międzywojennym do pojedynków zgodnych z kodeksem honorowym Władysława Guzewicza; pistolety kapiszonowe wykonane w manufakturze Liege. Łoża krótkie, orzechowe, dolne okucia kolby z pojemnikiem. Kolba dekorowana karbowaniem, które polepszało uchwyt broni. Pudło z orzecha wykonane, na pokrywie monogram właściciela. Lufy broni ośmioboczne gwintowane. W jednym z egzemplarzy nie jest w pełni sprawny Zamek kapiszonowy – kurek nie zatrzymuje się w pozycji otwartej. Lufy opatrzone puncą rusznikarską wytwórni w Liège: litery ELG umieszczone w owalu.

169

Dzwon okrętowy, Odlewnia Greenberg, San Francisco, lata 40. XX w.

odlew/brąz, 30 x 24,8 cm

Dzwon okrętowy prawdopodobnie z jednostki amerykańskiej, biorącej udział w 'Operacji Overlord', otwierającej drugi front w Europie. Na zewnątrz czaszy dzwonu litery: 'U.S.', wewnątrz nazwa firmy odlewniczej: 'GREENBERG SAN FRANCISCO'. Dzwon z oryginalnym zawieszaniem i szeklą, wtórnie pleciona ringabulina.

estymacja: 6 500 - 8 000 PLN
1 600 - 1 900 EUR

170

Nóż służbowy marynarzy Royal Navy, lata 40. XX w.

bakelit, stal, 10,4 x 3,4 cm

estymacja: 800 - 1 000 PLN
200 - 300 EUR

Tego typu noże były na wyposażeniu marynarzy, służących na okrętach, które Polska otrzymała od Wielkiej Brytanii. Taką jednostką był ORP Garland - brytyjski niszczyciel typu G z okresu międzywojennego i II wojny światowej, służący w latach 1940-46 w polskiej Marynarce Wojennej.

171

Obrączka upamiętniająca akt zaślubin Polski z morzem, 1920 r.

srebro, śr.: 1,9 cm, waga: 3 g
wygrawerowany napis: 'PAMIĘTAJ O MORZU'

Obrączka wykonana z niskołutowego srebra, upamiętniająca patriotyczny akt zaślubin Polski z morzem, który miał miejsce 10 lutego 1920 roku w Pucku. Generał Józef Haller dokonał symbolicznych zaślubin wjeżdżając konno do morza i wrzucając w nie platynowy pierścień. Uczestnicy tego wydarzenia otrzymywali obrączki z napisem: 'PAMIĘTAJ O MORZU'.

estymacja: 800 - 1 000 PLN
200 - 300 EUR

172

Płomień drzewca chorągwi - Krzyż Żołnierzy Polskich z Ameryki, 1920 r.

odlew/brąz, 16 x 16 cm

estymacja: 4 500 - 6 000 PLN
1 100 - 1 400 EUR

173

Krzyż Żołnierzy Polskich z Ameryki, 1920 r.

odlew/mosiądz, 5,5 x 5,5 cm

estymacja: 1 500 - 2 500 PLN
400 - 600 EUR

LITERATURA:

- Wojciech Stela, Polskie Odznaki Honorowe i Pamiątkowe 1914-1918 & 1918-1921 (wojny o granicę państwa), Warszawa 2001, nr kat. 16.12, 16.13, s. 204 (il.)

174

MARIAN KONIECZNY

(1930 - 2017)

według

Warszawska Nike

brąz, drewno, 61 x 38 x 16,5 cm, postument: 35 x 13,5 cm
na postumencie plakietka z napisem: 'BOHATEROM |
WARSZAWY | 1939-1945' oraz plakietka z dedykacją
dla mgr Janusza Fronczaka

estymacja: 12 000 - 15 000 PLN

2 800 - 3 500 EUR

„Wolą ludności stolicy było dać wyraz
pamięci i hołdu tym, którzy polegli
w Warszawie w walce z hitlerowskim
okupantem”.

- JANUSZ ZARZYCKI, 1964

Zaprezentowany obiekt bez problemu rozpoznają wszyscy warszawiacy. Marian Konieczny jest autorem Pomnika Bohaterów Warszawy, znanego także jako Warszawska Nike, znajdującego się przy ulicy Nowy Przejazd. Jego mniejszą wersję prezentujemy. Z dziełem wiąże się długa historia oraz liczne trudności, które stanęły na drodze jego realizacji. Pomysł na upamiętnienie Powstania Warszawskiego rzeźbą pojawił się po odwilży 1956. Konkurs na nią ogłoszono w tym samym roku, a po raz drugi – w 1959. Spośród 106 projektów, nadesłanych zarówno przez polskich, jak i zagranicznych autorów, wyróżniono koncepcję Koniecznego. Niebotycznych rozmiarów pomnik został odsłonięty w 1964. Miecz odlany z brązu waży ok. 1 000 kilogramów, cała bryła – ok. 10 ton. Podobnie jak zaprezentowany odlew, pomnik przedstawia kobietę w pozycji półleżącej. Postać w prawej ręce trzyma uniesiony miecz, a drugą rękę wznosi wysoko nad głowę. Dzieło jest majestatycznym hołdem dla wszystkich, którzy zginęli w trakcie II wojny światowej, m.in. uczestników obrony Warszawy we wrześniu 1939, a także poległych podczas walk w trakcie powstania w getcie warszawskim oraz Powstania Warszawskiego. Do pomnika pozowała 11-letnia Hania Tarczyńska, córka architekta Jana Tarczyńskiego, której rysy ma heroiczna Nike. Wizerunek szybko rozprzestrzenił się i pojawiał masowo na pocztówkach, znaczkach czy monetkach okolicznościowych.

Henryk Rodakowski, Portret żony na koniu, 1868 r.

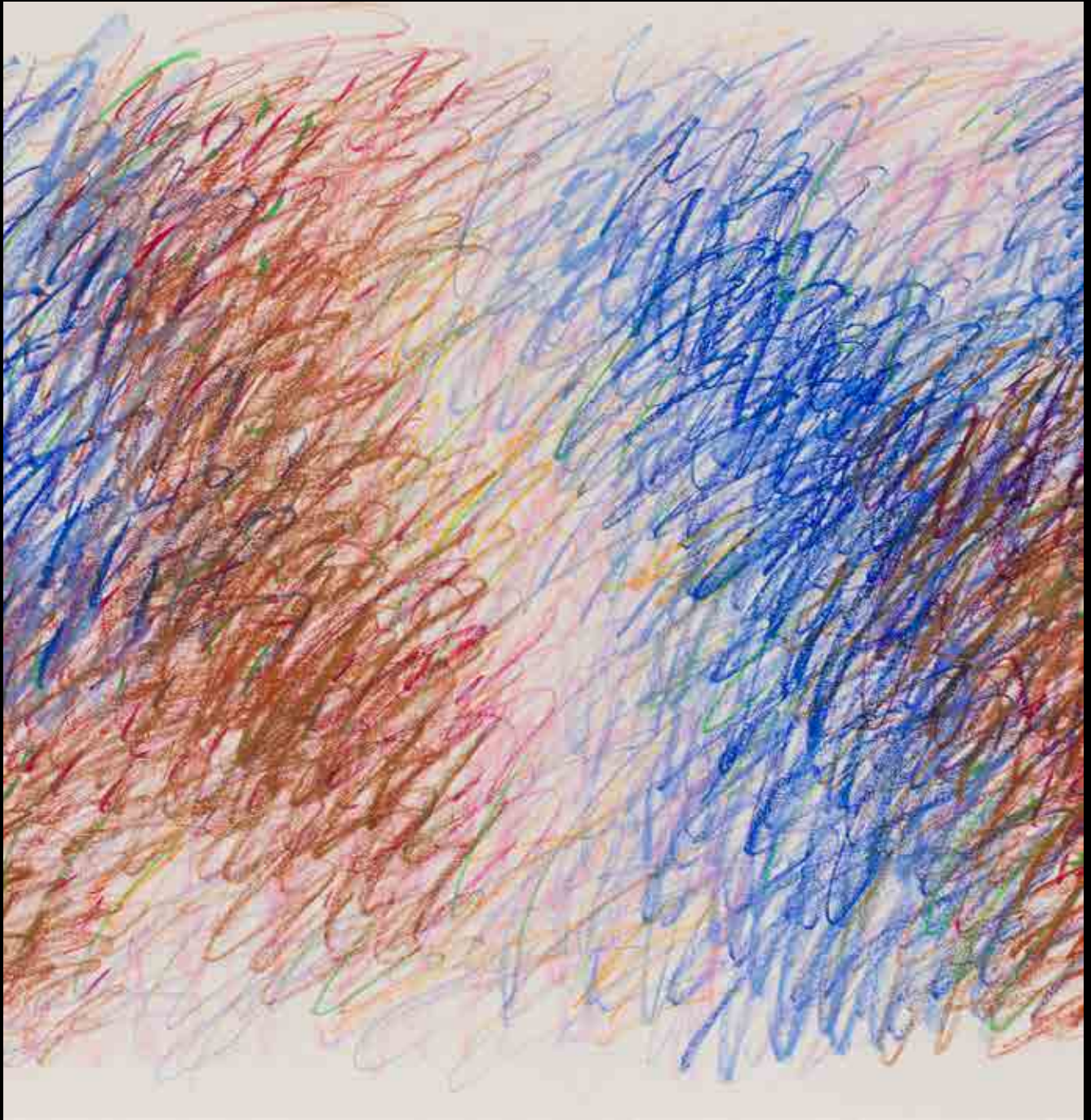
SZTUKA DAWNA PRACE NA PAPIERZE

Aukcja 13 listopada 2018, godz. 19

Wystawa obiektów: 2 – 13 listopada 2018

Wojciech Fangor, Kompozycja, 1971 r.

SZTUKA WSPÓŁCZESNA PRACE NA PAPIERZE

Aukcja 27 listopada 2018, godz. 19

Wystawa obiektów: 19 – 27 listopada 2018

Udział klienta w aukcji regulują WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ, WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI oraz niniejszy PRZEWODNIK DLA KLIENTA. Zachęcamy do zapoznania się z trzyczęściowym regulaminem, który ma na celu przedstawienie stosunku prawnego pomiędzy Domem Aukcyjnym DESA Unicum a kupującym w ramach aukcji. DESA Unicum pełni funkcję pośrednika handlowego pomiędzy komitentami wstawiającymi obiekty na aukcję a kupującymi. Warunki mogą być przez DESA Unicum odwołane lub zmienione poprzez aneksy dostępne w sali aukcyjnej lub poprzez obwieszczenie aukcyjnego.

PRZEWODNIK DLA KLIENTA

I. PRZED AUKcją

1. Cena wywoławcza

Cena wywoławcza jest kwotą, od której aukcjoner rozpoczyna licytację. Zwyczajowo cena wywoławcza zawarta jest między połową a trzy czwarte dolnej granicy estymacji. Cena wywoławcza może być podana w katalogu.

2. Opłata aukcyjna

Do kwoty wylicytowanej doliczamy opłatę aukcyjną. Stanowi ona część końcowej ceny obiektu i wynosi 18%. Opłata aukcyjna obowiązuje również w sprzedaży poaukcyjnej, w przypadku kiedy obiekt nie został sprzedany w ramach aukcji. Kwota wylicytowana wraz z opłatą aukcyjną zawiera podatek od towarów i usług VAT. Na zakupione obiekty wystawiamy faktury VAT marża. Wystawiamy je na wyraźne życzenie klienta, najpóźniej siedem dni od daty zapłaty.

3. Estymacja

Podana w katalogu estymacja jest szacunkową wartością obiektu i ma charakter wskazówki dla zainteresowanego nim klienta. W celu uzyskania dodatkowych informacji odnośnie estymacji rekomendujemy kontakt z naszymi doradcami. Licytacja zakończona w przedziale estymacji lub powyżej górnej granicy estymacji jest transakcją ostateczną. Estymacje nie uwzględniają opłaty aukcyjnej ani żadnych opłat dodatkowych.

4. Estymacje w walutach innych niż polski złoty

Transakcje aukcyjne zawierane są w polskich złotych, jednakże estymacje w katalogu aukcyjnym mogą być podawane w euro lub dolarach amerykańskich. Kurs walut w dniu aukcji może się różnić od tego w dniu druku katalogu, informacja ta ma więc charakter orientacyjny.

5. Cena gwarancyjna

Jest to najniższa kwota, za którą możemy sprzedać obiekt bez dodatkowej zgody sprzedającego. Jest równa bądź niższa niż dolna granica estymacji. Poszczególne obiekty mogą, jednak nie muszą, posiadać ceny gwarancyjne. Jeżeli w drodze licytacji cena gwarancyjna nie zostanie osiągnięta, zakończenie licytacji skutkuje odczytaniem przez aukcjонера słowa "pass". Oznacza to, że transakcja nie została zawarta. Fakt ten zostaje ogłoszony bez uderzenia młotkiem. Opcjonalnie, jeżeli transakcja nie osiągnie ceny gwarancyjnej, aukcjoner może ogłosić zawarcie transakcji warunkowej. Fakt ten zostaje ogłoszony po uderzeniu młotkiem.

6. Pass

"Pass" zostaje odczytany przez aukcjонера w momencie, kiedy licytacja danego obiektu nie osiągnęła poziomu ceny gwarancyjnej i nie dochodzi do zwarcia transakcji w ramach aukcji. Klienci zainteresowani takim obiektem mogą zgłaszać oferty zakupu po zakończeniu aukcji. Dom Aukcyjny zastrzega sobie prawo przyjęcia więcej niż jednej oferty poaukcyjnej. Klient, który złoży ofertę w wysokości ceny gwarancyjnej, ma pierwszeństwo zakupu. Dom Aukcyjny zastrzega sobie również prawo do nieoferowania obiektów w sprzedaży poaukcyjnej.

7. Transakcja warunkowa

Możliwość zawierania transakcji warunkowych w ramach aukcji musi być ogłoszona przez aukcjонера przed rozpoczęciem aukcji. Tego typu transakcja zostaje zawarta w momencie, kiedy licytacja nie osiągnęła poziomu ceny gwarancyjnej i aukcjoner ogłosił taki fakt po uderzeniu młotkiem. Transakcja warunkowa traktowana jest jako wiążąca oferta nabycia obiektu po cenie wylicytowanej. Zobowiązujemy się do negocjacji ceny z komitentem, jednak nie gwarantujemy możliwości zakupu po cenie wylicytowanej. Jeżeli w toku negocjacji klient zdecydował się podnieść ofertę do poziomu ceny gwarancyjnej lub zaakceptujemy wylicytowaną kwotę, umowa sprzedaży dochodzi do skutku. Jeżeli negocjacje nie przyniosą pozytywnego efektu w okresie pięciu dni roboczych liczonych od dnia aukcji, obiekt uznajemy za niesprzedany. W okresie tym zastrzegamy sobie prawo do przyjmowania po aukcji ofert równych cenie gwarancyjnej na obiekty wylicytowane warunkowo. W przypadku otrzymania takiej oferty od innego oferenta informujemy o tym fakcie klienta, który wylicytował obiekt warunkowo. W takim przypadku klient ma prawo do podniesienia swojej oferty do ceny gwarancyjnej i wtedy przysługuje mu prawo pierwszeństwa nabycia obiektu. W przeciwnym wypadku transakcja warunkowa nie dochodzi do skutku, a obiekt może zostać sprzedany innemu oferentowi.

8. Obiekty katalogowe

Zapewniamy fachową wycenę oraz rzetelny opis katalogowy powierzony nam do sprzedaży obiektu. Wykonywane są one w najlepszej wierze z wykorzystaniem doświadczenia i fachowej wiedzy naszych pracowników oraz współpracujących z nami ekspertów. Mimo uwagi poświęconej każdemu z obiektów w procesie opracowywania, dokumentacji pochodzenia, historii wystaw i bibliografii przedstawione informacje mogą nie być wyczerpujące, a w niektórych

przypadkach pewne fakty odnoszące się do kolejnych właścicieli, ekspozycji oraz publikacji, w ramach których obiekt był prezentowany, mogą być celowo nieujawnione.

9. Stan obiektu

Opisy katalogowe nie prezentują pełnego stanu zachowania obiektów. Brak takiej informacji nie jest równoznaczny z tym, że obiekt jest wolny od wad i uszkodzeń. Wskazane jest zatem, aby zainteresowani zakupem konkretnego obiektu dokonali jego dokładnych oględzin na wystawie przedaukcyjnej oraz przeprowadzili konsultacje z profesjonalnym konserwatorem, którego na wyraźną prośbę możemy rekomendować. Na specjalne życzenie klienta możemy dostarczyć szczegółowy raport stanu zachowania obiektu. Przygotowując taki raport, nasi pracownicy oceniają stan obiektu, biorąc pod uwagę jego szacunkową wartość oraz charakter aukcji, w ramach której jest on wystawiony na sprzedaż. Mimo że oceny przedmiotów pod tym względem prowadzone są rzetelnie, należy pamiętać, że nasi pracownicy nie są zawodowymi konserwatorami. Jeśli obiekt sprzedawany jest w ramie, nie ponosimy odpowiedzialności za jej stan. W przypadku obiektów nieoprawionych chętnie polecimy profesjonalną pracownię opraw.

10. Wystawa obiektów aukcyjnych

Wystawy przedaukcyjne są bezpłatnie dostępne dla oglądających. W trakcie ich trwania zachęcamy do kontaktu z naszymi ekspertami, którzy chętnie odpowiedzą na wszystkie pytania i przekażą szczegółowe informacje o poszczególnych obiektach.

11. Legenda

Poniższa legenda wyjaśnia symbole, które mogą Państwo znaleźć w niniejszym katalogu:

☐ - obiekty bez ceny gwarancyjnej

† - obiekty, do których doliczamy opłatę wynikającą z tzw. droit de suite, tj. prawa twórcy i jego spadkobierców do otrzymywania wynagrodzenia z tytułu dokonanych zawodowo odsprzedaży oryginalnych egzemplarzy dzieł. Powyższa opłata jest obliczana według poniższych stawek:

1) 5% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 50 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 2 000 euro opłata 100 euro) oraz

2) 3% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 50 000,01 euro do równowartości 200 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 80 000 euro opłata 3 400 euro) oraz

3) 1% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 200 000,01 euro do równowartości 350 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 300 tys. euro opłata 8 000 euro) oraz

4) 0,5% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 350 000,01 euro do równowartości 500 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 400 tys. euro, opłata 8 750 euro) oraz

5) 0,25% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale przekraczającym równowartość 500 000 euro – jednak w kwocie nie wyższej niż równowartość 12 500 euro.

W Polsce droit de suite reguluje art. 19-19(5) ustawy o prawach autorskich i pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. z późniejszymi zmianami, zgodnie z obowiązującą w Unii Europejskiej dyrektywą 2001/84/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie prawa autora do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży oryginalnego egzemplarza dzieła sztuki. Opłata obliczana będzie z użyciem kursu dziennego NBP z dnia poprzedzającego aukcję. Opłata obliczana będzie, gdy równowartość kwoty wylicytowanej przekroczy 100 EUR.

● - obiekty sprowadzane z państw spoza Unii Europejskiej, do których ceny doliczamy podatek graniczny w wysokości 8% kwoty wylicytowanej

○ - przedmioty wytworzone w całości lub zawierające elementy wytworzone z roślin lub zwierząt określanych jako chronione lub zagrożone

◇ - obiekty z pozwoleniem na wywóz

12. Prenumerata katalogów

W sprawie prenumeraty katalogów prosimy o kontakt pod numerem telefonu: 22 163 66 00 lub drogą mailową na adres: prenumerata@desa.pl. Katalogi dostępne są również na naszej stronie internetowej www.desa.pl. Zachęcamy do pobierania darmowych katalogów w formacie PDF.

II. AUKcja

Udział w licytacji można wziąć osobiście, po uprzednim złożeniu zlecenia licytacji telefonicznej lub zlecenia licytacji z limitem.

1. Przebieg aukcji

Aukcję prowadzi aukcjoner, który wyczytuje obiekty i kolejne postąpienia, wskazuje licytujących, ogłasza zakończenie licytacji oraz wskazuje zwycięzcę. Zakończenie licytacji obiektu następuje w momencie uderzenia młotkiem przez aukcjонера. Jest to równoznaczne z zawarciem umowy

sprzedaży między domem aukcyjnym a licytującym, który zaoferował najwyższą kwotę. W razie zaistnienia sporu w trakcie licytacji aukcjoner rozstrzyga spór albo ponownie przeprowadza licytację danego obiektu. Zastrzegamy sobie prawo do utrwalania przebiegu aukcji za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Zastrzegamy sobie prawo do licytowania jedynie wcześniej zgłoszonych przez uczestników aukcji obiektów. W takiej sytuacji numery obiektów są przed aukcją zgłaszane obsłudze domu aukcyjnego. Aukcjoner ma prawo do dowolnego rozdzielania lub łączenia obiektów oraz do ich wycofania z licytacji bez podania przyczyn. Opisy zawarte w katalogu aukcji mogą być uzupełnione lub zmienione przez aukcjонера lub osobę przez niego wskazaną przed rozpoczęciem licytacji. Aukcja jest prowadzona w języku polskim, jednak na specjalne życzenie uczestnika aukcji niektóre spośród licytacji mogą być równolegle prowadzone w językach angielskim i niemieckim. Prośby takie powinny być składane najpóźniej godzinę przed aukcją wraz z informacją, których obiektów dotyczą. Licytacja odbywa się w tempie 60-100 obiektów na godzinę.

2. Licytacja osobista

W celu licytacji osobistej należy wypełnić formularz udziału w aukcji i odebrać tabliczkę z numerem. Nowi klienci powinni zarejestrować się przynajmniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji, by dać nam czas na przetworzenie danych. W celu ich weryfikacji możemy poprosić o dokument potwierdzający tożsamość osoby rejestrowanej (dowód osobisty, paszport, prawo jazdy). Dane osobowe klientów są informacjami poufnymi i pozostają do wyłącznej wiadomości DESA Unicum i spółek powiązanych, które mogą przetwarzać dane osobowe uczestników aukcji w zakresie niezbędnym do realizacji zleceń licytacji. Klientom, którzy posiadają nieregulowane należności z tytułu zakupów na wcześniejszych aukcjach, możemy odmówić udziału w kolejnej. Prosimy o pilnowanie listka aukcyjnego. W przypadku jego zgubienia prosimy o natychmiastowe poinformowanie o tym naszej obsługi. Po zakończeniu aukcji należy zwrócić tabliczkę z numerem w punkcie rejestracji, a w przypadku zakupu należy odebrać potwierdzenie zawartych transakcji.

3. Licytacja telefoniczna

Jeżeli nie mogą Państwo uczestniczyć w aukcji osobiście, istnieje możliwość licytacji przez telefon za pośrednictwem jednego z naszych pracowników. Klienci zainteresowani taką usługą powinni przesłać wypełniony formularz zlecenia najpóźniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Nie ponosimy odpowiedzialności za realizację zleceń dostarczonych później. Formularz zlecenia dostępny jest na ostatnich stronach katalogu, w siedzibie naszego domu aukcyjnego oraz na naszej stronie internetowej. Formularz należy przesłać faksem, pocztą, mailem lub dostarczyć osobiście. Wraz z formularzem prosimy o przesłanie fotokopii dokumentu tożsamości w celu weryfikacji danych. Nasz pracownik połączy się z klientem przed rozpoczęciem licytacji wybranych obiektów. Nie ponosimy jednak odpowiedzialności za brak możliwości wzięcia udziału w licytacji telefonicznej w przypadku problemów z uzyskaniem połączenia z podanym przez klienta numerem telefonu. Dlatego rekomendujemy wskazanie maksymalnej kwoty (bez opłaty aukcyjnej), do której będziemy mogli licytować w Państwa imieniu. Zastrzegamy prawo do nagrywania i archiwizowania rozmów telefonicznych, o których mowa powyżej. Opisana usługa jest darmowa i poufna.

4. Licytacja w imieniu klienta

Drugą opcją dla klientów, którzy nie mogą osobiście uczestniczyć w aukcji, jest złożenie zlecenia licytacji z limitem. Klienci zainteresowani taką usługą również powinni przesłać wypełniony formularz najpóźniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Obowiązuje ten sam formularz co w przypadku licytacji telefonicznej. Zawarte w formularzu kwoty nie powinny uwzględniać opłaty aukcyjnej i opłat dodatkowych, powinny być wyrażone w polskich złotych oraz zgodne z tabelą postępień przedstawioną w dalszej części przewodnika. Jeżeli podana kwota nie jest zgodna z kwotami w tabeli postępień zostanie ona obniżona. Nasi pracownicy dołożą wszelkich starań, aby klient zakupił wybrany obiekt w możliwie jak najniższej cenie, nie niższej jednak niż cena gwarancyjna. Jeżeli limit jest niższy niż cen gwarancyjna w wypadku niesprzedania obiektu w czasie aukcji, limit rozpatrywany jest jako oferta poaukcyjna. Opcjonalnie może dojść do zawarcia transakcji warunkowej. W przypadku dwóch lub większej ilości zleceń z takim samym limitem decyduje kolejność zgłoszeń. Opisana usługa jest darmowa i poufna.

5. Tabela postępień

Licytacja rozpoczyna się od ceny wywoławczej. Aukcjoner kolejne postąpienia podaje według tabeli postępień. W zależności od przebiegu aukcji może on wedle własnego uznania zdecydować o innej wysokości postąpienia.

cena	postąpienie
0 – 2 000	100
2 000 – 3 000	200
3 000 – 5 000	200/500/800 (np. 3 200, 3 500, 3 800)
5 000 – 10 000	500
10 000 – 20 000	1 000
20 000 – 30 000	2 000
30 000 – 50 000	2 000/5 000/8 000 (np. 32 000, 35 000, 38 000)
50 000 – 100 000	5 000
100 000 – 300 000	10 000
300 000 – 500 000	20 000
powyżej 500 000	wg uznania aukcjонера

III. PO AUKCJI

1. Płatność

Kupujący zobowiązany jest do zapłaty należności za wycytowane obiekty w terminie 10 dni od dnia aukcji. Przekroczenie wyznaczonego terminu grozi naliczeniem odsetek ustawowych za okres opóźnienia w zapłacie. Akceptujemy płatność w gotówce do równowartości w polskich złotych 10 000 EUR obliczonej według średniego kursu waluty ogłoszonego przez NBP, obowiązującego w dniu dokonania płatności, kartami płatniczymi (MasterCard, VISA) oraz przelewem bankowym na konto: mBank S.A. 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002, Swift: BREXPLPWWA3. W tytule prosimy wpisać nazwę aukcji, datę aukcji oraz numer obiektu.

2. Płatność w walutach innych niż polski złoty

Wszystkie transakcje zawierane są w polskich złotych. Na specjalne życzenie po wcześniejszym uzgodnieniu dopuszczamy wpłaty w euro, dolarach amerykańskich lub funtach brytyjskich. Wartość transakcji opłacanej w innej walucie niż polski złoty będzie powiększona o opłatę manipulacyjną w wysokości 1%. Przeliczenia dokonujemy po dziennym kursie kupna waluty mBank S.A.

3. Odstąpienie od umowy

W razie opóźnienia nabywcy w zapłacie możemy odstąpić od umowy z nabywcą po bezskutecznym upływie terminu dodatkowego wyznaczonego na zapłatę.

4. Reklamacje

Wszelkie możliwe reklamacje rozpatrywane są zgodnie z przepisami prawa polskiego. Reklamacją z tytułu niezgodności towaru z umową można zgłosić w ciągu jednego roku od wydania obiektu. Wobec osób niebędących bezpośrednimi nabywcami na aukcji nie ponosimy odpowiedzialności za ukryte wady fizyczne oraz wady prawne zakupionych obiektów.

5. Odbiór zakupionego obiektu

Przy odbiorze zakupionych obiektów wymagamy okazania dokumentu potwierdzającego tożsamość. Obiekty mogą zostać wydane nabywcy lub osobie posiadającej pisemne upoważnienie. Może to nastąpić tylko w momencie pełnej płatności i uregulowania wszystkich zobowiązań wynikających z wcześniejszych zakupów. Zakupione obiekty na aukcji powinny być odebrane w ciągu 30 dni od aukcji. W przeciwnym razie mogą one zostać odesłane do magazynu zewnętrznego, a klient obciążony kosztami transportu oraz magazynowania. Wielkość opłat będzie uzależniona od operatora magazynu oraz rodzaju i wielkości obiektu. Tym samym ponosimy odpowiedzialność za utratę lub uszkodzenie obiektu jedynie przez okres 30 dni od aukcji.

6. Transport i przesyłka

Zapewniamy podstawowe opakowanie zakupionych obiektów umożliwiające odbiór osobisty. Na wyraźne życzenie klienta możemy pomóc w kontakcie z wyspecjalizowaną firmą zajmującą się pakowaniem i wysyłką dzieł sztuki.

7. Pozwolenie na eksport

Przed wzięciem udziału w aukcji potencjalnym licytującym radzimy, aby zorientowali się czy w razie potrzeby wywozu obiektu poza granice Polski nie są wymagane dodatkowe pozwolenia. Przypominamy, że reguluje to ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 162 poz. 1568, z późn. zm.), zgodnie z którą wywóz określonych obiektów poza granice kraju wymaga zgody odpowiednich władz; w szczególności dotyczy to obrazów starszych niż 50 lat o wartości powyżej 40 000 złotych. Nabywca jest zobowiązany do przestrzegania przepisów w tym zakresie, a niemożliwość uzyskania odpowiednich dokumentów lub opóźnienie w ich uzyskaniu nie uzasadniają odstąpienia od sprzedaży ani opóźnienia w uiszczeniu pełnej ceny nabycia za obiekt. Na wyraźne życzenie klienta możemy pomóc w kontakcie z wyspecjalizowaną firmą zajmującą się sprawami formalnymi związanymi z eksportem dzieł sztuki.

8. Zagrożone gatunki

Przedmioty zrobione z materiału roślinnego lub zwierzęcego albo zawierające je, tj. m.in. koralowiec, skóra krokodyla, kość słoniowa, kość wieloryba, róg nosorożca, skóra żółwia, niezależnie od wieku, procentu zawartości, mogą wymagać dodatkowych pozwoleń lub certyfikatów przed wywozem. Prosimy pamiętać, że uzyskanie dokumentów umożliwiających eksport nie jest równoznaczne z możliwością importu do innego państwa. Nabywca jest zobowiązany do przestrzegania przepisów w tym zakresie, a niemożliwość uzyskania odpowiednich dokumentów lub opóźnienie w ich uzyskaniu nie uzasadniają odstąpienia od sprzedaży ani opóźnienia w uiszczeniu pełnej ceny nabycia za obiekt. Obiekty tego typu zostały oznaczone dla Państwa wygody symbolem „ ” opisany w legendzie. Nie ponosimy jednak odpowiedzialności za błędy lub uchybienia w oznaczeniu przedmiotów zawierających elementy wytworzone z chronionych lub regulowanych prawem gatunków roślin i zwierząt.

WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ I WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI przedstawione poniżej określają prawa i obowiązki licytujących i kupujących z jednej strony oraz Domu Aukcyjnego DESA Unicum i komitentów z drugiej. Wszyscy potencjalni kupujący na aukcji powinni dokładnie przeczytać WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ I WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI zanim przystąpią do licytacji.

WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ

1. WPROWADZENIE

Każdy obiekt zaprezentowany w katalogu aukcyjnym przeznaczony jest do sprzedaży na warunkach określonych:

- a) w WARUNKACH SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ I WARUNKACH POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI,
- b) w innych informacjach podanych w pozostałych częściach katalogu aukcyjnego, w szczególności w PRZEWODNIKU DLA KLIENTA,
- c) w dodatkach do katalogu aukcyjnego lub innych materiałach udostępnionych przez DESA Unicum na sali aukcyjnej. W każdym przypadku zmiana warunków może nastąpić poprzez stosowny aneks bądź ogłoszenie podane do wiadomości przez aukcjoner przed rozpoczęciem aukcji. Poprzez licytację na aukcji, niezależnie czy osobistą, czy za pośrednictwem przedstawiciela, czy też na podstawie złożonego zlecenia licytacji telefonicznej lub z limitem, licytujący i kupujący wyrażają zgodę na brzmienie niniejszych WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ ze zmianami i uzupełnieniami oraz WARUNKÓW POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI.

2. DESA UNICUM JAKO POŚREDNIK HANDLOWY

DESA Unicum występuje jako zastępca pośredni działający w imieniu własnym, lecz na rachunek komitenta uprawnionego do rozporządzenia objektem, chyba że inaczej zastrzeżono w katalogu, jego zmianach lub w ogłoszeniach podanych do wiadomości przed aukcją.

3. LICYTOWANIE NA AUKCJI

1) DESA Unicum może według swojego uznania odmówić dopuszczenia niektórych osób do udziału w aukcji lub sprzedaży poaukcyjnej. Wszyscy licytujący muszą zarejestrować się przed aukcją, dostarczyć wymagane informacje przewidziane w formularzu rejestracji, okazać dokument potwierdzający tożsamość oraz odebrać tabliczkę z numerem licytacyjnym.

2) Dla wygody licytujących, którzy nie mogą uczestniczyć w aukcji osobiście, DESA Unicum może zrealizować pisemne zlecenie licytacji. W takim przypadku nieobecni licytujący powinni wypełnić formularz „zlecenie licytacji”, który można znaleźć w katalogu, na stronie internetowej DESA Unicum lub otrzymać w siedzibie DESA Unicum. Kwoty wskazane przez licytującego w zleceniu licytacji nie powinny zawierać opłaty aukcyjnej i opłat dodatkowych, powinny być wyrażone w polskich złotych oraz zgodne z tabelą postąpień. Jeżeli podana kwota nie jest zgodna z tabelą postąpień, zostanie ona obniżona. Aukcjoner nie akceptuje zlecenia licytacji, w którym nie ma wskazanej maksymalnej kwoty, do której DESA Unicum może zrealizować zlecenie. DESA Unicum dołoży starań, aby klient zakupił wybrany obiekt w możliwie jak najniższej cenie, nie niższej jednak niż cena gwarancyjna. Jeśli limit podany przez licytującego jest niższy niż cena gwarancyjna, a stanowi jednocześnie najwyższą ofertę, wówczas dochodzi do transakcji warunkowej. W przypadku dwóch lub większej ilości zleceń z takim samym limitem decyduje kolejność zgłoszeń. Wszystkie zlecenia licytacji wraz z fotokopią dokumentu tożsamości umożliwiającym weryfikację danych osobowych powinny być przesłane (pocztą, faksem bądź e-mailem) albo dostarczone osobiście do siedziby DESA Unicum przynajmniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Dostarczone później zlecenia mogą nie być zrealizowane.

3) Od osób zainteresowanych licytacją przez telefon wymaga się zgłoszenia chęci licytacji telefonicznej poprzez wypełnienie formularza „zlecenie licytacji”, dostępnego w katalogu, na stronie internetowej DESA Unicum lub w siedzibie DESA Unicum. Wszystkie zlecenia licytacji powinny być przesłane (pocztą, faksem, e-mailem) lub dostarczone osobiście do siedziby DESA Unicum przynajmniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Wymaga się również przesłania fotokopii dokumentu tożsamości w celu weryfikacji danych osobowych. Dostarczone później zlecenia mogą nie być zrealizowane. Licytacja telefoniczna może być nagrywana, złożenie zlecenia jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na nagrywanie rozmowy telefonicznej. Na wypadek trudności z połączeniem telefonicznym licytujący może określić na zleceniu limit, do którego pracownik domu aukcyjnego będzie licytował pomimo braku połączenia. Jeśli żaden limit nie jest określony na zleceniu, pracownik domu aukcyjnego uznaje w takim wypadku, że klient oferuje przynajmniej cenę wywoławczą.

4) Podczas licytacji, zarówno osobistej, telefonicznej, jak i za pośrednictwem pracownika DESA Unicum, licytujący bierze osobistą odpowiedzialność za zapłatę za wylicytowane obiekty, co opisane jest dokładniej w paragrafie 3 punkcie 5 poniżej, chyba że przed rozpoczęciem aukcji zostało wyraźnie uzgodnione na piśmie z DESA Unicum, że oferent jest pełnomocnikiem zidentyfikowanej osoby trzeciej akceptowalnej przez DESA Unicum.

5) Usługa licytacji na podstawie zlecenia licytacji nie podlega żadnej opłacie. DESA Unicum zobowiązuje się dochować należytej staranności w realizacji zleceń, jednak nie ponosi odpowiedzialności za niezrealizowanie takich ofert, chyba że wina za brak realizacji zlecenia leży wyłącznie po stronie DESA Unicum.

4. PRZEBIEG AUKCJI

1) O ile nie zastrzeżono inaczej poprzez symbol, każdy obiekt oferowany jest z zastrzeżeniem ceny gwarancyjnej, która jest poufną minimalną ceną sprzedaży uzgodnioną między DESA Unicum i komitentem. Cena gwarancyjna nie może przekroczyć dolnej granicy estymacji.

2) Aukcjoner może w każdym momencie aukcji wycofać którykolwiek obiekt, ponownie zaoferować przedmiot do sprzedaży (również bezpośrednio po uderzeniu młotkiem) w razie zaistnienia błędu bądź sporu co do wyniku licytacji. W powyższym przypadku aukcjoner może podjąć wszelkie działania, które uzna za stosowne i racjonalne. Jeżeli jakkolwiek spór co do wyniku licytacji powstanie po aukcji, wynik sprzedaży w ramach aukcji uznaje się za ostateczny.

3) Aukcjoner rozpoczyna licytację i decyduje o wysokości kolejnych postąpień. W celu osiągnięcia ceny gwarancyjnej obiektu aukcjoner i pracownicy DESA Unicum mogą składać w toku licytacji oferty w imieniu komitenta bez wskazania, że czynią to w imieniu komitenta, bądź to przez składanie następujących po sobie ofert licytacyjnych, bądź też oferty w odpowiedzi na oferty składane przez innych oferentów. Jeżeli nie ma żadnych ofert na dany obiekt lub oferty są zbyt niskie, aukcjoner może uznać przedmiot za niesprzedany, co sygnalizuje terminem „pass”.

4) Ceny na aukcji podawane są w polskich złotych i w tej walucie powinna być dokonana płatność. W odpowiedzi na potrzeby klientów zagranicznych estymacje w katalogu aukcyjnym mogą być podawane także w euro, funtach brytyjskich i dolarach amerykańskich, odzwierciedlając w przybliżeniu cenę przy obecnym kursie waluty. Stosownie do tego estymacje podawane w euro, funtach brytyjskich i dolarach amerykańskich mają charakter wyłącznie orientacyjny.

5) Licytujący, który zaoferował najwyższą kwotę zaakceptowaną przez aukcjoner, jest zwycięzcą licytacji. Uderzenie młotkiem przez aukcjoner oznacza akceptację najwyższej oferty i zawarcie umowy sprzedaży między DESA Unicum a kupującym. Ryzyko i odpowiedzialność za obiekt przechodzący na własność kupującego opisane zostały w paragrafie 6 poniżej.

6) Każda poaukcyjna sprzedaż obiektów oferowanych na aukcji podlega również WARUNKOM SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ oraz WARUNKOM POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI.

5. CENA NABYCIA I OPŁATA AUKCYJNA

1) Do kwoty wylicytowanej doliczana jest opłata aukcyjna oraz opłaty dodatkowe wynikające z oznaczeń katalogowych obiektu. Opłata aukcyjna stanowi część końcowej ceny obiektu i wynosi 18%. Opłata aukcyjna obowiązuje również w sprzedaży poaukcyjnej.

2) Do kwoty wylicytowanej mogą zostać doliczone inne podatki i opłaty, jeśli w katalogu zaznaczone to zostało odpowiednimi oznaczeniami (patrz: paragraf 1 punkt 10 „Przewodnika dla klienta”: „Legenda”).

3) Jeśli nie uzgodniono inaczej, kupujący jest zobowiązany uiścić należność w terminie 10 dni od daty aukcji, niezależnie od uzyskania pozwoleń na eksport czy innych pozwoleń. Opłaty mają być uiszczane w polskich złotych gotówką (do równowartości 10 000 EUR), kartą lub przelewem bankowym:

a) DESA Unicum akceptuje płatność kartami płatniczymi MasterCard, VISA,

b) DESA Unicum akceptuje płatność przelewem bankowym na konto mBank S.A.: 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002, Swift: BREXPLPWWA3

W tytule przelewu proszę podać nazwę aukcji, datę aukcji oraz numer obiektu.

4) Własność zakupionego obiektu nie przejdzie na kupującego dopóki DESA Unicum nie otrzyma pełnej ceny nabycia za obiekt, w tym opłaty aukcyjnej. DESA Unicum nie jest zobowiązana do przekazania obiektu kupującemu do chwili przeniesienia własności obiektu na kupującego. Wcześniejsze przekazanie obiektu kupującemu nie jest równoznaczne z przeniesieniem prawa własności obiektu na kupującego ani zwolnieniem z obowiązku zapłaty przez niego ceny nabycia.

6. ODBIÓR ZAKUPU

1) Odbiór wylicytowanych obiektów jest możliwy po dokonaniu wpłaty pełnej ceny nabycia oraz uregulowaniu innych płatności wobec DESA Unicum i spółek powiązanych. Jak tylko nabywca spełni wszystkie wymagania, powinien skontaktować się ze swoim doradcą klienta DESA Unicum lub z Biurem Obsługi Klienta pod numerem tel. 22 163 66 00, aby umówić się na odbiór obiektu.

2) Kupujący powinien odebrać zakupiony obiekt w terminie 30 dni od daty aukcji. Po tym terminie DESA Unicum przesyła wszystkie wylicytowane obiekty do magazynu zewnętrznego, a kupujący obciążony zostanie kosztami transportu oraz magazynowania. Wielkość opłat będzie uzależniona od operatora magazynu oraz rodzaju i wielkości obiektu. Zaakceptowanie niniejszego regulaminu równoznaczne jest z zaakceptowaniem regulaminu spółki magazynowej. Po upływie 30 dni od daty aukcji na kupującego przechodzi ryzyko utraty i uszkodzenia nieodebranego obiektu, a także ciężary związane z takim obiektem, w tym koszty jego ubezpieczenia. DESA Unicum odpowiada względem kupującego za szkody z tytułu straty lub uszkodzenia obiektu, jednak jedynie do wysokości ceny nabycia obiektu.

3) Dla wygody kupującego DESA Unicum nieodpłatnie zapewni podstawowe opakowanie obiektu umożliwiające jego odbiór osobisty. Na wyraźne życzenie kupującego DESA Unicum może pomóc w kontakcie z wyspecjalizowaną firmą zajmującą się pakowaniem i wysyłką dzieł sztuki. Każde takie zlecenie odbywa się na odpowiedzialność klienta, DESA Unicum nie bierze odpowiedzialności za nieprawidłowe wykonanie usług przez przewoźników bądź inne osoby trzecie. Jeżeli klient sam wybierze firmę transportową, jej przedstawiciel powinien skontaktować się z DESA Unicum telefonicznie przynajmniej 24 godziny przed planowanym odbiorem obiektu pod numerem telefonu: 22 163 66 20.

4) DESA Unicum będzie wymagała okazania dowodu osobistego przed przekazaniem obiektu nabywcy bądź jego przedstawicielowi, który dodatkowo powinien posiadać pisemne upoważnienie od nabywcy.

7. BRAK PŁATNOŚCI

Bez uszczerbku dla innych praw sprzedawcy, w przypadku gdy nabywca nie uiszczy pełnej ceny nabycia za obiekt w terminie 10 dni od daty aukcji, DESA Unicum może zastosować jeden lub kilka z poniższych środków prawnych:

- przechować obiekt w siedzibie DESA Unicum lub w innym miejscu na ryzyko i koszt klienta;
- odstąpić od sprzedaży obiektu, zatrzymując dotychczasowe opłaty na poczet pokrycia szkód;
- odrzuć zlecenie nabywcy w przyszłości lub zrealizować takie zlecenie pod warunkiem uiszczenia kaucji;
- naliczać odsetki ustawowe w wysokości 12% w skali roku od dnia wymagalności płatności do dnia zapłaty pełnej ceny nabycia;
- odsprzedać obiekt na aukcji lub prywatnie z estymacjami i ceną minimalną ustaloną przez DESA Unicum. Jeśli obiekt na drugiej aukcji sprzeda się za kwotę niższą niż cena nabycia, na której kupujący wylicytował obiekt, nabywca pozostający w zwinie będzie zobowiązany do pokrycia różnicy wraz z kosztami przeprowadzenia dodatkowej aukcji;
- wszczęć postępowanie sądowe przeciwko kupującemu w celu odzyskania zaległości;
- potracić należności nabywcy względem DESA Unicum z wierzytelności wobec tego nabywcy wynikających z innych transakcji;
- podjąć wszelkie inne działania odpowiednie do zaistniałych okoliczności.

8. DANE OSOBOWE KLIENTA

W związku ze świadczonymi usługami oraz wymogami prawnymi związanymi z przeprowadzeniem aukcji DESA Unicum może wymagać od klientów podania danych osobowych lub w niektórych przypadkach (np. w celu sprawdzenia wypłacalności, poświadczenia tożsamości klienta lub w celu uniknięcia fałszerstwa) pozyskać dane o kliencie od osób trzecich. DESA Unicum może również wykorzystać dane osobowe dostarczone przez klienta w celach marketingowych, dostarczając materiały o produktach, usługach bądź wydarzeniach organizowanych przez DESA Unicum oraz spółki powiązane. Zgadzając się na WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ i podając dane osobowe, klienci zgadzają się, że DESA Unicum i spółki powiązane mogą wykorzystać te dane do ww. celów. Jeśli klient chciałby uzyskać więcej informacji o polityce prywatności, skorygować swoje dane lub zrezygnować z dalszej korespondencji marketingowej, prosimy o kontakt pod numerem 22 163 67 00.

9. OGRANICZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI

- DESA Unicum wyłącza wszelkie gwarancje inne niż WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI w najszerszym zakresie dopuszczonym prawem.
- Z zastrzeżeniem punktu 5 w paragrafie 9 całkowita odpowiedzialność DESA Unicum będzie ograniczona wyłącznie do ceny nabycia zapłaconej przez kupującego.
- DESA Unicum nie jest odpowiedzialna za pomyłki słowne czy na piśmie w informacjach podanych klientom oraz nie ponosi odpowiedzialności wobec żadnego licytującego za błędy w trakcie prowadzonej aukcji lub popełnione w innym zakresie związanym ze sprzedażą obiektu.

4) Z zastrzeżeniem punktu 5 w paragrafie 9 DESA Unicum nie bierze odpowiedzialności wobec kupującego za szkody przewyższające cenę nabycia, o której mowa w punkcie 1 paragrafie 9 powyżej, niezależnie czy taka szkoda jest charakteryzowana jako bezpośrednia, pośrednia, szczególnie, przypadkowa czy następcza. DESA Unicum nie jest zobowiązana do zapłaty odsetek od ceny zakupu.

5) Żaden przepis w niniejszych WARUNKACH SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ nie wyklucza lub nie ogranicza odpowiedzialności DESA Unicum wobec kupującego, wynikającej z jakiegokolwiek oszustwa bądź świadomego wprowadzenia w błąd lub z winy umyślnej.

10. PRAWA AUTORSKIE

- Sprzedawcy nie przekazują wraz z obiektem prawa autorskiego ani prawa do reprodukcji obiektu.
- Prawa autorskie do wszystkich zdjęć, ilustracji i tekstów związanych z obiektem sporządzonych przez lub dla DESA Unicum, włączając zawartość tego katalogu, stanowią własność DESA Unicum. Nie mogą być one wykorzystane przez kupującego ani inne osoby bez uprzedniej zgody pisemnej DESA Unicum.

11. POSTANOWIENIA OGÓLNE

- Niniejsze WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ wraz z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami, o których mowa w paragrafie 1 powyżej, oraz WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI wyczerpują całość praw i obowiązków pomiędzy stronami w odniesieniu do sprzedaży obiektu.
- Wszelkie zawiadomienia powinny być kierowane na piśmie na adres DESA Unicum. Powiadomienia kierowane do klientów będą przesyłane na adres podany w ostatnim piśmie do DESA Unicum.
- Jeśli jakiegokolwiek z postanowień WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ okazałoby się nieważne, bezskuteczne lub niemożliwe do zastosowania, pozostałe postanowienia będą nadal obowiązywać. Brak działania lub opóźnienie w wykonywaniu praw wynikających z WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ nie oznacza zrzeczenia się praw lub zwolnienia z obowiązków ani nie uchyla obowiązywalności całości bądź części z postanowień WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ.

12. PRAWO OBOWIĄZUJĄCE

Prawa i obowiązki stron wynikające z niniejszych WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ oraz WARUNKÓW POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI, przebieg aukcji i jakiegokolwiek sprawy związane z powyższymi postanowieniami podlegają prawu polskiemu. DESA Unicum w szczególności zwraca uwagę na przepisy:

- ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) – wywóz określonych obiektów poza granice kraju wymaga zgody odpowiednich władz,
- ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.) – muzea rejestrowane mają prawo pierwokupu zabytków bezpośrednio na aukcji za kwotę wylicytowaną powiększoną o opłatę aukcyjną,

WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI

Przez autentyczność obiektu rozumiemy właściwe podanie autorstwa obiektu i prawidłowe jego datowanie. DESA Unicum udziela gwarancji autentyczności obiektów zaprezentowanych w tym katalogu na okres 5 lat od daty sprzedaży przez DESA Unicum z poniższymi zastrzeżeniami:

- DESA Unicum udziela gwarancji autentyczności obiektu jedynie bezpośredniemu nabywcy obiektu (konsumentowi). Powyższa gwarancja nie obejmuje:
  - kolejnych właścicieli obiektu, włączając w to osoby, które nabyły od bezpośredniego nabywcy obiekt odpłatnie, w drodze darowizny lub dziedziczenia;
  - obektu, co do którego trwa spór o autorstwo;
  - obektu, którego autorstwo jest jedynie domniemane, co w katalogu i na certyfikacie oznaczone jest następującymi zapisami: brak dat życia po imieniu i nazwisku artysty, nazwisko artysty poprzedzone jedynie inicjałem imienia, znak zapytania w nawiasie lub bez nawiasu „?” lub „(?)” po nazwisku artysty, przed lub po imieniu i nazwisku artysty określenia: „przypisywany/e/a”, „Attributed” lub skrót „Attrib.”;
  - obektu powstałego w bliżej lub szerzej rozumianym kręgu oddziaływania stylu danego artysty, co w katalogu i na certyfikacie oznaczone jest użyciem przed lub po imieniu i nazwisku artysty jednego z następujących określeń: „krąg”, „szkoła” bądź „naśladowca”;

- obektu, którego określenie autorstwa było zgodne z ogólnie przyjętą opinią specjalistów, uczonych i innych ekspertów;
- obektu, w przypadku którego podana w katalogu roczna data powstania różni się od faktycznej o mniej niż 15 lat;
- obektu, w przypadku którego w datowaniu pojawiło się prawidłowe określenie stulecia, natomiast nieprawidłowe określenie części tego stulecia (połowy lub ćwierci);
- obektów z XX w., XIX w. i starszych, w przypadku których faktycznie stwierdzone datowanie różni się w stosunku do podanego w katalogu „na korzyść” obiektu, tj. obiekt okazał się starszy, niż było to podane w opisie;
- obektu, którego opis i datowanie zostały uznane za niedokładne przy użyciu metod naukowych lub testów, które nie były ogólnie przyjęte w czasie wydawania tego katalogu bądź w tamtym czasie były uznawane za nadmiernie kosztowne lub niewykonalne, albo według wszelkiego prawdopodobieństwa mogłyby spowodować uszkodzenia lub utratę wartości obiektu. DESA Unicum zastrzega iż opis uzupełniający (pochodzenie, historia wystaw, literatura) został wykonany w dobrej wierze i błędy w tym zakresie nie mogą być podstawą do reklamacji. DESA Unicum zastrzega, sobie również 5% jako granicę błędów w przypadku podawania poszczególnych wymiarów obiektu.

ZLECENIE LICYTACJI

Polonica • Militaria • Batalistyka • 563WYP037 • 30 października 2018 r.

Zlecenie licytacji z limitem lub licytacja telefoniczna to proste sposoby wzięcia udziału w aukcji, które nie skutkują żadnymi dodatkowymi kosztami dla Nabywcy.

Zlecenie licytacji z limitem Zlecenie telefoniczne

Zlecenie musi być dostarczone (osobiście, pocztą, faksem lub e-mailem) do siedziby domu aukcyjnego nie później niż 24 godziny przed rozpoczęciem licytacji, w przypadku późniejszego dostarczenia nie gwarantujemy realizacji zlecenia, jednak dołożymy wszelkich starań, aby było to możliwe.

Prosimy czytelnie wypełnić formularz, by uniknąć ewentualnych pomyłek.

Imię i nazwisko _____

Dowód osobisty (seria i numer) _____ NIP (dla firm) _____

Adres: ulica _____ nr domu _____ nr mieszkania _____

Miasto _____ Kod pocztowy _____

Adres e-mail _____

Telefon / faks _____

Przed przyjęciem zlecenia licytacji pracownik domu aukcyjnego ma prawo prosić o podanie pełnych danych osobowych oraz o okazanie lub skopiowanie dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby rejestrowanej (dowód osobisty, paszport, prawo jazdy; w przypadku zleceń przesyłanych e-mailem, pocztą lub faksem konieczne jest dołączenie kserokopii lub skanu takiego dokumentu). Dane są udostępniane dobrowolnie, jednak ich podanie jest warunkiem koniecznym do wzięcia udziału w licytacji.

Nr kat.	Autor, tytuł	Maksymalna oferowana kwota (bez opłaty aukcyjnej) lub licytacja telefoniczna

Należność za zakupiony obiekt

- Wpłacę na konto bankowe mBank S.A.: 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002,
 Wpłacę w kasie firmy (pn.-pt. w godz. 11 – 19)
 Proszę o wystawienie faktury VAT bez podpisu odbiorcy

Skąd dowiedzieli się Państwo o DESA Unicum?

z prasy z mailingu z reklamy internetowej z reklamy zewnętrznej z radia
od rodziny/znajomych z imiennego zaproszenia inną drogą _____

DESA Unicum SA, ul. Piętna 1A, 00-477 Warszawa, tel. 22 163 66 00, faks 22 163 67 99, e-mail: biuro@desa.pl, www.desa.pl
NIP: 5272644731 REGON: 142733824 Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy KRS0000718495.

tel. 22 163 67 00, faks 22 163 67 99
e-mail: zlecenia@desa.pl

Zlecenie licytacji z limitem

Podanie przez Klienta limitu licytacji jest informacją ściśle poufną. Dom aukcyjny będzie reprezentował w licytacji Nabywcę do podanej kwoty, gwarantując jednocześnie nabycie obiektu za najniższą możliwą kwotę. Dom aukcyjny nie przyjmuje zleceń bez górnego limitu. W przypadku zaistnienia kilku zleceń w tej samej wysokości dom aukcyjny będzie reprezentował Klienta, którego zlecenie zostało złożone najwcześniej. **Zgadzam się na jedno postąpienie w górę w przypadku wystąpienia innego zlecenia o tej samej wysokości:**

Tak Nie

Zlecenie telefoniczne

W przypadku zlecenia licytacji telefonicznej prosimy o podanie numeru telefonu aktualnego w czasie aukcji. Pracownicy domu aukcyjnego połączą się z Państwem chwilę przed rozpoczęciem licytacji wybranych obiektów. Przebieg rozmowy – licytacji telefonicznej może być rejestrowany przez DESA Unicum. Dom aukcyjny nie ponosi odpowiedzialności za brak możliwości wzięcia udziału w wyniku problemów z uzyskaniem połączenia z podanym numerem. W przypadku problemów z uzyskaniem połączenia zgadzam się na licytację w moim imieniu za kwotę równą cenie wywoławczej:

Tak Nie

Numer telefonu do licytacji _____

Ja niżej podpisany/-a oświadczam, że:

- Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celach marketingowych oraz w celu składania ofert, a w szczególności w celu przesyłania na wskazane przeze mnie adresy korespondencyjne materiałów promocyjnych, informacji handlowych o obiektach i usługach świadczonych przez DESA Unicum.
- Wyrażam zgodę na używanie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych w celu prowadzenia marketingu bezpośredniego przez DESA Unicum.
- Wyrażam zgodę na otrzymywanie od DESA Unicum informacji handlowej drogą elektroniczną.
- Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celach marketingu produktów lub usług podmiotów powiązanych kapitałowo z DESA Unicum.
- Wyrażam zgodę na otrzymywanie od podmiotów powiązanych kapitałowo z DESA Unicum informacji handlowej drogą elektroniczną.

WYRAŻAJĄC ZGODĘ NA POWYŻSZE, OŚWIADCZAM, ŻE:

- Zgadzam się na przetwarzanie moich danych osobowych przez spółkę DESA Unicum S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Piętna 1A w celach powyżej przeze mnie określonych.
- Podanie danych jest dobrowolne. Podstawą przetwarzania danych jest moja zgoda. Odbiorcami danych mogą być Podmioty powiązane kapitałowo z DESA Unicum oraz Podmioty świadczące usługi na rzecz DESA Unicum. Mam prawo wycofania zgody w dowolnym momencie. Dane osobowe będą przetwarzane do odwołania zgody lub przez maksymalny okres 10 lat od dnia zakończenia wykonania umowy lub przez okres określony przez przepisy prawa, które nakładają na DESA Unicum obowiązek przetwarzania moich danych.
- Mam prawo żądania od administratora dostępu do moich danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego.
- Administratorem danych jest spółka DESA Unicum S.A. z siedzibą w Warszawie, z którą w sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych mogę się skontaktować, dzwoniąc pod numer telefonu +48 22 163 66 00 lub poprzez korespondencję elektroniczną na adres biuro@desa.pl.
- Bardziej szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania moich danych mogę uzyskać na stronie internetowej www.desa.pl.
- Zapoznałem/-am się i akceptuję WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ I WARUNKI AUTENTYCZNOŚCI domu aukcyjnego DESA Unicum opublikowane w katalogu aukcyjnym.
- Zobowiązuję się do zrealizowania zawartych transakcji zgodnie z niniejszymi WARUNKAMI, w tym do zapłacenia wycytowanej kwoty powiększonej o opłatę aukcyjną oraz innych opłat, zgodnie z oznaczeniami w katalogu, w szczególności w przypadkach przewidzianych przepisami ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży oryginalnych egzemplarzy utworu (tzw. droit de suite) w terminie 10 dni od daty aukcji.
- Wszelkie dane zawarte w niniejszym formularzu są prawdziwe i zgodne z moją najlepszą wiedzą. W przypadku zatajenia lub podania nieprawdziwych danych DESA Unicum nie ponosi odpowiedzialności.

Data i podpis klienta składającego zlecenie _____

„OBOWIĄZEK PIĘKNA. WZORNIKI I TRAKTATY

ARCHITEKTONICZNE W ZBIORACH PAN BIBLIOTEKI GDAŃSKIEJ”

Album prezentuje bogatą kolekcję wzorników architektonicznych z XVI i XVII wieku należących do PAN Biblioteki Gdańskiej. Jest to jedna z najcenniejszych tego typu kolekcji w Polsce – ze względu na rangę poszczególnych dzieł i jej kilkusetletnie związki z miastem, jego kulturą i życiem intelektualnym. Wzorniki stanowiły inspirację dla budowniczych Gdańska w złotym okresie jego rozwoju; ukazywały nie tylko detale architektoniczne i ich

funkcjonalne zastosowanie, ale również porywające rozmachem wizji plany miast idealnych. Książka Obowiązek piękna ułatwia wędrowkę w poszukiwaniu tych idei i konkretnych realizacji w przestrzeni Gdańska oraz podsuwa inspirujące rozwiązania konserwatorom zabytków, architektom, inwestorom i budowniczym współczesnego miasta.

Wydawnictwo: Słowo obraz terytoria

Cena: 95 zł

DESA.PL

UL. PIĘKNA 1A

00-477 WARSZAWA

TEL: 22 163 66 00

E-MAIL: BIURO@DESA.PL

Cena 29 zł (z 5% VAT)